Warszawa 2009

informator_12.indd 1 2009-10-22 08:41:49

Szanowni Państwo!

Oddaję w Państwa ręce Warszawski informator dla osób niepełnosprawnych i ich rodzin.

Opracowanie i wydanie tego informatora było możliwe dzięki wsparciu Unii Europejskiej. Władze Miasta Stołecznego Warszawy, mając świadomość szans, jakie stwarza korzystanie z funduszy strukturalnych Wspólnoty, złożyły kilkanaście wniosków o dofinansowanie projektów systemowych w zakresie Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, współfinansowanego przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Społecznego.

Realizatorami tych projektów są Ośrodki Pomocy Społecznej w Dzielnicach miasta stołecznego Warszawy, a także Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie. Wydanie niniejszego informatora zostało zaplanowane w projekcie systemowym WCPR „Integracja dla samodzielności", celem którego jest zwiększanie szansy na szybsze i efektywniejsze odnalezienie się na rynku pracy oraz w życiu społecznym osób zagrożonych wykluczeniem.

Opracowanie zawiera informacje o przysługujących osobom niepełnosprawnym ulgach i uprawnieniach, a także o instytucjach działających na terenie Warszawy na rzecz osób z niepełnosprawnościami.

informator_12.indd 2 2009-10-22 08:41:49

Likwidowanie przeszkód, na które napotykają niepełnosprawni mieszkańcy stolicy, oraz stworzenie im możliwości aktywnego i godnego życia to jeden z celów polityki społecznej władz Warszawy. Podejmowane są niezbędne działania, aby usuwać bariery społeczne, architektoniczne, komunikacyjne oraz finansowe, które spychają nie w pełni sprawnych mieszkańców miasta na margines społecznego funkcjonowania.

Dokładamy starań, aby osoba niepełnosprawna mogła dojechać wybranym środkiem komunikacji miejskiej do dowolnego miejsca w stolicy – urzędu, sklepu, instytucji użyteczności publicznej. Chcemy, żeby mogła uczyć się tego, co ją interesuje, i rozwijać swoje pasje. Zależy nam na tym, aby miała zatrudnienie zgodne z wykształceniem oraz potrzebami, była aktywna na rynku pracy i czuła się potrzebna.

Mam nadzieję, że zawarte w tej publikacji informacje przyczynią się do pełniejszego uczestnictwa niepełnosprawnych mieszkańców stolicy w życiu społecznym naszego miasta.

Hanna Gronkiewicz-Waltz
Prezydent m.st. Warszawy

informator_12.indd 3 2009-10-22 08:41:49

Spis treści

I Karta Praw Osób Niepełnosprawnych 7
II Orzekanie o niepełnosprawności 9
1. Orzekanie o niepełnosprawności dzieci (do 16. roku życia) 11
2. Orzekanie o stopniu niepełnosprawności osób, które ukończyły 16. rok życia 13
3. Orzekanie o wskazaniach do ulg i uprawnień 16
4. Legitymacja osoby niepełnosprawnej 17
III Ulgi i uprawnienia 21
1. Transport miejski 21
2. Kierowcy indywidualni 25
3. Polskie Koleje Państwowe 29
4. Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej (PKS) 33
5. Abonament za radio i telewizję 34
6. Poczta Polska 36
7. Ulgi telekomunikacyjne 37
8. Ulgi w muzeach 41
9. Podatek dochodowy 42
10. Program „Asystent Osoby Niepełnosprawnej” 44
IV Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie 47
1. Rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych 47
2. Domy Pomocy Społecznej 56
V Kształcenie ucznia o specjalnych potrzebach edukacyjnych 59
VI Rekreacja i sport dla mieszkańców stolicy z dysfunkcją narządu ruchu 63

informator_12.indd 4 2009-10-22 08:41:49

VII Zatrudnienie 65
1. Rejestracja 65
2. Samozatrudnienie i zatrudnienie osób niepełnosprawnych 66
3. Szkolenia 68
4. Czas pracy 68
VIII Ośrodki Pomocy Społecznej 71
1. Świadczenia z pomocy społecznej 71
IX Urzędy Dzielnic m.st. Warszawy 75
1. Świadczenia rodzinne 75
2. Świadczenia z Funduszu Alimentacyjnego (FA) 81
3. Dodatek mieszkaniowy 82
X Organizacje pozarządowe działające na rzecz osób niepełnosprawnych 87
XI Ważne adresy i telefony 89
XII Wykaz aktów prawnych 93
XIII Projekt „Integracja dla Samodzielności” – działania skierowane do osób niepełnosprawnych 99
Załączniki 107

Uwaga:
Informator nie stanowi źródła prawa – przedstawia stan prawny na dzień 31 maja 2009 r. Przed podjęciem jakichkolwiek działań prosimy o nawiązanie kontaktu z odpowiednią jednostką organizacyjną.

informator_12.indd 5 2009-10-22 08:41:49

informator_12.indd 6 2009-10-22 08:41:50

I Karta Praw Osób Niepełnosprawnych

1 sierpnia 1997 r. Sejm Rzeczypospolitej Polskiej uchwalił **Kartę Praw Osób Niepełnosprawnych**.

Sejm Rzeczypospolitej Polskiej uznaje, że osoby niepełnosprawne, czyli osoby, których sprawność fizyczna, psychiczna lub umysłowa trwale lub okresowo utrudnia, ogranicza lub uniemożliwia życie codzienne, naukę, pracę oraz pełnienie ról społecznych, zgodnie z normami prawnymi i zwyczajowymi, mają prawo do niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia oraz nie mogą podlegać dyskryminacji.

Sejm potwierdza w szczególności prawo osób niepełnosprawnych do:

1. Dostępu do dóbr i usług umożliwiających pełne uczestnictwo w życiu społecznym.
2. Dostępu do leczenia i opieki medycznej, wczesnej diagnostyki, rehabilitacji i edukacji leczniczej, a także do świadczeń zdrowotnych uwzględniających rodzaj i stopień niepełnosprawności, w tym do zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze, sprzęt rehabilitacyjny.
3. Dostępu do wszechstronnej rehabilitacji mającej na celu adaptację społeczną.
4. Nauki w szkołach wspólnie ze swymi pełnosprawnymi rówieśnikami, jak również do korzystania ze szkolnictwa specjalnego lub edukacji indywidualnej.
5. Pomocy psychologicznej, pedagogicznej i innej pomocy specjalistycznej umożliwiającej rozwój, zdobycie lub podniesienie kwalifikacji ogólnych i zawodowych.
6. Pracy na otwartym rynku, pracy zgodnie z kwalifikacjami, wykształceniem i możliwościami oraz korzystania z doradztwa zawodowego i pośrednictwa, a gdy niepełnosprawność i stan zdrowia tego wymaga – prawo do pracy w warunkach dostosowanych do potrzeb niepełnosprawnych.

informator_12.indd 7 2009-10-22 08:41:50

7. Zabezpieczenia społecznego uwzględniającego konieczność ponoszenia zwiększonych kosztów wynikających z niepełnosprawności, jak również uwzględnienia tych kosztów w systemie podatkowym.
8. Życia w środowisku wolnym od barier funkcjonalnych, w tym:
   - dostępu do urzędów, punktów wyborczych i obiektów użyteczności publicznej,
   - swobodnego przemieszczania się i powszechnego korzystania ze środków transportu,
   - dostępu do informacji,
   - możliwości komunikacji międzyludzkiej.
9. Posiadania samorządnej reprezentacji swego środowiska oraz do konsultowania z nim wszelkich projektów aktów prawnych dotyczących osób niepełnosprawnych.
10. Pełnego uczestnictwa w życiu publicznym, społecznym, kulturalnym, artystycznym, sportowym oraz w rekreacji i turystyce odpowiednio do swych zainteresowań i potrzeb.

informator_12.indd 8 2009-10-22 08:41:50

II Orzekanie o niepełnosprawności

W polskim systemie orzecznictwa o niepełnosprawności wyróżnia się orzecznictwo do celów rentowych oraz do celów pozarentowych.

1. ORZECZNICTWO DO CELÓW RENTOWYCH

Zgłaszając się do Z**akładu Ubezpieczeń Społecznych (lub KRUS, MON, MSWiA)**, możemy ubiegać się o uzyskanie orzeczenia o niezdolności do pracy.

Do 1997 r. obowiązywał system orzecznictwa, który zaliczał osoby niepełnosprawne do grup inwalidzkich. Osoby z orzeczonymi grupami inwalidzkimi nie utraciły jednak praw do ulg i uprawnień, jeśli orzeczenie nie zostało zmienione bądź nie utraciło mocy. Od 1997 r. natomiast osoby niepełnosprawne są orzekane dla celów rentowych:

- za **całkowicie niezdolne do pracy,**
- za **częściowo niezdolne do pracy**

Dodatkowo może zostać orzeczona niezdolność do samodzielnej egzystencji. Sytuacja taka ma miejsce w przypadku stwierdzenia naruszenia sprawności organizmu w stopniu powodującym konieczność stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innej osoby w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych.

Niezdolność do pracy orzeka się na okres **nie dłuższy niż 5 lat**, chyba że według wiedzy medycznej nie ma rokowań odzyskania zdolności do pracy przed upływem tego okresu.

Niezdolność do pracy do celów rentowych jest orzekana przez lekarza orzecznika ZUS. **Nie oznacza to jednak, że osoba posiadająca takie orzeczenie nie może podjąć pracy.** Podjęcie pracy może mieć jednak wpływ na treść orzeczenia wydanego przez lekarza orzecznika ZUS, podczas kolejnych badań.

informator_12.indd 9 2009-10-22 08:41:50

Adres Zakładu Ubezpieczeń Społecznych:
ul. Senatorska 6/8
00-917 Warszawa
☎ 22 538-21-11 (do 14)
www.zus.pl

2. ORZECZNICTWO DO CELÓW POZARENTOWYCH

Miejski Zespół do spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Warszawie (będący w strukturze WCPR) jest instytucją orzekającą w sprawie osób zameldowanych na terenie Warszawy, przebywających w stolicy powyżej 2 miesięcy z powodów zdrowotnych lub rodzinnych, umieszczonych w zakładach karnych i poprawczych, w domach pomocy społecznej oraz bezdomnych, którzy ubiegają się o:

- **orzeczenie o niepełnosprawności** dla osób, które nie ukończyły 16. roku życia,
- **orzeczenie o stopniu niepełnosprawności** dla osób powyżej 16. roku życia,
- **orzeczenie o wskazaniach do ulg i uprawnień** dla osób, które posiadają orzeczenia o inwalidztwie lub niezdolności do pracy,
- **legitymację** osoby niepełnosprawnej.

Siedziba Zespołu mieści się w Warszawskim Centrum Pomocy Rodzinie – Stołecznym Centrum Osób Niepełnosprawnych.

Adres Zespołu:
ul. Gen. Andersa 1
00-147 Warszawa
☎ 22 831-44-40, 22 654-13-49, 22 620-66-82
22 831-44-00
www.scon.wcpr.pl; www.scon.waw.pl

informator_12.indd 10 2009-10-22 08:41:50

1. Orzekanie o niepełnosprawności dzieci (do 16. roku życia)

Osoby, które nie ukończyły 16. roku życia, są zaliczane do osób niepełnosprawnych, jeżeli mają naruszoną sprawność fizyczną lub psychiczną o przewidywanym okresie trwania powyżej 12 miesięcy, z powodu: wady wrodzonej, długotrwałej choroby lub uszkodzenia organizmu, powodujących konieczność zapewnienia im całkowitej opieki lub pomocy w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych w stopniu przewyższającym wsparcie potrzebne osobie w danym wieku.

Cele, do których wydaje się orzeczenie o niepełnosprawności:
- uzyskanie zasiłku pielęgnacyjnego,
- uzyskanie świadczeń opiekuńczych na podstawie Ustawy o świadczeniach rodzinnych,
- korzystanie z innych ulg i przywilejów (m.in. częściowy zwrot kosztów poniesionych za zakup sprzętu rehabilitacyjnego oraz rehabilitację, w tym uczestniczenie w turnusach rehabilitacyjnych), ulg w przejazdach środkami komunikacji (miejskiej, PKS, PKP), ulg w opłatach za usługi telekomunikacyjne, przysługujących także prawnym opiekunom osób niepełnosprawnych,
- ulgi i uprawnienia płynące z tytułu ograniczenia sprawności ruchowej,
- korzystanie z ulg i uprawnień na podstawie art. 8 ust.1, Ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym.

Aby otrzymać orzeczenie o niepełnosprawności, należy złożyć:
- wniosek o wydanie orzeczenia o niepełnosprawności (druk wniosku jest do pobrania w siedzibie WCPR albo na stronie **www.scon.waw.pl**, w zakładce Dokumenty do pobrania),
- zaświadczenie lekarskie zawierające opis stanu zdrowia wystawione przez lekarza, pod którego opieką znajduje się dziecko, wydane nie wcześniej niż 30 dni przed dniem złożenia wniosku; zaświadczenie powinno być wystawione na druku opracowanym dla potrzeb zespołu ds. orzekania o niepełnosprawności (druk za-

informator_12.indd 11 2009-10-22 08:41:50

świadczenia jest do pobrania w siedzibie WCPR albo na stronie **www.scon.waw.pl**, w zakładce Dokumenty do pobrania),
- kserokopie dokumentacji medycznej potwierdzającej naruszenie sprawności organizmu (karty informacyjne z pobytu w szpitalach, wyniki badań, opinie psychologiczne, dokumentacja z poradni, w których dziecko się leczy),
- inne dokumenty mogące mieć wpływ na ustalenie niepełnosprawności,
- kserokopię aktu urodzenia z poświadczonym przez właściwy Urząd Dzielnicy numerem PESEL i miejscem zameldowania na terenie Warszawy, a w przypadku dzieci objętych obowiązkiem szkolnym – kserokopia legitymacji szkolnej.

Przy orzekaniu niepełnosprawności osoby, która nie ukończyła 16. roku życia, bierze się pod uwagę:
- zaświadczenie lekarskie zawierające opis stanu zdrowia wydane przez lekarza, pod którego opieką lekarską znajduje się dziecko, oraz inne posiadane dokumenty mogące mieć wpływ na ustalenie niepełnosprawności,
- ocenę stanu zdrowia wystawioną przez lekarza – przewodniczącego składu orzekającego, zawierającą opis przebiegu choroby zasadniczej oraz wyniki dotychczasowego leczenia i rehabilitacji, opis badania przedmiotowego, rozpoznanie choroby zasadniczej i chorób współistniejących oraz rokowania odnośnie przebiegu choroby, a także ograniczenia w funkcjonowaniu, występujące w życiu codziennym, w porównaniu z dziećmi z pełną sprawnością psychiczną i fizyczną, właściwą dla wieku dziecka,
- możliwość poprawy zaburzonej funkcji organizmu poprzez zaopatrzenie w przedmioty ortopedyczne, środki techniczne, środki pomocnicze lub inne działania.

Niepełnosprawność u dziecka orzeka się na czas określony, jednak na okres nie dłuższy niż do ukończenia 16. roku życia.

informator_12.indd 12 2009-10-22 08:41:51

2. Orzekanie o stopniu niepełnosprawności osób, które ukończyły 16. rok życia

Przy orzekaniu niepełnosprawności u osób, które ukończyły 16. rok życia, stosuje się system trzystopniowy:

- **stopień znaczny**, do którego zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej oraz wymagającą stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innych osób w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji,
- **stopień umiarkowany**, do którego zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie na stanowisku przystosowanym lub wymagającą czasowej albo częściowej pomocy innych osób w celu pełnienia ról społecznych,
- **stopień lekki**, do którego zalicza się osobę o naruszonej sprawności organizmu, która powoduje w sposób istotny obniżenie zdolności do wykonywania pracy w porównaniu ze zdolnością, jaką wykazuje osoba o podobnych kwalifikacjach zawodowych z pełną sprawnością psychiczną i fizyczną, lub osobę z ograniczeniami w pełnieniu ról społecznych, które dają się kompensować za pomocą wyposażenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze lub środki techniczne.

Orzeczenie o stopniu niepełnosprawności wydaje się do celów:

- odpowiedniego zatrudnienia, uwzględniającego psychofizyczne możliwości danej osoby,
- szkolenia, w tym specjalistycznego,
- zatrudnienia w zakładzie aktywności zawodowej,
- uczestnictwa w terapii zajęciowej,
- zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze oraz pomoce techniczne ułatwiające funkcjonowanie danej osoby,
- korzystania z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji, czyli korzystania z usług socjalnych, opiekuńczych,

informator_12.indd 13 2009-10-22 08:41:51

terapeutycznych i rehabilitacyjnych świadczonych przez sieć instytucji pomocy społecznej, organizacje pozarządowe oraz inne placówki,
- zapewnienia stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji,
- uzyskania prawa do zamieszkania w oddzielnym pokoju (dotyczy osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach inwalidzkich oraz osób, których niepełnosprawność wymaga zamieszkiwania w oddzielnym pokoju),
- uzyskania karty parkingowej,
- korzystania z innych ulg i uprawnień na podstawie odrębnych przepisów.

Aby otrzymać orzeczenie o stopniu niepełnosprawności osoby powyżej 16. roku życia, należy złożyć:
- wniosek o wydanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności (druk wniosku jest do pobrania w siedzibie WCPR albo na stronie www.scon.waw.pl, w zakładce Dokumenty do pobrania),
- zaświadczenie lekarskie o stanie zdrowia wystawione dla potrzeb zespołu ds. orzekania o niepełnosprawności, wydane nie wcześniej niż na 30 dni przed dniem złożenia wniosku, wystawione na druku opracowanym dla potrzeb zespołu ds. orzekania o niepełnosprawności (druk zaświadczenia jest do pobrania w siedzibie WCPR albo na stronie www.scon.waw.pl, w zakładce Dokumenty do pobrania),
- kserokopie dokumentacji medycznej (karty informacyjne z pobytu w szpitalu, wyniki badań potwierdzające uszkodzenie organizmu, historię choroby z poradni, w której wnioskodawca się leczy),
- inne dokumenty mogące mieć wpływ na ustalenie niepełnosprawności.

Przy orzekaniu o stopniu niepełnosprawności osoby, która ukończyła 16. rok życia, bierze się pod uwagę:
- zaświadczenie lekarskie zawierające opis stanu zdrowia, rozpo-

informator_12.indd 14 2009-10-22 08:41:51

znanie choroby zasadniczej i chorób współistniejących, potwierdzone aktualnymi wynikami badań diagnostycznych, wydane przez lekarza, pod którego opieką znajduje się osoba zainteresowana, oraz inne posiadane dokumenty mogące mieć wpływ na ustalenie stopnia niepełnosprawności,

- ocenę stanu zdrowia wystawioną przez lekarza – przewodniczącego składu orzekającego, zawierającą opis choroby zasadniczej oraz wyniki dotychczasowego leczenia i rehabilitacji, opis badania przedmiotowego, rozpoznanie choroby zasadniczej i chorób współistniejących oraz rokowania odnośnie przebiegu choroby,
- wiek, płeć, wykształcenie, zawód i posiadane kwalifikacje,
- możliwość całkowitego lub częściowego przywrócenia do wykonywania dotychczasowego lub podjęcia innego zatrudnienia poprzez: leczenie, rehabilitację lub przekwalifikowanie zawodowe,
- ograniczenia występujące w samodzielnej egzystencji i uczestnictwie w życiu społecznym,
- możliwość poprawy funkcjonowania osoby zainteresowanej w samodzielnej egzystencji oraz w pełnieniu ról społecznych poprzez: leczenie, rehabilitację, zaopatrzenie w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze, środki techniczne, usługi opiekuńcze lub inne działania.

Jeżeli osoba zainteresowana lub dziecko nie mogą uczestniczyć w posiedzeniu składu orzekającego z powodu długotrwałej i nierokującej poprawy choroby, uniemożliwiającej osobiste stawiennictwo (potwierdzonej zaświadczeniem lekarskim), badanie przeprowadza się w miejscu pobytu tej osoby lub dziecka. W przypadku, gdy lekarz – przewodniczący składu orzekającego uzna posiadaną dokumentację medyczną za wystarczającą do wydania oceny stanu zdrowia, może być ona wydana na podstawie dokumentacji medycznej.

Orzeczenie o stopniu niepełnosprawności osób, które ukończyły 16. rok życia wydaje się na czas określony lub na stałe.

informator_12.indd 15 2009-10-22 08:41:51

3. Orzekanie o wskazaniach do ulg i uprawnień

Osoby posiadające orzeczenia o inwalidztwie lub niezdolności do pracy wydane przez inne organy orzekające (KIZ, ZUS, KRUS,) mogą wystąpić o wydanie orzeczenia o wskazaniach do ulg i uprawnień. Orzeczenia te wydaje się na podstawie ważnego orzeczenia innego organu i na czas jego ważności.

Aby otrzymać orzeczenie o wskazaniu do ulg i uprawnień należy złożyć:

- orzeczenie o inwalidztwie lub niezdolności do pracy wydane przez KIZ albo lekarza orzecznika ZUS lub KRUS,
- posiadaną dokumentację medyczną mogącą mieć wpływ na określenie wskazań,
- ocenę aktualnego stanu zdrowia wystawioną przez lekarza – członka zespołu, uwzględniającą zakres i rodzaj ograniczeń spowodowanych naruszoną sprawnością organizmu.

Od orzeczeń wydanych w tym trybie nie przysługuje odwołanie. W przypadku postępowania w sprawie wydania orzeczenia do ulg i uprawnień obowiązuje **osobiste stawiennictwo na badanie**.

Wszystkie **wnioski** o wydanie orzeczenia **można pobrać ze strony www.scon.waw.pl** albo na miejscu w siedzibie Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie – Stołecznego Centrum Osób Niepełnosprawnych. **Należy je wypełnić czytelnie, z uwzględnieniem informacji o celach**, dla których wnioskodawca występuje, z zaznaczeniem celu najważniejszego.

informator_12.indd 16 2009-10-22 08:41:51

4. Legitymacja osoby niepełnosprawnej

O legitymację osoby niepełnosprawnej mogą ubiegać się osoby, które:
- posiadają orzeczenie o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności,
- posiadają orzeczenia innych organów:
  - KIZ lub lekarza orzecznika ZUS,
  - KRUS, MON, MSWiA – orzeczenia wydane przed 1 stycznia 1998 r.

Aby otrzymać legitymację, należy złożyć:
- wniosek o wydanie legitymacji osoby niepełnosprawnej (druk wniosku jest do pobrania w siedzibie WCPR albo na stronie **www.scon.waw.pl**, w zakładce Dokumenty do pobrania),
- kserokopię orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, a w przypadku orzeczeń wydanych przez inne organy orzekające (ZUS, KRUS, MON, MSWiA) oryginał orzeczenia do wglądu lub poświadczoną co do zgodności z oryginałem (przez organ, który orzeczenie wydał) kserokopię orzeczenia, która zostaje w aktach osoby zainteresowanej,
- jedno aktualne zdjęcie o wymiarach 3,5 cm x 4,5 cm

W przypadku składania wniosku o wydanie legitymacji osobie niepełnosprawnej, która nie ukończyła 16. roku życia, niepotrzebne jest zdjęcie.

Czas oczekiwania na wydanie legitymacji osoby niepełnosprawnej – około 2 tygodni.

informator_12.indd 17 2009-10-22 08:41:51

Schemat równoważnych orzeczeń o niepełnosprawności

(dotyczy osób, które ukończyły 16. rok życia)

Orzeczenia o stopniu niepełnosprawności wydane:	**Orzeczenia o grupie inwalidzkiej wydane:**	**Orzeczenia o niezdolności do pracy wydane:**
▮ **między 01.09.1997 r. – 31.12.1998 r.** przez Krajowy lub Wojewódzki Zespół ds. Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności ▮ **po 01.01.1999 r.** przez Wojewódzki, Powiatowy Miejski Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności	**do 31.08.1997 r.** przez Komisję Lekarską ds. Inwalidztwa i Zatrudnienia Zakładu Ubezpieczeń Społecznych	**od 01.09.1997 r.** przez Lekarza Orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych
Znaczny stopień niepełnosprawności	I grupa inwalidzka	niezdolność do samodzielnej egzystencji lub całkowita niezdolność do pracy i niezdolność do samodzielnej egzystencji UWAGA! W okresie od 01.01.1998 do 16.08.1998 r. także całkowita niezdolność do pracy
Umiarkowany stopień niepełnosprawności	II grupa inwalidzka	całkowita niezdolność do pracy UWAGA! W okresie od 01.01.1998 do 16.08.1998 r. także częściowa niezdolność do pracy
Lekki stopień niepełnosprawności	III grupa inwalidzka	częściowa niezdolność do pracy celowość przekwalifikowania zawodowego

WAŻNE:
O uznaniu orzeczenia wydanego przez inny organ rentowy za równoznaczne z orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności decyduje data wydania orzeczenia oraz termin jego ważności.

informator_12.indd 18 2009-10-22 08:41:52

Orzeczenia wydane:	Orzeczenia o długotrwałej niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym wydane:
do 31.12.1997 r. przez Komisję Lekarską podległą MON, MSWiA – na podstawie odrębnych przepisów dotyczących niezdolności do służby	**do 31.12.1997 r.** przez Komisję Lekarską ds. Inwalidztwa i Zatrudnienia Zakładu Ubezpieczeń Społecznych lub Lekarza Rzeczoznawcę albo Komisję Lekarską Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego
I grupa inwalidzka	długotrwała niezdolność do pracy w gospodarstwie rolnym oraz uprawnienie do zasiłku pielęgnacyjnego
II grupa inwalidzka	–
III grupa inwalidzka	długotrwała niezdolność do pracy w gospodarstwie rolnym bez uprawnienia do zasiłku pielęgnacyjnego

Orzeczenia wydane od 01.01.1998 r. przez Komisje MON i MSWiA oraz KRUS nie są podstawą do zaliczenia osoby, której orzeczenie dotyczy, do osób niepełnosprawnych.

informator_12.indd 19 2009-10-22 08:41:52

informator_12.indd 20 2009-10-22 08:41:52

III Ulgi i uprawnienia

Osobom niepełnosprawnym oprócz ulg i uprawnień o charakterze powszechnym przysługują również ulgi szczególne, mające na celu wyrównywanie szans w życiu społecznym i zawodowym.

W związku z obowiązującą regulacją dotyczącą orzecznictwa o niepełnosprawności należy pamiętać, że:

- orzeczenie o całkowitej niezdolności do pracy oraz niezdolności do samodzielnej egzystencji, a także orzeczenie zaliczające do dawnej I grupy inwalidzkiej należy traktować na równi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności,
- orzeczenie o całkowitej niezdolności do pracy, a także orzeczenie zaliczające do dawnej II grupy inwalidzkiej należy traktować na równi z orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności,
- orzeczenie o częściowej niezdolności do pracy oraz orzeczenie o celowości przekwalifikowania zawodowego, a także orzeczenie zaliczające do dawnej III grupy inwalidzkiej należy traktować na równi z orzeczeniem o lekkim stopniu niepełnosprawności.

Schemat równoważnych orzeczeń o niepełnosprawności znajduje się w rozdziale II pt. Orzekanie o niepełnosprawności.

1. Transport miejski

Do **bezpłatnych przejazdów środkami lokalnego transportu zbiorowego** (metro, autobusy, tramwaje, szybka kolej miejska) w m.st. Warszawie uprawnieni są:

1.1.

Dzieci i młodzież dotknięta inwalidztwem lub niepełnosprawnością, nie dłużej niż do ukończenia 26. roku życia – na podstawie:

informator_12.indd 21 2009-10-22 08:41:52

- ważnej legitymacji wydanej przez placówkę oświatową dla uczniów dotkniętych inwalidztwem lub niepełnosprawnych,
- ważnej legitymacji wydanej przez Krajowy Komitet Pomocy Dzieciom i Młodzieży Niepełnosprawnej Ruchowo przy Zarządzie Głównym Towarzystwa Przyjaciół Dzieci,
- ważnej legitymacji wydanej przez Polski Związek Głuchych,
- orzeczenia komisji lekarskiej do spraw inwalidztwa i zatrudnienia stwierdzającego zaliczenie do jednej z dawnych grup inwalidzkich albo orzeczenia zespołu orzekającego o stopniu niepełnosprawności,
- orzeczenia właściwego organu, na podstawie przepisów prawa polskiego, o co najmniej częściowej niezdolności do pracy,
- w przypadku dzieci do 16. roku życia – orzeczenia zespołu orzekającego o niepełnosprawności lub ważnej legitymacji wydanej przez właściwy organ, dokumentującej niepełnosprawność zgodnie ze wzorem określonym przez właściwego ministra.

1.2.

Opiekun dzieci i młodzieży, o których mowa w punkcie 1.1., który:

- podróżuje z uprawnionym,
- podróżuje po uprawnionego lub po odwiezieniu uprawnionego – wyłącznie na trasie od miejsca zamieszkania do placówki oświatowej, ośrodka terapii, przychodni lekarskiej lub zakładu opieki zdrowotnej – na podstawie zaświadczenia z podanym adresem miejsca zamieszkania uprawnionego oraz placówki oświatowej, ośrodka terapii, przychodni lekarskiej lub zakładu opieki zdrowotnej, wydanego przez te placówki.

1.3.

Osoby:

- uznane za całkowicie niezdolne do pracy i samodzielnej egzystencji – na podstawie orzeczenia właściwego organu, zgodnie z przepisami prawa polskiego,
- uznane za niepełnosprawne w stopniu znacznym – na podstawie orzeczenia potwierdzającego niepełnosprawność, wydanego

informator_12.indd 22 2009-10-22 08:41:52

przez zespół orzekający o stopniu niepełnosprawności, zgodnie z przepisami prawa polskiego, lub ważnej legitymacji wydanej przez właściwy organ, dokumentującej stopień niepełnosprawności, zgodnie ze wzorem określonym przez Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej,

- będące opiekunami towarzyszącymi w podróży osobom wymienionym w punktach powyższych – na podstawie wskazania przez osobę uprawnioną,
- ociemniali wraz ze wskazanym przez nich przewodnikiem – na podstawie legitymacji Polskiego Związku Niewidomych, wydawanej w kołach dzielnicowych lub w siedzibie Okręgu Mazowieckiego przy ul. Jasnej 22, tel. 22 827-21-30, 22 892-40-61, faks 22 828-86-01,
- upośledzeni umysłowo wraz z opiekunem – na podstawie legitymacji wydawanej przez Warszawskie Koło Polskiego Stowarzyszenia na rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym przy ul. Elektoralnej 12/14, tel. 22 624-05-74, 22 624-92-05,
- inwalidzi wojenni i wojskowi – na podstawie Książeczki Inwalidy Wojennego (Wojskowego) wydanej przez ZUS, do bezpłatnego przejazdu ma również prawo przewodnik wskazany przez inwalidę wojennego (wojskowego) dawnej I grupy,
- które ukończyły 70. rok życia, na podstawie dowodu osobistego lub innego dokumentu ze zdjęciem, zawierającego datę urodzenia.

Do przejazdów ze zniżką 50% środkami lokalnego transportu zbiorowego w m.st. Warszawie uprawnieni są:

1.4.

Emeryci i renciści do ukończenia 70. roku życia na podstawie imiennej legitymacji emeryta-rencisty potwierdzającej status emeryta-rencisty lub w przypadku jej braku na podstawie aktualnego odcinka emerytury lub renty bądź wyciągu bankowego potwierdzającego pobieranie emerytury lub renty, wypłacanej przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, organy emerytalno-rentowe Ministerstwa Obrony Narodowej, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji,

informator_12.indd 23 2009-10-22 08:41:53

Centralnego Zarządu Zakładów Karnych lub Polskich Kolei Państwowych wraz z dokumentem tożsamości.

1.5.

Małżonkowie, na których emeryci lub renciści otrzymują dodatki rodzinne, na podstawie:

- aktualnej decyzji wydanej przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych na dany rok, potwierdzającej pobieranie dodatku rodzinnego – łącznie z dokumentem tożsamości. Nie jest wymagane, aby kwota świadczenia była czytelna,
- aktualnej decyzji o przyznaniu dodatku rodzinnego, wydanej przez organy emerytalno-rentowe Ministerstwa Obrony Narodowej, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, Centralnego Zarządu Zakładów Karnych lub Polskich Kolei Państwowych na dany rok – łącznie z dokumentem tożsamości. Nie jest wymagane, aby kwota świadczenia była czytelna.

1.6.

Osoby uznane za niepełnosprawne w stopniu umiarkowanym po ukończeniu 26. roku życia – na podstawie orzeczenia wydanego przez zespół orzekający o stopniu niepełnosprawności, zgodnie z przepisami prawa polskiego, lub ważnej legitymacji wydanej przez właściwy organ, dokumentującej stopień niepełnosprawności.

1.7.

Osoby uznane za całkowicie niezdolne do pracy po ukończeniu 26. roku życia – na podstawie orzeczenia właściwego organu, wydanego na mocy przepisów prawa polskiego, lub ważnej legitymacji wydanej przez właściwy organ, dokumentującej całkowitą niezdolność do pracy.

Informacje o zniżkach i dokumentach je poświadczających w transporcie realizowanym przez Warszawską Kolej Dojazdową i Koleje Mazowieckie można znaleźć na stronach internetowych: www.wkd.com.pl (tel. 22 755-55-64) i www.mazowieckie.com.pl (tel. 22 473-79-00).

informator_12.indd 24 2009-10-22 08:41:53

Specjalistyczne usługi transportowe dla niepełnosprawnych mieszkańców Warszawy świadczy Konsorcjum Firm: GAMA Marek Samborski, MF TRANS Marek Frelik, SABAK Usługi Transportowe, na podstawie umowy podpisanej z m.st. Warszawą. Usługi są świadczone osobom z niepełnosprawnością ruchową uniemożliwiającą korzystanie z transportu ogólnego. Samochody są dostosowane do transportu osób na wózkach inwalidzkich, mają zamontowane windy i podnośniki. Z wnętrza samochodów wymontowano siedzenia, umożliwiając ulokowanie osoby na wózku inwalidzkim.

Usługi specjalistycznego transportu:
- są wykonywane na terenie m.st. Warszawy oraz do 30 km poza granicami miasta, jeśli kurs dotyczy leczenia i/lub rehabilitacji,
- są świadczone od poniedziałku do piątku w godzinach 6.00–22.00, a w soboty i w niedziele w godzinach 8.00–20.00,
- użytkownik płaci za zryczałtowaną długość kursu (30 km) 15 zł brutto.

Przyjmowanie zamówień odbywa się od poniedziałku do piątku w godzinach 8.00–16.00, pod numerem telefonu 22 870-08-08. Ponadto informacji udziela: Biuro Polityki Społecznej Urzędu m.st. Warszawy pod numerem telefonu 22 595-33-72, 22 595-33-56, 22 595-32-31. O realizacji zlecenia decyduje kolejność zgłoszeń.

2. Kierowcy indywidualni

Rodzaje kart uprawniających do ulg w ruchu drogowym:

2.1.

Karta parkingowa

Wydawana jest przez Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie – Stołeczne Centrum Osób Niepełnosprawnych. Jest ona wystawiona na osobę niepełnosprawną. Korzystając z przywilejów wynikających z posiadania karty parkingowej, osoba niepełnosprawna może kierować pojazdem lub być wieziona przez innego kierowcę bądź pracow-

informator_12.indd 25 2009-10-22 08:41:53

ników placówek zajmujących się opieką, rehabilitacją lub edukacją osób niepełnosprawnych.

a) **Karta parkingowa dla osoby niepełnosprawnej uprawnia do niestosowania się do poniższych znaków drogowych** (pod warunkiem zachowania szczególnej ostrożności):

B-1 B-3 B-3a B-4 B-10 B-35 B-37 B-38 B-39

- B-1 – zakaz ruchu w obu kierunkach,
- B-3 – zakaz wjazdu pojazdów silnikowych, z wyjątkiem motocykli jednośladowych,
- B-3a – zakaz wjazdu autobusów,
- B-4 – zakaz wjazdu motocykli,
- B-10 – zakaz wjazdu motorowerów,
- B-35 – zakaz postoju (dopuszczalny czas postoju jest wskazany na znaku albo na umieszczonej tabliczce),
- B-37 – zakaz postoju w dni nieparzyste,
- B-38 – zakaz postoju w dni parzyste,
- B-39 – strefa ograniczonego postoju.

b) Osoba niepełnosprawna posiadająca kartę parkingową na terenie Warszawy jest zwolniona z opłaty za parkowanie samochodu na terenie parkingu niestrzeżonego płatnego, ale jedynie w miejscu wyznaczonym (tzw. koperta).

Karta parkingowa obowiązuje na terenie naszego kraju oraz we wszystkich krajach Unii Europejskiej.

Kartę wykładamy w przedniej części samochodu, stroną z numerem oraz datą ważności (a nie stroną ze zdjęciem).

informator_12.indd 26 2009-10-22 08:41:55

Samochód osoby, która ma prawo nie stosować się do wyżej wymienionych znaków, może być oznaczony tzw. **emblematem inwalidzkim, ale nie jest to formalny dokument.** Należy pamiętać, że naklejenie emblematu to tylko oznaczenie pojazdu jako samochodu osoby niepełnosprawnej – do wskazanych znaków drogowych można nie stosować się jedynie na podstawie karty parkingowej.

Warto pamiętać, że **karta parkingowa jest wystawiana na osobę**, a nie na pojazd.

Wymagane dokumenty do otrzymania karty parkingowej:

- wypełniony **wniosek** (do pobrania na stronie www.scon.waw.pl albo na miejscu w siedzibie Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie – Stołecznego Centrum Osób Niepełnosprawnych, ul. Gen. Andersa 1, stacja metra – Ratusz Arsenał),
- **kserokopia jednego z niżej wymienionych orzeczeń o niepełnosprawności** (oryginał do wglądu):
  - ważnego orzeczenia o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności (orzeczenie dawnej I lub II grupy inwalidzkiej),
  - orzeczenia o lekkim stopniu niepełnosprawności (orzeczenie dawnej III grupy inwalidzkiej) wraz z zaświadczeniem od lekarza pierwszego kontaktu, stwierdzającym obniżoną sprawność ruchową,
  - w przypadku dzieci do 16. roku życia wymagane jest orzeczenie o niepełnosprawności wydawane przez Miejski Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności,
- **dowód osobisty,**
- jedna **aktualna fotografia** o wymiarach 3,5 cm x 4,5 cm,
- **opłata w wysokości 25 zł,** którą można wnieść na miejscu podczas składania wniosku bądź przesłać na wskazane konto na pocztę, w banku i w kasie Urzędu m.st. Warszawy (ul. Miodowa 6/8). Informacje o aktualnym numerze konta są udzielane pod numerem telefonu 22 620-66-03.

informator_12.indd 27 2009-10-22 08:41:55

2.2.

Karta N+

Na podstawie karty parkingowej wydaje się osobie niepełnosprawnej bezpłatnie **kartę N+** przypisaną do konkretnego pojazdu (będącego jednocześnie własnością lub współwłasnością osoby niepełnosprawnej). **Karta N+** upoważnia do bezpłatnego parkowania w całej strefie płatnego niestrzeżonego parkowania tylko na terenie Warszawy.

Karta N+ przysługuje:

- osobie niepełnosprawnej o znacznym stopniu niepełnosprawności,
- osobie, której niepełnosprawność jest spowodowana upośledzeniem narządu ruchu powodującym istotne trudności w poruszaniu się, potwierdzonym w orzeczeniu o niepełnosprawności,
- rodzicom i opiekunom prawnym osób niepełnosprawnych wymienionych powyżej.

Karta N+ jest wydawana w niżej wymienionych Punktach Obsługi Klienta:

- **Urząd Dzielnicy Śródmieście** – ul. Nowogrodzka 43; w poniedziałki w godzinach 8.00–18.00, od wtorku do piątku w godzinach 8.00–16.00; tel. 22 699-83-80,
- **Urząd Dzielnicy Ochota** – ul. Słupecka 9 lok. 3 (tymczasowa lokalizacja biura w związku z przebudową gmachu urzędu); w poniedziałki, wtorki, czwartki w godzinach 8.00–16.00 (w środy i piątki nieczynne); tel. 22 823-93-19,
- **Urząd Dzielnicy Mokotów** – ul. Rakowiecka 25/27, parter, sala ogólna; w poniedziałki w godzinach 8.00–18.00, w środy i piątki w godzinach 8.00–16.00, we wtorki i czwartki nieczynne, tel. 22 565-16-65,
- **Zarząd Dróg Miejskich** – ul. Chmielna 120, pokój 1, od poniedziałku do piątku w godzinach 7.30–17.00, tel. 22 550-82-04,
- **Punkt w dzielnicy Praga** – ul. Jagiellońska 56, lok. 3B (wejście 2B, od pl. Hallera), we wtorki, środy, czwartki w godzinach 9.00–17.00, w poniedziałki i piątki – nieczynne, tel. 22 670-23-44.

informator_12.indd 28 2009-10-22 08:41:55

Wymagane dokumenty do otrzymania **Karty N+**:

- orzeczenie komisji lekarskiej o zaliczeniu do dawnej I, II lub III grupy inwalidzkiej,
- orzeczenie zespołu orzekającego o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności,
- orzeczenie lekarza orzecznika ZUS o niezdolności do pracy i niezdolności do samodzielnej egzystencji,
- przy umiarkowanym lub lekkim (dawna II i III grupa inwalidzka) stopniu niepełnosprawności wymagane jest dodatkowo zaświadczenie od lekarza specjalisty potwierdzające istotne trudności w poruszaniu się.

3. Polskie Koleje Państwowe

Osoby niepełnosprawne posiadają uprawnienia do ulgowych przejazdów pociągami uruchamianymi przez Spółki PKP – Przewozy Regionalne oraz Intercity. Więcej informacji na temat ulg i uprawnień oraz dokumentów poświadczających te uprawnienia znajduje się na stronach www.pr.pkp.pl i www.intercity.pl.

3.1.

Dzieci i młodzież dotknięte inwalidztwem lub niepełnosprawne do ukończenia 24. roku życia oraz studenci dotknięci inwalidztwem lub niepełnosprawni do ukończenia 26. roku życia – wyłącznie przy przejazdach z miejsca zamieszkania lub miejsca pobytu do przedszkola, szkoły, szkoły wyższej, placówki opiekuńczo-wychowawczej, placówki oświatowo-wychowawczej, specjalnego ośrodka szkolno-wychowawczego, specjalnego ośrodka wychowawczego, ośrodka umożliwiającego dzieciom i młodzieży spełnianie obowiązku szkolnego i obowiązku nauki, ośrodka rehabilitacyjno-wychowawczego, domu pomocy społecznej, ośrodka wsparcia, zakładu opieki zdrowotnej, poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, a także na turnus rehabilitacyjny i z powrotem – przysługuje **ulga 78%** w klasie 2 pociągów osobowych i pospiesznych,

informator_12.indd 29 2009-10-22 08:41:55

TLK – Tanich Linii Kolejowych, ekspresowych, InterCity i EuroCity, na podstawie biletów jednorazowych lub odcinkowych miesięcznych imiennych.

3.2.

Jedno z rodziców lub opiekun dzieci i młodzieży dotkniętych inwalidztwem lub niepełnosprawnych – wyłącznie przy przejazdach, o których mowa wyżej – przysługuje **ulga 78%** w klasie 2 pociągów osobowych i pospiesznych, TLK – Tanich Linii Kolejowych, ekspresowych, InterCity i EuroCity, na podstawie biletów jednorazowych.

3.3.

Osoby niezdolne do samodzielnej egzystencji, osoby o znacznym stopniu niepełnosprawności oraz inwalidzi dawnej I grupy inwalidzkiej:

- **ulga 49%** w klasie 2 pociągów osobowych,
- **ulga 37%** w klasie 2 pociągów pospiesznych, TLK – Tanich Linii Kolejowych, ekspresowych, InterCity i EuroCity, na podstawie biletów jednorazowych.

3.4.

Osoby niewidome, jeśli nie są uznane za osoby niezdolne do samodzielnej egzystencji – **ulga 37%** w klasie 2 pociągów osobowych, pospiesznych, TLK – Tanich Linii Kolejowych, ekspresowych, InterCity i EuroCity, na podstawie biletów jednorazowych lub odcinkowych miesięcznych imiennych.

3.5.

Przewodnik lub opiekun towarzyszący w podróży osobom wymienionym w punktach **3.3 i 3.4 – ulga 95%** w klasie 2 pociągów osobowych, pospiesznych, TLK – Tanich Linii Kolejowych, ekspresowych, InterCity i EuroCity, na podstawie biletów jednorazowych.

3.6.

Inwalidzi wojenni i wojskowi zaliczeni do:

informator_12.indd 30 2009-10-22 08:41:55

a) dawnej I grupy inwalidzkiej lub uznani za całkowicie niezdolnych do pracy i niezdolnych do samodzielnej egzystencji:
- **ulga 78%** w klasie 1 i 2 pociągów osobowych, pospiesznych, TLK – Tanich Linii Kolejowch,
- **ulga 37%** w klasie 1 i 2 pociągów ekspresowych, InterCity i EuroCity,

b) dawnej II lub III grupy inwalidzkiej albo całkowicie lub częściowo niezdolni do pracy i jednocześnie zaliczeni do I grupy inwalidzkiej (lub uznani za całkowicie niezdolnych do pracy i niezdolnych do samodzielnej egzystencji), z ogólnego stanu zdrowia:
- **ulga 78%** w klasie 1 i 2 pociągów osobowych, pospiesznych, TLK – Tanich Linii Kolejowych,
- **ulga 37%** w klasie 1 i 2 pociągów ekspresowych, InterCity i EuroCity,

c) dawnej II lub III grupy inwalidzkiej albo całkowicie lub częściowo niezdolni do pracy – **ulga 37%**, w klasie 1 i 2 pociągów osobowych i pospiesznych, TLK – Tanich Linii Kolejowych, ekspresowych, InterCity i EuroCity, na podstawie biletów jednorazowych.

3.7.

Kombatanci będący inwalidami wojennymi lub wojskowymi zaliczonymi do:

a) dawnej I grupy inwalidzkiej lub uznani za całkowicie niezdolnych do pracy i niezdolnych do samodzielnej egzystencji, na podstawie legitymacji osoby represjonowanej:
- **ulga 78%** w klasie 1 i 2 pociągów osobowych, pospiesznych, TLK – Tanich Linii Kolejowych,
- **ulga 37%** w klasie 1 i 2 pociągów ekspresowych, InterCity i EuroCity,

b) dawnej II lub III grupy inwalidzkiej lub uznani za całkowicie lub częściowo niezdolnych do pracy, na podstawie legitymacji osoby represjonowanej:
- **ulga 37%** w klasie 1 i 2 pociągów osobowych, pospiesznych, TLK – Tanich Linii Kolejowych, ekspresowych, InterCity i EuroCity, na podstawie biletów jednorazowych.

informator_12.indd 31 2009-10-22 08:41:56

3.8.

Kombatanci i inne osoby uprawnione będące emerytami, rencistami i inwalidami oraz osoby pobierające uposażenie w stanie spoczynku lub uposażenie rodzinne – **ulga 37%**:

- w klasie 1 i 2 pociągów osobowych, pospiesznych, TLK – Tanich Linii Kolejowych,
- w klasie 2 pociągów ekspresowych, InterCity i EuroCity, na podstawie biletów jednorazowych.

3.9.

Przewodnik towarzyszący w podróży osobie, o której mowa w punktach 3.6.a i 3.6.b oraz 3.7.a – **ulga 95%** w klasie 1 i 2 pociągów osobowych, pospiesznych, TLK – Tanich Linii Kolejowych, ekspresowych, InterCity i EuroCity, na podstawie biletów jednorazowych.

3.10.

Cywilne niewidome ofiary działań wojennych uznane za:
a)osoby niezdolne do samodzielnej egzystencji – **ulga 78%** w klasie 2 pociągów osobowych, pospiesznych, TLK – Tanich Linii Kolejowych, na podstawie biletów jednorazowych,
b)osoby całkowicie niezdolne do pracy – **ulga 37%**, w klasie 2 pociągów osobowych, pospiesznych, TLK – Tanich Linii Kolejowych, ekspresowych, InterCity i EuroCity, na podstawie biletów jednorazowych lub odcinkowych miesięcznych imiennych.

3.11.

Przewodnik towarzyszący w podróży osobom, o których mowa w punktach 3.10.a i 3.10.b – **ulga 95%** w klasie 2 pociągów osobowych, pospiesznych, TLK – Tanich Linii Kolejowch, na podstawie biletów jednorazowych.

Spółka Przewozy Regionalne organizuje pomoc przy przewozie osób niepełnosprawnych. PKP uruchomiło również specjalne pociągi dalekobieżne przystosowane dla osób niepełnosprawnych – wykaz i trasy przejazdu znajdują się na stronach www.pr.pkp.pl oraz www.intercity.pl.

informator_12.indd 32 2009-10-22 08:41:56

Informacja o powyższych ulgach pochodzi z materiałów PKP Przewozy Regionalne oraz PKP Intercity.

4. Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej (PKS)

4.1.

Przewodnikowi lub opiekunowi towarzyszącemu w podróży osobie niewidomej, osobie niezdolnej do samodzielnej egzystencji bądź inwalidzie wojennemu zaliczonemu do dawnej I grupy inwalidzkiej na podstawie biletów jednorazowych przysługuje **95% zniżki.**

4.2.

Dzieciom i młodzieży dotkniętym inwalidztwem lub niepełnosprawnych na podstawie biletów jednorazowych lub miesięcznych imiennych przysługuje **78% zniżki.**

4.3.

Jednemu z rodziców lub opiekunowi dzieci i młodzieży dotkniętych inwalidztwem lub niepełnosprawnych na podstawie biletów jednorazowych przysługuje **78% zniżki.**

Uprawnienie do 78% zniżki obejmuje wyłącznie przejazd z miejsca zamieszkania lub miejsca pobytu do przedszkola, szkoły, szkoły wyższej, placówki opiekuńczo-wychowawczej, placówki oświatowo-wychowawczej, specjalnego ośrodka szkolno-wychowawczego, specjalnego ośrodka wychowawczego, ośrodka umożliwiającego dzieciom i młodzieży spełnianie obowiązku szkolnego i obowiązku nauki, ośrodka rehabilitacyjno-wychowawczego, domu pomocy społecznej, ośrodka wsparcia, zakładu opieki zdrowotnej, poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, a także na turnus rehabilitacyjny i z powrotem.

4.4.

Cywilnym niewidomym ofiarom działań wojennych uznanych

informator_12.indd 33 2009-10-22 08:41:56

za osoby niezdolne do samodzielnej egzystencji w komunikacji zwykłej przyspieszonej i pospiesznej na podstawie biletów jednorazowych przysługuje **78% zniżki.**

4.5.

.**Osobom niezdolnym do samodzielnej egzystencji** w komunikacji zwykłej na podstawie biletu jednorazowego przysługuje **49% zniżki.**

4.6.

Osobom niewidomym, jeśli nie są uznane za osoby niezdolne do samodzielnej egzystencji, na podstawie biletów jednorazowych i miesięcznych imiennych przysługuje **37% zniżki**.

5. Abonament za radio i telewizję

Abonamentu RTV nie płacą:

5.1.

Osoby niepełnosprawne **z orzeczeniem o:**

- dawnej I grupie inwalidzkiej,
- całkowitej niezdolności do pracy i samodzielnej egzystencji,
- znacznym stopniu niepełnosprawności,
- trwałej lub okresowej całkowitej niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym, którym przysługuje zasiłek pielęgnacyjny, na podstawie orzeczenia właściwego organu orzekającego oraz zaświadczenia o pobieraniu zasiłku lub dodatku pielęgnacyjnego albo orzeczenia właściwej instancji sądu uchylającego wcześniejszą decyzję organu orzekającego oraz zaświadczenia o pobieraniu zasiłku lub dodatku pielęgnacyjnego.

5.2.

Osoby, które ukończyły 75 lat – na podstawie dowodu osobistego.

informator_12.indd 34 2009-10-22 08:41:56

5.3.
Osoby, które otrzymują świadczenia pielęgnacyjne lub rentę socjalną – na podstawie decyzji właściwego organu wypłacającego świadczenia (np. ośrodka pomocy społecznej, oddziału ZUS).

5.4.
Osoby niesłyszące, u których stwierdzono całkowitą głuchotę lub obustronne upośledzenie słuchu – **na podstawie jednego z dokumentów:**
- legitymacji Polskiego Związku Głuchych,
- orzeczenia o całkowitej głuchocie lub obustronnym upośledzeniu słuchu, wydanego przez właściwy organ orzekający,
- zaświadczenia wydanego przez zakład opieki zdrowotnej.

5.5.
Osoby niewidome, których ostrość wzroku nie przekracza 15% – **na podstawie jednego z dokumentów:**
- legitymacji Polskiego Związku Niewidomych lub Związku Ociemniałych Żołnierzy Rzeczypospolitej Polskiej,
- orzeczenia stwierdzającego zaliczenie do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności z tytułu uszkodzenia narządu wzroku lub orzeczenia stwierdzającego uszkodzenie (ostrość wzroku nie przekracza 15%) wydanych przez właściwy organ orzekający,
- zaświadczenia wydanego przez zakład opieki zdrowotnej.

Osoba zaliczona do jednej z wymienionych powyżej grup traci uprawnienie, jeśli zamieszkuje wspólnie (pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym) z co najmniej 2 osobami, które ukończyły 26. rok życia i nie mają prawa do zwolnień.

Aby uzyskać zwolnienie, należy przedstawić w urzędzie pocztowym w miejscu stałego pobytu odpowiedni z wymienionych powyżej dokument oraz oświadczenie (do pobrania na stronie **www.krrit.gov.pl/Wiadomości/AbonamentRTV**) o niezamieszki-

informator_12.indd 35 2009-10-22 08:41:56

waniu we wspólnym gospodarstwie domowym z co najmniej 2 osobami, które ukończyły 26. rok życia i nie spełniają warunków do uzyskania tego zwolnienia. Zwolnienie od opłaty następuje od początku miesiąca następującego po miesiącu, w którym przedstawiono odpowiedni dokument i oświadczenie.

Biuro Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji
adres do korespondencji:
Skwer Ks. Kardynała Stefana Wyszyńskiego Prymasa Polski 9
01-015 Warszawa,
centrala:
☎ 22 597-30-00
22 597-31-80
godziny pracy KRRiT:
od poniedziałku do piątku w godzinach 8.15–16.15
@ abonament@krrit.gov.pl
www.krrit.gov.pl

6. Poczta Polska

Poczta Polska umożliwia osobom niepełnosprawnym dostęp do korzystania z usług pocztowych poprzez doręczanie osobom z uszkodzeniem narządu ruchu lub innymi schorzeniami uniemożliwiającymi lub ograniczającymi samodzielne poruszanie się oraz niewidomym i niedowidzącym, na ich wniosek i bez dodatkowych opłat, w miejscu ich pobytu przesyłek listowych, listów wartościowych, paczek pocztowych i przekazów pocztowych pod wskazanym adresem. Zapotrzebowanie na usługę zgłasza się w urzędzie pocztowym właściwym dla miejsca zamieszkania lub u listonosza obsługującego dany rejon.

Przesyłki pocztowe zwolnione od opłaty za przyjęcie, przemieszczenie i doręczenie, niebędące przesyłkami najszybszej kategorii:

informator_12.indd 36 2009-10-22 08:41:56

nadane przez:

- osobę legitymującą się orzeczeniem właściwego organu orzekającego o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności z tytułu uszkodzenia narządu wzroku, biblioteki lub organizacje osób niewidomych lub ociemniałych bądź przez organizacje, których celem statutowym jest działanie na rzecz osób niewidomych lub ociemniałych, jak również przesyłki zawierające wyłącznie informacje utrwalone pismem wypukłym

adresowane do:

- osoby legitymującej się orzeczeniem właściwego organu orzekającego o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności z tytułu uszkodzenia narządu wzroku, bibliotek lub organizacji osób niewidomych lub ociemniałych bądź do organizacji, których celem statutowym jest działanie na rzecz osób niewidomych lub ociemniałych, bądź przesyłki zawierającą wyłącznie informacje utrwalone pismem wypukłym.

7. Ulgi telekomunikacyjne

Operatorzy świadczący usługi telekomunikacyjne o charakterze powszechnym mają obowiązek zapewnienia osobom niepełnosprawnym dostępu do świadczonych przez siebie usług poprzez: **zakładanie aparatów publicznych przystosowanych do używania przez osoby niepełnosprawne oraz oferowanie osobom niepełnosprawnym aparatów telefonicznych odpowiednio przystosowanych do używania przez te osoby.**

Operatorzy nie mają obowiązku stosowania wobec osób niepełnosprawnych ulg w opłatach. Firmy telekomunikacyjne mogą jednak wprowadzić rabaty na usługi i sprzęt dla osób niepełnosprawnych.

informator_12.indd 37 2009-10-22 08:41:56

7.1.

Telekomunikacja Polska S.A. udziela osobom niepełnosprawnym następujących rabatów w opłatach za usługi telekomunikacyjne:

a) za przyłączenie urządzenia końcowego do sieci TP S.A. – rabat w wysokości 50% opłaty podstawowej, wynikającej z obowiązującego cennika usług telekomunikacyjnych TP,
b) w abonamencie telefonicznym – rabat w wysokości 50% opłaty podstawowej, wynikającej z obowiązującego cennika usług telekomunikacyjnych TP dla n/w planów:

- plan tp przyjazny,
- plan doMowy tp 60,
- plan doMowy tp 300,
- plan tp standardowy (plan wycofany ze sprzedaży),
- plan tp socjalny,
- plan sekundowy tp dom (plan wycofany ze sprzedaży),
- plan tp 60,
- plan tp startowy,
- plan tp 250.

TP S.A. nie udziela zniżek emerytom, rencistom czy inwalidom przy zakupie neostrady tp i przy innych planach telefonicznych niż wymienione powyżej w punkcie b.

7.2.

Osoby uprawnione do ubiegania się o rabaty to:

a) osoby niepełnosprawne, które ukończyły 16. rok życia,
b) osoby niepełnosprawne, które nabyły prawa do ulg na podstawie przepisów rozporządzenia Ministra Łączności z 21 października 1996 r. w sprawie określenia zakresu dostępu osób niepełnosprawnych do świadczonych usług pocztowych lub telekomunikacyjnych o charakterze powszechnym, jeżeli stopień niepełnosprawności orzeczony został na okres stały. **W przypadku okresowego orzeczenia o stopniu niepełnosprawności udziela się rabatów na czas w nich określony,**
c) prawni opiekunowie osób niepełnosprawnych uprawnionych do

informator_12.indd 38 2009-10-22 08:41:57

rabatów w razie stałego lub czasowego zamieszkiwania opiekuna prawnego razem z osobą niepełnosprawną. Pod pojęciem stałego lub czasowego zamieszkiwania rozumie się stałe lub tymczasowe zameldowanie niepełnosprawnego i opiekuna prawnego w tym samym lokalu mieszkalnym lub budynku.

7.3.
Dokumenty uprawniające do rabatów

Rabaty są udzielane na podstawie orzeczeń Powiatowego lub Wojewódzkiego Zespołu Orzekającego o Stopniu Niepełnosprawności, wydawanych w oparciu o Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 18 stycznia 2008 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (DzU z 2008 r. nr 14, poz.92) oraz rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003 r. w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności z póź. zm. (DzU z 2003 r. nr 139, poz. 1328).

Rodzaje orzeczeń uprawniających do otrzymania rabatu:

a) w przypadku choroby narządu wzroku – orzeczenie znacznego stopnia niepełnosprawności z symbolem przyczyny niepełnosprawności (04-O),
b) w przypadku zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu – orzeczenie znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności z symbolem przyczyny niepełnosprawności (03-L),
c) w przypadku zastosowania przez Zespół Orzekający w orzeczeniu więcej niż jednego symbolu przyczyny niepełnosprawności:

- orzeczenie znacznego stopnia niepełnosprawności, jeżeli w łącznym symbolu przyczyny niepełnosprawności występuje symbol przyczyny niepełnosprawności 04-O (choroby narządu wzroku),
- orzeczenie znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności, jeżeli w łącznym symbolu przyczyny niepełnosprawności występuje symbol przyczyny niepełnosprawności 03-L (zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu).

informator_12.indd 39 2009-10-22 08:41:57

7.4.

Telekomunikacja Polska posiada również **specjalną ofertę dla osób w trudnej sytuacji materialnej – plan tp przyjazny:**

a) abonament jest przeznaczony wyłącznie dla osób korzystających ze stałego zasiłku pieniężnego udzielanego przez Ośrodki Pomocy Społecznej (OPS), które na specjalnie przygotowanym formularzu dostarczą do TP potwierdzenie korzystania z pomocy OPS. Zasiłek jest skierowany do osób całkowicie niezdolnych do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności. Wprowadza go ustawa z dnia **12 marca 2004 r. (DzU nr 64, poz. 593 z póź. zm.)** o pomocy społecznej art. 37 ust.1,
b) plan aktywowany jest tylko na 12 miesięcy, by go przedłużyć należy dostarczyć kolejne potwierdzenie z OPS.

7.5.

Telefoniczne automaty publiczne

W celu ograniczenia barier, jakie może stwarzać osobie niepełnosprawnej korzystanie z aparatów publicznych, TP realizuje wszystkie określone przez Ministra Infrastruktury udogodnienia dla osób niepełnosprawnych w zakresie świadczenia usługi powszechnej (DzU z 2005 r. nr 68, poz. 592) tj.

a) instaluje aparaty publiczne wyposażone w:
- wzmacniacz słuchawkowy z możliwością regulacji wzmocnienia,
- pętlę indukcyjną w słuchawce,
- specjalną klawiaturę z wyróżnionym przyciskiem oznaczonym cyfrą pięć,
- wlot karty lub monety, a także wylot karty, oznaczone w sposób umożliwiający identyfikację jego położenia,
- zapowiedzi słowne informacji sygnalizowanych na wyświetlaczu aparatu,

b) znakuje karty telefoniczne w sposób pozwalający na samodzielne posługiwanie się nimi przez osoby niewidome oraz słabo widzące,

informator_12.indd 40 2009-10-22 08:41:57

c) aparaty publiczne przystosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych umieszcza w ogólnie dostępnych, umożliwiających korzystanie z nich osobie niepełnosprawnej lokalizacjach, które odpowiednio oznakowuje,
d) udostępnia informacje o miejscach zainstalowania aparatów publicznych przystosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych (strona www.tp.pl, „Błękitna linia"– **19393**).

7.6.
Działania dodatkowe

Osoby niewidome i niedowidzące mogą otrzymywać z TP fakturę napisaną alfabetem braille'a, powiększoną czcionką (format A3) lub w pliku elektronicznym, natomiast billing szczegółowy dużą czcionką bądź w pliku elektronicznym. Warto wspomnieć również o infolinii dla niepełnosprawnych – 118 888 – która umożliwia uzyskanie informacji o numerach telefonów instytucji i organizacji oferujących swoje usługi osobom niepełnosprawnym (takich jak fundacje i organizacje pozarządowe, gabinety rehabilitacyjne, firmy oferujące sprzęt rehabilitacyjny itp.).

Grupa TP wspólnie z Politechniką Łódzką pracuje również nad aplikacją dedykowaną dla 2 modeli telefonów komórkowych. Będzie ona interfejsem dla osób niewidomych.
Ulgi (rabaty) udzielane osobom niepełnosprawnym regulowane są przez wewnętrzne dokumenty prawne – Uchwały Zarządu TP S.A.

8. Ulgi w muzeach

Wprowadzenie ulg w opłatach za bilet wstępu jest obowiązkiem muzeów państwowych.

Do ulgowych biletów są uprawnione osoby niepełnosprawne wraz z opiekunami.

informator_12.indd 41 2009-10-22 08:41:57

9. Podatek dochodowy

Osoba niepełnosprawna lub osoba utrzymująca osobę niepełnosprawną może odliczyć niektóre wydatki od dochodu podlegającego opodatkowaniu. Należą do nich m.in. wydatki na:

1. używanie samochodu osobowego, stanowiącego własność (współwłasność) osoby niepełnosprawnej zaliczonej do I lub II grupy inwalidztwa lub podatnika mającego na utrzymaniu osobę niepełnosprawną zaliczoną do I lub II grupy inwalidztwa albo dzieci niepełnosprawne, które nie ukończyły 16. roku życia, dla potrzeb związanych z koniecznym przewozem na niezbędne zabiegi leczniczo-rehabilitacyjne. Niektóre urzędy skarbowe żądają przedstawienia dokumentów poświadczających korzystanie z takich zabiegów,
2. opłacenie przewodników osób niewidomych dawnej I lub II grupy inwalidztwa, osób posiadających orzeczenia równoważne (patrz tabela w rozdziale I Orzekanie o niepełnosprawności) oraz osób z niepełnosprawnością narządu ruchu zaliczonych do dawnej I grupy inwalidztwa,
3. utrzymanie psa przewodnika przez osoby niewidome dawnej I lub II grupy inwalidztwa i osoby niewidome posiadające orzeczenia równoważne,
4. adaptację i wyposażenie mieszkań oraz budynków mieszkalnych stosownie do potrzeb wynikających z niepełnosprawności,
5. przystosowanie pojazdów mechanicznych do potrzeb wynikających z niepełnosprawności,
6. zakup i naprawę indywidualnego sprzętu, urządzeń i narzędzi technicznych niezbędnych w rehabilitacji oraz ułatwiających wykonywanie czynności życiowych, stosownie do potrzeb wynikających z niepełnosprawności, z wyjątkiem sprzętu gospodarstwa domowego,
7. zakup wydawnictw i materiałów (pomocy) szkoleniowych, stosownie do potrzeb wynikających z niepełnosprawności,
8. odpłatność za pobyt na turnusie rehabilitacyjnym,
9. odpłatność za pobyt na leczeniu w zakładzie lecznictwa uzdrowi-

informator_12.indd 42 2009-10-22 08:41:57

skowego, za pobyt w zakładzie rehabilitacji leczniczej, zakładach opiekuńczo-leczniczych i pielęgnacyjno-opiekuńczych oraz odpłatność za zabiegi rehabilitacyjne,

10. opiekę pielęgniarską w domu nad osobą niepełnosprawną w okresie przewlekłej choroby uniemożliwiającej poruszanie się oraz usługi opiekuńcze świadczone dla osób niepełnosprawnych zaliczonych do dawnej I grupy inwalidztwa oraz osób posiadających orzeczenia równoważne,
11. opłacenie tłumacza języka migowego,
12. kolonie i obozy dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej oraz dzieci osób niepełnosprawnych, które nie ukończyły 25. roku życia,
13. leki – w wysokości stanowiącej różnicę pomiędzy faktycznie poniesionymi wydatkami w danym miesiącu a ustaloną co roku kwotą, jeśli lekarz specjalista stwierdzi, że osoba niepełnosprawna powinna stosować określone leki (stale lub czasowo),
14. odpłatny, konieczny przewóz na niezbędne zabiegi leczniczo-rehabilitacyjne:
    a) osoby niepełnosprawnej – karetką transportu sanitarnego,
    b) osoby niepełnosprawnej, zaliczonej do dawnej I lub II grupy inwalidztwa, osoby posiadającej orzeczenie równoważne oraz dzieci niepełnosprawnych do 16. roku życia – również innymi środkami transportu niż karetka transportu sanitarnego,
15. odpłatne przejazdy środkami transportu publicznego związane z pobytem:
    a) na turnusie rehabilitacyjnym,
    b) w zakładzie lecznictwa uzdrowiskowego, zakładzie rehabilitacji leczniczej, zakładach opiekuńczo-leczniczych i pielęgnacyjno-opiekuńczych,
    c) na koloniach i obozach dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej oraz dzieci osób niepełnosprawnych, które nie ukończyły 25. roku życia.

Wydatki na cele rehabilitacyjne podlegają odliczeniu od dochodu, a nie od kwoty podatku. Nie można odliczyć jednak tych wydatków na cele rehabilitacyjne, które zostały sfinansowane (dofinansowane)

informator_12.indd 43 2009-10-22 08:41:57

ze środków zakładowego funduszu rehabilitacji osób niepełnosprawnych, Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych lub ze środków Narodowego Funduszu Zdrowia, zakładowego funduszu świadczeń socjalnych albo zostały zwrócone podatnikowi w jakiejkolwiek formie. Jeśli wydatki były tylko częściowo finansowane z powyższych funduszy czy środków, odliczeniu podlega różnica pomiędzy poniesionymi wydatkami a kwotą sfinansowaną czy zwróconą z jakichkolwiek innych środków. Można więc odliczyć tylko te wydatki, które podatnik pokrył z własnych dochodów.

10. Program „Asystent Osoby Niepełnosprawnej"

„Asystent Osoby Niepełnosprawnej" to program aktywizujący osoby niepełnosprawne, którego realizacja odbywa się na terenie całego m.st. Warszawy. Asystenci pomagają wyjść na zakupy, na spacer, zwiedzić Warszawę, dojechać do pracy lub na rehabilitację, załatwić sprawy w urzędzie itp. **Program jest przeznaczony dla osób pełnoletnich, przebywających na terenie m.st. Warszawy.**

- **Siedziba zespołu koordynującego program** mieści się w:
  Centrum Usług Socjalnych i Szkolenia Kadr Pomocy Społecznej „Ośrodek Nowolipie"
  ul. Nowolipie 25B
  01-011 Warszawa
  www.asystent.warszawa.pl.
- **Punkt informacyjny programu mieści się także** w Warszawskim Centrum Pomocy Rodzinie – Stołecznym Centrum Osób Niepełnosprawnych
  ul. Gen. Andersa 1
  00-147 Warszawa
  www.scon.wcpr.pl, www.scon.waw.pl.

Usługa „Asystenta Osoby Niepełnosprawnej"

- Usługa „Asystenta Osoby Niepełnosprawnej" jest realizowana na

informator_12.indd 44 2009-10-22 08:41:58

terenie m.st. Warszawy, w wymiarze 7 dni w tygodniu, w godzinach 8.00–22.00.

- Warunkiem udzielenia usługi jest posiadanie: orzeczenia o stopniu niepełnosprawności (znaczny, umiarkowany), dawnej grupy inwalidzkiej (I, II), orzeczenia o niezdolności do pracy lub orzeczenia o niezdolności do pracy i samodzielnej egzystencji.
- Osoby niepełnosprawne mogą zgłosić się osobiście, telefonicznie, pocztą elektroniczną lub też mogą zostać zgłoszone przez rodzinę, Ośrodki Pomocy Społecznej i organizacje pozarządowe, **za ich wiedzą i zgodą.**
- Zgłoszenia są przyjmowane telefonicznie: 22 887-33-20, od poniedziałku do piątku w godzinach 8.00–18.00, oraz pod numerem 22 620-66-60 w poniedziałki w godzinach 10.00–18.00, od wtorku do piątku w godzinach 8.00–16.00.
- Zgłoszenie może zostać przesłane faksem na numer 22 636-70-42 lub pocztą elektroniczną na adres e-mail: kontakt@asystent.warszawa.pl.
- Odpłatność za usługę wynosi 4 zł (za 3,5 godziny), koszt każdej następnej godziny wynosi 1 zł.

Do zadań asystenta należy towarzyszenie i wspomaganie osoby niepełnosprawnej m.in. w:

- dojeździe do wybranego miejsca (np. do pracy, na rehabilitację, do szkoły, placówki rehabilitacyjnej),
- załatwieniu spraw urzędowych i innych codziennych (zakupy, wizyta u lekarza),
- korzystaniu z dóbr kultury, rekreacji, sportu,
- komunikowaniu się z otoczeniem.

informator_12.indd 45 2009-10-22 08:41:58

informator_12.indd 46 2009-10-22 08:41:58

IV Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie

Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie
– Stołeczne Centrum Osób Niepełnosprawnych
ul. Gen. Andersa 1
00-147 Warszawa
☎ 22 831-44-40, 22 654-13-40
22 831-44-00
www.scon.wcpr.pl, www.scon.waw.pl
Godziny pracy Centrum:
poniedziałki 10.00–18.00
od wtorku do piątku 8.00–16.00

1. Rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych

Jednym z wielu zadań realizowanych przez Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie, powierzonym Stołecznemu Centrum Osób Niepełnosprawnych, jest **rozpatrywanie wniosków i przyznawanie dofinansowywania ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych** przede wszystkim w zakresie:

- turnusów rehabilitacyjnych,
- zakupu sprzętu rehabilitacyjnego, przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych,
- likwidacji barier architektonicznych, barier w komunikowaniu się, barier technicznych.

Należy to do zadań **Działu Instytucjonalnych i Finansowych Form Wspierania Niepełnosprawnych.**

Turnus rehabilitacyjny oznacza zorganizowaną formę aktywnej rehabilitacji połączonej z elementami wypoczynku, której celem jest ogólna poprawa psychofizycznej sprawności oraz rozwijanie umiejętności społecznych uczestników, m.in. przez nawiązywanie i rozwijanie kontaktów społecznych, realizację zainteresowań, a tak-

informator_12.indd 47 2009-10-22 08:41:58

że przez udział w innych zajęciach przewidzianych programem turnusu. Realizacja celów turnusów rehabilitacyjnych może być różna i odbywać się na wielu płaszczyznach, takich jak: działania medyczne, psychoterapia, socjoterapia, turystyka, kultura, opieka, wychowanie, sport, rekreacja, a także inne zajęcia dostosowane do niepełnosprawności.

Do uczestnictwa w turnusie osoby niepełnosprawne są kierowane na wniosek lekarza, pod którego opieką się znajdują. Wnioski o dofinansowanie uczestnictwa w turnusie są składane w Warszawskim Centrum Pomocy Rodzinie – Stołecznym Centrum Osób Niepełnosprawnych. Można je pobrać na miejscu w siedzibie Centrum bądź też ze stron internetowych www.scon.waw.pl, www.scon.wcpr.pl (w zakładce Dokumenty do pobrania).

Do wniosku o dofinansowanie turnusu rehabilitacyjnego ze środków PFRON należy dołączyć:

- **kopię orzeczenia o stopniu niepełnosprawności lub kopię wypisu z treści orzeczenia** traktowanego na równi z tym orzeczeniem, albo kopię orzeczenia o niepełnosprawności (dotyczy dzieci),
- **wniosek lekarza,** pod którego opieką znajduje się osoba niepełnosprawna, o skierowanie na turnus, sporządzony nie wcześniej niż na 3 miesiące przed datą złożenia wniosku o dofinansowanie,
- **oświadczenie o dochodach** wnioskodawcy i osób zamieszkałych wspólnie z nim,
- **oświadczenie** dotyczące opiekuna osoby niepełnosprawnej o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności lub równoważnym, towarzyszącego jej podczas turnusu rehabilitacyjnego.

Wniosek lekarza musi zawierać wyraźne wskazanie wraz z uzasadnieniem konieczności pobytu opiekuna; opiekun nie może być osobą niepełnosprawną wymagającą opieki innej osoby.

informator_12.indd 48 2009-10-22 08:41:58

Kompletne wnioski o dofinansowanie rozpatrywane są przez WCPR – SCON. Przy ich rozpatrywaniu bierze się pod uwagę stopień i rodzaj niepełnosprawności wnioskodawcy, jak również sytuację materialną wnioskodawcy. W pierwszej kolejności rozpatruje się wnioski osób, które nie korzystały z dofinansowania w roku ubiegłym.

Osoba niepełnosprawna może ubiegać się o dofinansowanie ze środków Funduszu do uczestnictwa w turnusie, jeżeli przeciętny miesięczny dochód, w rozumieniu przepisów o świadczeniach rodzinnych, podzielony przez liczbę osób we wspólnym gospodarstwie domowym, obliczony za kwartał poprzedzający miesiąc złożenia wniosku, nie przekracza kwoty:
– 50% przeciętnego wynagrodzenia na osobę we wspólnym gospodarstwie domowym,
– 65% przeciętnego wynagrodzenia w przypadku osoby samotnej,
przy czym przeciętne wynagrodzenie oznacza przeciętne miesięczne wynagrodzenie w gospodarce narodowej w poprzednim kwartale, ogłaszane przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w formie komunikatu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski" (www.stat.gov.pl).

Wysokość dofinansowania wynosi:
- **27% przeciętnego wynagrodzenia** dla osoby niepełnosprawnej ze znacznym stopniem niepełnosprawności, osoby niepełnosprawnej w wieku do 16. roku życia oraz osoby niepełnosprawnej w wieku 16–24 lat uczącej się i niepracującej, bez względu na stopień niepełnosprawności,
- **25% przeciętnego wynagrodzenia** dla osoby niepełnosprawnej z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności,
- **23% przeciętnego wynagrodzenia** dla osoby niepełnosprawnej z lekkim stopniem niepełnosprawności,
- **18% przeciętnego wynagrodzenia** dla opiekuna osoby niepełnosprawnej,
- **18% przeciętnego wynagrodzenia** dla osoby niepełnosprawnej zatrudnionej w zakładzie pracy chronionej, niezależnie od posiadanego stopnia niepełnosprawności.

informator_12.indd 49 2009-10-22 08:41:58

Ustawa o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych precyzuje, iż **czas trwania turnusów rehabilitacyjnych wynosi co najmniej 14 dni,** a turnusy organizuje się **wyłącznie na terenie kraju.**

Ośrodek prowadzący turnusy musi posiadać wpis do rejestru ośrodków, a organizator – wpis do rejestru organizatorów. Centralny Rejestr Ośrodków organizujących turnusy rehabilitacyjne znajduje się na stronie internetowej Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej www.ebon.mps.gov.pl, oraz na stronach WCPR – SCON www.scon.waw.pl; www.scon.wcpr.pl.

Wniosek o dofinansowanie zakupu i montażu sprzętu rehabilitacyjnego powinien wynikać z rodzaju niepełnosprawności i być poświadczony zleceniem lekarskim.

Wymagane dokumenty:

- **wniosek o dofinansowanie** ze środków PFRON (dostępny na stronach www.scon.wcpr.pl, www.scon.waw.pl),
- **kopia orzeczenia o niepełnosprawności wnioskodawcy,**
- **oświadczenie o dochodach** wnioskodawcy i osób wspólnie z nim zamieszkałych,
- **zlecenie lekarskie.**

Dofinansowanie nie może przekroczyć 60% wartości urządzenia.

Dofinansowanie zakupu przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych przyznawane jest osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów. Zakup jest realizowany wspólnie z **Narodowym Funduszem Zdrowia** i dotyczy wyłącznie przedmiotów zaleconych przez lekarza specjalistę, **wyszczególnionych w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia** z dnia 17 grudnia 2004 r. w sprawie limitu cen dla wyrobów medycznych będących przedmiotami ortopedycznymi i środków pomocniczych, o takim samym zastosowaniu, ale różnych cenach oraz limitu cen dla napraw przedmiotów ortopedycznych (Dz.U. nr 275, poz. 2732).

informator_12.indd 50 2009-10-22 08:41:59

Wymagane dokumenty:

- wniosek o dofinansowanie zakupu przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych (dostępny na stronach www.scon.wcpr.pl, www.scon.waw.pl),
- **kopia orzeczenia o niepełnosprawności** wnioskodawcy,
- **oświadczenie o dochodach** wnioskodawcy i osób zamieszkałych wspólnie z nim,
- **kopia zalecenia lekarskiego** potwierdzonego przez NFZ (Narodowy Fundusz Zdrowia),
- **faktura zakupu** lub inny dokument poświadczający zakup.

Likwidacja barier architektonicznych to m.in. dofinansowanie zakupu urządzeń i wykonania prac mających na celu dostosowanie mieszkań i najbliższego otoczenia do potrzeb osób niepełnosprawnych. **Zakup sprzętu i prace muszą mieć związek z rodzajem niepełnosprawności** wnioskodawcy.

Wymagane dokumenty:

- **wniosek o dofinansowanie** ze środków PFRON likwidacji barier architektonicznych (dostępny na stronach www.scon.wcpr.pl, www.scon.waw.pl),
- **kopia orzeczenia o niepełnosprawności** wnioskodawcy i ewentualnie osób wspólnie z nim zamieszkujących,
- udokumentowany **tytuł prawny do lokalu,** w którym mają nastąpić prace – akt własności lub decyzja przydziału lokalu. Jeśli wnioskodawca jest tylko lokatorem w zajmowanym lokalu, musi przedstawić ponadto zaświadczenie o zameldowaniu pod tym adresem wraz ze zgodą właściciela mieszkania na dokonanie prac,
- **oświadczenie o dochodach** wnioskodawcy i osób zamieszkałych wspólnie z nim.

Po uzyskaniu pozytywnej opinii komisji ds. oceny wniosków wnioskodawca zobowiązany jest dołączyć do dokumentacji kosztorys prac. Kosztorys jest weryfikowany przez pracownika WCPR.
Dofinansowanie może wynieść **do 80% kosztów przedsięwzięcia,**

informator_12.indd 51 2009-10-22 08:41:59

jednak nie więcej niż do wysokości 15-krotnego przeciętnego wynagrodzenia.

Dofinansowanie nie obejmuje kosztów poniesionych przed zawarciem umowy.

Likwidacja barier w komunikowaniu się i technicznych to m.in. dofinansowanie zakupu i montażu urządzeń mających na celu ułatwienia kontaktu osobie niepełnosprawnej z otoczeniem.
Przez bariery w komunikowaniu się należy rozumieć ograniczenia uniemożliwiające lub utrudniające osobie niepełnosprawnej swobodne porozumiewanie się i/lub przekazywanie informacji. Likwidacja tej bariery powinna powodować umożliwienie osobom niepełnosprawnym sprawniejsze i bardziej swobodne porozumiewanie się oraz przekazywanie informacji.

Przez **bariery techniczne** należy rozumieć bariery utrudniające lub uniemożliwiające osobie niepełnosprawnej funkcjonowanie społeczne. Likwidacja tych barier powinna powodować sprawniejsze działanie tej osoby w społeczeństwie i umożliwić jej funkcjonowanie w życiu codziennym. W zależności od rodzaju i stopnia niepełnosprawności osoba niepełnosprawna może dokonać zakupu sprzętu, który w znaczny sposób ułatwi jej funkcjonowanie w życiu codziennym.

Zakup sprzętu likwidującego bariery w komunikowaniu się oraz techniczne musi wynikać z rodzaju niepełnosprawności wnioskodawcy.

Wymagane dokumenty:
- **wniosek o dofinansowanie** likwidacji barier w komunikowaniu się lub technicznych (dostępny na stronach www.scon.wcpr.pl, www.scon.waw.pl),
- **kopia orzeczenia o niepełnosprawności** wnioskodawcy i ewentualnie osób wspólnie z nim zamieszkujących,

informator_12.indd 52 2009-10-22 08:41:59

- **oświadczenie o dochodach** wnioskodawcy i osób zamieszkałych wspólnie z nim.

Do dokumentacji **należy dołączyć fakturę proforma,** potwierdzającą koszt zakupu sprzętu.
Dofinansowanie nie może przekroczyć **80% wartości urządzenia.**

Należy zwrócić uwagę na fakt, iż środki z PFRON są przyznawane jako dofinansowanie do określonego rodzaju zadania. Wnioskodawca musi posiadać zgromadzone środki jako wkład własny.

Wszystkie wnioski są **przyjmowane na bieżąco** i rozpatrywane po otrzymaniu środków z PFRON. **Każdy złożony wniosek jest traktowany indywidualnie, a decyzje podejmowane są przez Komisję,** powołaną przez Dyrektora WCPR. W pracach zespołu uczestniczą pracownicy WCPR – SCON i przedstawiciele organizacji pozarządowych, reprezentujący środowiska osób niepełnosprawnych.
Dokumentację można składać osobiście w siedzibie Centrum lub za pośrednictwem poczty.

Do podstawowych zadań Działu Integracji Społecznej Niepełnosprawnych i Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi należy m.in. **dofinansowanie organizowania imprez o charakterze rekreacyjnym, sportowym, turystycznym i kulturalnym dla osób niepełnosprawnych.**
Mogą o nie ubiegać się osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, jeżeli:

- prowadzą działalność na rzecz osób niepełnosprawnych przez okres co najmniej 2 lat przed złożeniem wniosku,
- udokumentują zapewnienie odpowiednich do potrzeb osób niepełnosprawnych warunków technicznych i lokalowych do realizacji zadania,
- udokumentują posiadanie środków własnych lub pozyskanych z innych źródeł na sfinansowanie przedsięwzięcia w wysokości nieobjętej dofinansowaniem ze środków PFRON.

informator_12.indd 53 2009-10-22 08:41:59

Dofinansowanie następuje na **pisemny wniosek złożony w Warszawskim Centrum Pomocy Rodzinie – Stołecznym Centrum Osób Niepełnosprawnych** (dostępny na stronach www.scon.wcpr.pl, www.scon.waw.pl, w zakładce Dokumenty do pobrania).

Dokumenty wymagane do wniosku:

- **informacja o pomocy publicznej** (w przypadku przedsiębiorcy lub zakładu pracy chronionej),
- kopia dokumentu potwierdzającego **status prawny i podstawę działania,**
- **pełnomocnictwo** osób upoważnionych do reprezentowania,
- **kosztorys zadania** z uwzględnieniem udziału własnego i sponsorów – podpisany przez księgową,
- **opinia z banku** lub wyciąg z konta,
- decyzja w sprawie nadania numeru **NIP,**
- zaświadczenie o posiadaniu numeru statystycznego **REGON.**

Dokumentację można składać osobiście w siedzibie Centrum lub za pośrednictwem poczty.
Wnioski są przyjmowane do 30 listopada roku poprzedzającego planowaną realizację przedsięwzięcia i rozpatrywane po otrzymaniu środków z PFRON.

Warsztaty terapii zajęciowej zapewniają placówki pobytu dziennego. Stwarzają osobom niepełnosprawnym możliwość rehabilitacji zarówno społecznej, jak i zawodowej. Uczą samodzielności, przywracają umiejętności niezbędne do podjęcia zatrudnienia. Mają również na celu ogólny rozwój i poprawę sprawności uczestników, co jest niezbędne do prowadzenia niezależnego i aktywnego życia na miarę indywidualnych możliwości. Prowadzą do ogólnego usprawnienia funkcjonowania, sprzyjają integracji z otoczeniem.

Uczestnikami warsztatów terapii zajęciowej mogą być **osoby, które posiadają aktualne orzeczenie o stopniu niepełnosprawności,** zawierające wskazanie do uczestnictwa w terapii zajęciowej.

informator_12.indd 54 2009-10-22 08:41:59

Oferta skierowana jest do osób, które nie ukończyły w przypadku kobiet 60. roku życia, w przypadku mężczyzn – 65. roku życia.

Ponieważ **stopień i rodzaj niepełnosprawności predysponują do określonego typu zajęć,** ostateczną decyzję co do uczestnictwa w nich podejmuje podmiot prowadzący warsztaty.

Zajęcia prowadzone przez warsztaty służą m.in. rozwijaniu podstawowych i specjalistycznych umiejętności zawodowych, a także psychofizycznych sprawności umożliwiających podjęcie pracy. Są one ściśle dostosowane do uczestnika warsztatów i powinny być zgodne z jego programem rehabilitacji i terapii. Program ten jest opracowywany przez radę programową działającą w warsztacie. Członkowie rady są również odpowiedzialni za dokonanie kompleksowej oceny zakresu realizacji programu i podjęcie decyzji w kwestii dalszego uczestnictwa w warsztatach w celu kontynuowania rehabilitacji (o ile postępy są widoczne) lub skierowania do ośrodka wsparcia (w momencie braków postępów w rehabilitacji).

Czas trwania zajęć to 7 godzin dziennie, 35 godzin tygodniowo.

Na terenie Warszawy działa **15 placówek** mających na celu uaktywnienie osób niepełnosprawnych i w efekcie ich usamodzielnienie. Wykaz warszawskich placówek organizujących warsztaty terapii zajęciowej stanowi **Załącznik nr 3** do niniejszego informatora.

Osoby zainteresowane uczestnictwem w warsztatach terapii zajęciowej powinny zgłaszać się bezpośrednio do kierownika wybranego warsztatu terapii zajęciowej.

Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie – Stołeczne Centrum Osób Niepełnosprawnych wydaje również **karty parkingowe**, które zostały opisane w rozdziale II Ulgi i uprawnienia, w punkcie 2. Kierowcy indywidualni.

informator_12.indd 55 2009-10-22 08:41:59

2. Domy Pomocy Społecznej

Do domu pomocy społecznej kieruje się **osoby wymagające całodobowej opieki** z powodu wieku, choroby bądź niepełnosprawności, niemogące samodzielnie funkcjonować w dotychczasowym miejscu zamieszkania i którym nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych.

Postępowanie w sprawie **skierowania, a następnie umieszczenia w domu pomocy społecznej,** wszczyna pracownik socjalny ośrodka pomocy społecznej na wniosek osoby ubiegającej się, jej przedstawiciela ustawowego lub opiekuna, bądź z urzędu w sytuacji przewidzianej przepisami.

Dokumentację kompletuje ośrodek pomocy społecznej, właściwy ze względu na miejsce zamieszkania osoby ubiegającej się o miejsce w DPS. Całość dokumentacji wraz z opinią ośrodka pomocy społecznej **przekazywana jest do Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie.**

Skierowanie do domu pomocy społecznej o odpowiednim typie następuje **na podstawie decyzji administracyjnej,** wydanej przez gminę właściwą ze względu na zamieszkanie osoby ubiegającej się o takie usługi.
Decyzję o skierowaniu i umieszczeniu w domu pomocy społecznej oraz o ustaleniu odpłatności wydaje – z upoważnienia Prezydenta m.st. Warszawy – Dyrektor Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie.

Pobyt w domu pomocy społecznej **jest odpłatny** do wysokości średniego miesięcznego kosztu utrzymania. Każdy dom pomocy społecznej ma inny miesięczny koszt utrzymania mieszkańca, który ustala Prezydent m.st. Warszawy i ogłasza w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego. Wysokość miesięcznego kosztu utrzymania mieszkańca w domu pomocy społecznej ustala się raz na rok.

informator_12.indd 56 2009-10-22 08:42:00

Opłatę za pobyt w domu pomocy społecznej wnoszą:

1. mieszkaniec domu – nie więcej niż 70% swojego dochodu, a w przypadku osób małoletnich przedstawiciel ustawowy z dochodów dziecka – nie więcej niż 70% tego dochodu,
2. małżonek, zstępni (dzieci, wnuki itd.) przed wstępnymi (rodzice, dziadkowie itd.), zgodnie z zawartą umową,
3. gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej.

Jeżeli mieszkaniec domu wnosi pełną odpłatność, inne osoby zobowiązane nie mają obowiązku wnoszenia tych opłat.

Sytuację materialną osób zobowiązanych do wnoszenia odpłatności ustala, w drodze wywiadu środowiskowego, ośrodek pomocy społecznej. Ośrodek również negocjuje kwoty dopłat i zawiera stosowne umowy.

Jeżeli sytuacja finansowa lub rodzinna uniemożliwia dopłatę przez rodzinę do kosztów utrzymania, obowiązek dopłaty spoczywa na gminie – koszty te ponosi wówczas m.st. Warszawa.

Dla wydania decyzji o skierowaniu wymagane są następujące dokumenty:

- **wywiad rodzinny** (środowiskowy) u osoby ubiegającej się o miejsce w DPS, przeprowadzony przez pracownika socjalnego ośrodka pomocy społecznej,
- **pisemny wniosek osoby ubiegającej się o skierowanie** do domu pomocy społecznej złożony w ośrodku pomocy społecznej właściwym ze względu na miejsce jej zamieszkania; za zgodą osoby ubiegającej się lub jej przedstawiciela ustawowego wniosek może złożyć inna osoba fizyczna lub prawna,
- **zaświadczenie lekarskie** o stanie zdrowia,
- **opinia ośrodka pomocy społecznej** dotycząca stopnia sprawności osoby ubiegającej się o skierowanie do DPS,
- **decyzja o przyznaniu zasiłku stałego lub decyzja organu ren-**

informator_12.indd 57 2009-10-22 08:42:00

towo-emerytalnego ustalającego wysokość renty lub emerytury,

- **wywiad rodzinny** (środowiskowy) u osób zobowiązanych do ponoszenia odpłatności za DPS lub umowa partycypowania w tej opłacie,
- **zgoda na zbieranie i przetwarzanie danych osobowych,**
- **zgoda** osoby ubiegającej się, jej przedstawiciela ustawowego lub opiekuna prawnego **na ponoszenie opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej** oraz w przypadku gdy osoba zobowiązana do ponoszenia opłaty nie pokrywa należności w kasie lub na konto domu – zgodę na potrącanie opłaty ze świadczenia emerytalnego lub rentowego przez właściwy organ emerytalno-rentowy,
- w przypadku umieszczania **osób ubezwłasnowolnionych** dodatkowo należy załączyć:
  – odpis postanowienia sądu o ubezwłasnowolnieniu,
  – odpis postanowienia sądu o ustanowieniu opiekuna lub kuratora,
  – odpis postanowienia sądu zezwalającego opiekunowi na umieszczenie osoby ubezwłasnowolnionej w domu pomocy społecznej.

informator_12.indd 58 2009-10-22 08:42:00

V Kształcenie ucznia o specjalnych potrzebach edukacyjnych

Zespoły wczesnego wspomagania rozwoju dziecka

Wczesne wspomaganie to zespół świadczeń i usług oferowanych małym dzieciom niepełnosprawnym od urodzenia do chwili podjęcia nauki w szkole i ich rodzinom w wymiarze od 4 do 8 godzin w miesiącu w zależności od potrzeb psychofizycznych dziecka. Zespoły wczesnego wspomagania funkcjonują w poradniach psychologiczno-pedagogicznych i placówkach oświatowych, które dysponują kadrą zapewniającą dziecku pomoc specjalistyczną, zarówno psychologiczną, pedagogiczną, terapeutyczną, logopedyczną, jak i rehabilitacyjną.

Jeżeli zdaniem rodziców rozwój ich dziecka jest nieprawidłowy, należy zgłosić się do rejonowej poradni psychologiczno-pedagogicznej z wnioskiem o wydanie dziecku opinii o potrzebie wczesnego wspomagania rozwoju. Opinie te wydawane są także dzieciom, które mają orzeczenie o niepełnosprawności. Dla dzieci mieszkających w Warszawie orzeczenie takie wydaje Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności, funkcjonujący przy Warszawskim Centrum Pomocy Rodzinie – Stołecznym Centrum Obsługi Niepełnosprawnych, przy ul. Gen. Andersa 1. Zespół wczesnego wspomagania:

- opracuje z rodzicami indywidualny program terapii dziecka,
- poprowadzi terapię lub skieruje rodziców do właściwej placówki,
- doradzi, jak urządzić otoczenie dziecka,
- odpowie na nurtujące rodziców pytania,
- da rodzinie wsparcie psychologiczne,
- objaśni perspektywy rozwojowe dziecka.

Niezbędne dla powodzenia terapii są zaangażowanie, zapał i wiara rodziców dziecka. Im wcześniej zareagują rodzice na nie-

informator_12.indd 59 2009-10-22 08:42:00

pokojące sygnały, tym większa szansa na zapewnienie dziecku optymalnego rozwoju. Rodzice są włączeni aktywnie w proces terapii.

Każde dziecko uczęszczające do przedszkola publicznego w m.st. Warszawie ma w nim zapewnioną pomoc psychologiczno-pedagogiczną. Jeśli dziecko jest niepełnosprawne, ma wówczas możliwość uczestniczenia w zajęciach prowadzonych przez przedszkola z oddziałami integracyjnymi lub przedszkola specjalne.

Wykaz przedszkoli integracyjnych lub z oddziałami integracyjnymi prowadzonych przez m.st. Warszawę znajduje się w **Załączniku nr 8**. Wykaz przedszkoli specjalnych prowadzonych przez m.st. Warszawę stanowi **Załącznik nr 12** do informatora.

Możliwości kształcenia uczniów w szkołach i placówkach oświatowych na terenie m.st. Warszawy

Istnieje wiele możliwości uwzględniania potrzeb edukacyjnych dziecka niepełnosprawnego w szkołach i placówkach oświatowych Warszawy. Należą do nich:

- **edukacja włączająca w szkole ogólnodostępnej** – każde dziecko ma prawo zgłosić się do szkoły rejonowej, która zapewni kształcenie z pełnosprawnymi rówieśnikami oraz specjalne wsparcie według potrzeb dziecka,
- **szkoły integracyjne, oddziały integracyjne w szkołach ogólnodostępnych** – edukacja w zespołach klasowych o obniżonej liczebności (15–20) uczniów pełnosprawnych, wśród których uczy się 3–5 dzieci niepełnosprawnych, wspomaganych przez nauczyciela specjalistę,
- **szkoły specjalne** – edukacja w szkołach specjalnych wszystkich poziomów edukacyjnych w zespołach klasowych o obniżonej liczebności uczniów.

Wykaz szkół podstawowych integracyjnych lub z oddziałami integracyjnymi prowadzonych przez m. st Warszawę – **Załącznik nr 9.**

informator_12.indd 60 2009-10-22 08:42:00

Rekrutacja uczniów niepełnosprawnych

Rekrutacja uczniów niepełnosprawnych do szkół ogólnodostępnych, integracyjnych i specjalnych odbywa się na powszechnie obowiązujących zasadach. W wypadku dzieci zameldowanych w Warszawie zapisują je do konkretnej szkoły ich rodzice. Warunek musi być spełniony tylko jeden – dziecko ma się do nauki w szkole specjalnej kwalifikować. **Kwalifikację tę potwierdza wystawione przez poradnię psychologiczno-pedagogiczną tzw. orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego.**

Wykaz specjalistycznych poradni psychologiczno-pedagogicznych – **Załącznik nr 7.**

Do szkół warszawskich mogą uczęszczać dzieci spoza stolicy, w tym jednak wypadku w zapisie do konkretnej placówki pośredniczy Biuro Edukacji Urzędu m.st. Warszawy. Tu też – w Wydziale Kształcenia Specjalnego, tel. 22 505-09-05 – można zasięgnąć w tej kwestii wszystkich niezbędnych informacji.

Dziecko niepełnosprawne w edukacji to uczeń/wychowanek, który na skutek posiadanych deficytów rozwojowych lub zdrowotnych posiada specjalne potrzeby edukacyjne. Orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego zawiera diagnozę oraz szczegółowe określenie potrzeb edukacyjnych dziecka wraz ze wskazaniem, jaki rodzaj edukacji jest dla niego najbardziej odpowiedni.

Istnieje wiele możliwości uwzględniania potrzeb edukacyjnych dziecka niepełnosprawnego w szkołach i placówkach oświatowych Warszawy. Każdy niepełnosprawny uczeń jest traktowany w sposób zindywidualizowany. Konstruuje się dla niego jego własny program nauczania, w sposób zindywidualizowany oceniane są postępy w nauce. Co ważne, uczeń taki otrzymuje w szkole pomoc wieloraką, również terapeutyczną i opiekuńczą, a ponadto działaniami pomocowymi objęta jest także jego rodzina.

informator_12.indd 61 2009-10-22 08:42:00

Uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych zajmują się kompetentni, wyszkoleni metodycznie nauczyciele przedmiotów, ich asystenci, specjaliści od zajęć rewalidacyjnych, psycholodzy, pedagodzy, socjoterapeuci. Miasto inwestuje również w bazę materialną szkół i placówek funkcjonujących na potrzeby dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych. Są w nich urządzone w sposób specjalistyczny gabinety do rewalidacji, także dostosowane do potrzeb takiego dziecka pracownie, salki rehabilitacyjne, świetlice i internaty. Warszawskie szkoły i placówki specjalne to specyficzny mikroświat, w którym najważniejszy jest uczeń – jego zdrowie, nauka i jego optymalny rozwój.

Szczegółowe informacje dotyczące kształcenia specjalnego można znaleźć na stronie internetowej Biura Edukacji Urzędu m.st. Warszawy www.edukacja.warszawa.pl. Na powyższej stronie dostępne są również informatory o ofercie poradni psychologiczno-pedagogicznych oraz szkołach specjalnych działających na terenie Warszawy.

Wykaz przedszkoli integracyjnych lub z oddziałami integracyjnymi prowadzonych przez m.st. Warszawę – **Załącznik nr 8.**
Wykaz szkół podstawowych integracyjnych lub z oddziałami integracyjnymi prowadzonych przez m.st Warszawę – **Załącznik nr 9.**
Wykaz gimnazjów integracyjnych lub z oddziałami integracyjnymi prowadzonych przez m.st. Warszawę – **Załącznik nr 10.**
Wykaz szkół ponadgimnazjalnych z oddziałami integracyjnymi prowadzonych przez m.st. Warszawę – **Załącznik nr 11.**
Wykaz przedszkoli specjalnych prowadzonych przez m.st. Warszawę – **Załącznik nr 12.**
Wykaz szkół specjalnych prowadzonych przez m.st. Warszawę – **Załącznik nr 13.**
Wykaz miejskich zespołów wczesnego wspomagania rozwoju dziecka – **Załącznik nr 14.**

informator_12.indd 62 2009-10-22 08:42:00

VI Rekreacja i sport dla mieszkańców stolicy z dysfunkcją narządu ruchu

Z inicjatywy Biura Sportu i Rekreacji Urzędu m.st. Warszawy od czerwca 2009 r. wznowiona została realizacja programu „Niepełnosprawny – sprawniejszy".

Oferta skierowana jest do niepełnosprawnych mieszkańców stolicy posiadających dysfunkcję narządu ruchu. Obejmuje ona naukę oraz doskonalenie nabytej już umiejętności pływania. Program nie posiada charakteru sportowego ani też rehabilitacyjnego, ale ma za zadanie umożliwić osobom niepełnosprawnym aktywne spędzenie części swego wolnego czasu.

Z myślą o zapewnieniu możliwie równego dostępu do programu wszystkim zainteresowanym mieszkańcom Warszawy wytypowano 6 pływalni umiejscowionych w różnych dzielnicach naszego miasta:

- Pływalnia CRS Bielany przy ul. Conrada 6,
- Pływalnia „Hirszfelda" przy ul. Hirszfelda 11,
- Pływalnia „Foka" przy ul. Esperanto 5,
- Pływalnia OSiR Śródmieście, ul. Polna 7
- Kompleks Basenów Rehabilitacyjnych „Muszelka" przy ul. Balkonowej 2/4,
- Pływalnia „Szuwarek" przy ul. Kwatery Głównej13,

Bezpośrednim realizatorem programu jest Klub Sportowy Niepełnosprawnych „Start".

Szczegółowe informacje dotyczące udziału w programie uzyskać można bezpośrednio u koordynatora projektu, Pana Marcina Jakubowskiego, pod numerem tel. 502-986-644, mailowo pisząc na adres: mjakubowski@basen-muszelka.pl, lub w Klubie Sportowym Niepełnosprawnych „Start", tel. 22 826-54-10, oraz na stro-

informator_12.indd 63 2009-10-22 08:42:01

nie internetowej Biura Sportu i Rekreacji Urzędu m.st. Warszawy www.sportowa.warszawa.pl. Wszyscy zainteresowani uczestnictwem w programie „Niepełnosprawny – sprawniejszy" powinni mieć orzeczenie o posiadanej niepełnosprawności oraz AKTUALNE zaświadczenie od lekarza o braku przeciwwskazań do uczestniczenia w pływackich zajęciach rekreacyjnych.

Wszystkie prowadzone zajęcia są nieodpłatne.

informator_12.indd 64 2009-10-22 08:42:01

VII Zatrudnienie

Rehabilitacja zawodowa ma na celu ułatwienie osobie niepełnosprawnej uzyskania i utrzymania odpowiedniego zatrudnienia i awansu zawodowego **przez umożliwienie jej korzystania z poradnictwa zawodowego, szkolenia zawodowego i pośrednictwa pracy.**

Pomoc adresowana jest do niepełnosprawnych osób:
- zarejestrowanych w powiatowym urzędzie pracy jako bezrobotne lub poszukujące pracy,
- poszukujących pracy niezarejestrowanych w urzędzie pracy,
- zatrudnionych,
- prowadzących działalność gospodarczą albo własne lub dzierżawione gospodarstwo rolne.

1. Rejestracja

Urząd Pracy m.st. Warszawy
Dział Obsługi Osób Niepełnosprawnych
ul. Ciołka 10A pok. 11
01-402 Warszawa
☎ 22 836-41-43, 22 837-70-60
22 837-33-40
@ wawa1@praca.gov.pl
www.up.warszawa.pl

Osoby niepełnosprawne obsługiwane są przez Dział Obsługi Osób Niepełnosprawnych, do którego zadań należy:
- obsługa formalna osób niepełnosprawnych (rejestracja bezrobotnych i poszukujących pracy, wypłata zasiłków dla bezrobotnych i zasiłków rodzinnych, potwierdzanie gotowości do podjęcia pracy, wydawanie zaświadczeń o zarejestrowaniu),
- pośrednictwo pracy dla osób niepełnosprawnych i poszukujących pracy zarejestrowanych, jak i niezarejestrowanych w urzędzie pracy,

informator_12.indd 65 2009-10-22 08:42:01

- przyjmowanie ofert pracy, indywidualne poszukiwanie miejsc pracy dla osób mających trudności w porozumiewaniu się z pracodawcą,
- doradztwo zawodowe: indywidualne konsultacje zawodowe i psychologiczne, warsztaty aktywnego poszukiwania pracy, opiniowanie wniosków o szkolenie,
- stosowanie instrumentów rynku pracy dla osób niepełnosprawnych bezrobotnych i poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu, takich jak: prace interwencyjne, staże, przygotowanie zawodowe dorosłych,
- szkolenia osób niepełnosprawnych ze środków PFRON oraz Funduszu Pracy,
- udzielanie jednorazowych środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej,
- udzielenie osobom niepełnosprawnym prowadzącym działalność gospodarczą dofinansowania do oprocentowania kredytu bankowego, zaciągniętego na kontynuowanie tej działalności,
- marketing wychodzący do pracodawców w celu informowania ich o usługach urzędu oraz pozyskiwanie ofert pracy,
- opiniowanie wniosków w sprawie tworzenia nowych miejsc pracy ze środków PFRON, współpraca z WCPR,
- refundacja środków na wyposażenie oraz przystosowanie stanowisk pracy do potrzeb osób niepełnosprawnych,
- zwrot części kosztów szkoleń organizowanych przez pracodawcę dla pracowników niepełnosprawnych,
- współpraca z organizacjami pozarządowymi.

2. Samozatrudnienie i zatrudnienie osób niepełnosprawnych

Osoba niepełnosprawna, która jest zarejestrowana w urzędzie pracy jako bezrobotna lub poszukująca pracy niepozostająca w zatrudnieniu może otrzymać **jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej**.

informator_12.indd 66 2009-10-22 08:42:01

Taka dotacja może być udzielona do wysokości piętnastokrotności przeciętnego wynagrodzenia. Szczegółowe warunki zabezpieczenia dotacji zawiera podpisana z osobą niepełnosprawną umowa.

Zwrot kosztów wyposażenia oraz przystosowania stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych – dofinansowanie ze środków PFRON dotyczy:

- przystosowania stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych do potrzeb wynikających z ich niepełnosprawności, w tym kosztów rozpoznania przez służby medycyny pracy potrzeb w tym zakresie. Na dzień 31 maja 2009 r. kontynuacja działań uzależniona jest od ogłoszenia rozporządzenia regulującego wykonanie ww. przepisu,
- adaptacji pomieszczeń zakładu pracy do potrzeb osób niepełnosprawnych, w tym kosztów rozpoznania przez służby medycyny pracy potrzeb w tym zakresie,
- adaptacji lub nabycia urządzeń ułatwiających osobie niepełnosprawnej funkcjonowanie w zakładzie pracy, w tym kosztów rozpoznania przez służby medycyny pracy potrzeb w tym zakresie,
- zatrudnienia pracownika pomagającego pracownikowi niepełnosprawnemu w pracy w zakresie czynności niemożliwych lub trudnych do samodzielnego wykonania przez pracownika niepełnosprawnego na stanowisku pracy,
- wyposażenia stanowiska pracy dla osoby niepełnosprawnej.

Istnieje możliwość uzyskania zwrotu miesięcznych kosztów zatrudnienia pracowników pomagających pracownikowi niepełnosprawnemu w pracy w zakresie czynności ułatwiających komunikowanie się z otoczeniem, a także czynności niemożliwych lub trudnych do samodzielnego wykonania przez pracownika niepełnosprawnego na stanowisku pracy. Z uwagi jednak na brak na dzień 31 maja 2009 r. stosownego rozporządzenia wykonawczego do ww. przepisu jego stosowanie zostanie rozpoczęte wraz z ogłoszeniem właściwego aktu.

informator_12.indd 67 2009-10-22 08:42:01

3. Szkolenia

Szkolenia dla osób niepełnosprawnych służą nauce zawodu, przekwalifikowaniu i podwyższaniu kwalifikacji. Celem szkoleń jest zwiększenie szans zatrudnienia i aktywności zawodowej.
Ze szkoleń mogą korzystać osoby niepełnosprawne zarejestrowane w urzędzie pracy, które mogą być kierowane na szkolenia grupowe organizowane przez urząd pracy oraz szkolenia indywidualne.

4. Czas pracy

Czas pracy osoby niepełnosprawnej o **lekkim stopniu niepełnosprawności** nie może przekraczać **8 godzin na dobę i 40 godzin na tydzień.**

Czas pracy osoby zaliczonej do **umiarkowanego lub znacznego stopnia niepełnosprawności** nie może przekraczać **7 godzin na dobę i 35 godzin tygodniowo.**

Zmniejszenie wymiaru czasu pracy do 35 godzin tygodniowo dla osób ze stopniem niepełnosprawności znacznym i umiarkowanym nie powoduje obniżenia wynagrodzenia.

Osoba niepełnosprawna **nie może być zatrudniona w porze nocnej i godzinach nadliczbowych.**

Wymiar czasu pracy obowiązuje od dnia następującego po przedstawieniu pracodawcy orzeczenia o stopniu niepełnosprawności. Przepisów tych nie stosuje się do osób zatrudnionych przy pilnowaniu oraz gdy – na wniosek osoby zatrudnionej – lekarz przeprowadzający badania profilaktyczne pracowników lub lekarz sprawujący opiekę nad tą osobą wyrazi na to zgodę. Koszty badań ponosi pracodawca.

informator_12.indd 68 2009-10-22 08:42:01

Osoba niepełnosprawna ma prawo do dodatkowej przerwy na gimnastykę usprawniającą lub wypoczynek, a czas tej przerwy wynosi 15 minut i jest wliczany do czasu pracy.

Osobie zaliczonej do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności **przysługuje płatny dodatkowy urlop wypoczynkowy w wymiarze 10 dni roboczych** w roku kalendarzowym. Prawo do pierwszego urlopu dodatkowego osoba ta nabywa po przepracowaniu 1 roku po dniu zaliczenia jej do jednego z tych stopni niepełnosprawności.

Osoba o **znacznym lub umiarkowanym stopniu** niepełnosprawności ma prawo do zwolnienia od pracy z zachowaniem prawa do wynagrodzenia:

1. w wymiarze do 21 dni roboczych w celu uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym, na który skierował ją lekarz, pod którego opieką znajduje się ta osoba, nie częściej niż raz w roku,
2. w celu wykonania badań specjalistycznych, zabiegów leczniczych lub usprawniających, a także w celu uzyskania zaopatrzenia ortopedycznego lub jego naprawy, jeżeli czynności te nie mogą być wykonane poza godzinami pracy.

Łączny wymiar powyższych zwolnień oraz dodatkowego urlopu **nie może przekroczyć 21 dni roboczych** w roku kalendarzowym.

Wynagrodzenie za czas powyższych zwolnień od pracy oblicza się jak ekwiwalent pieniężny za urlop wypoczynkowy.

Wysokość kwot przychodu powodujących zmniejszenie lub zawieszenie świadczeń emerytów i rencistów

Nie zmniejsza się ani nie zawiesza w razie osiągania przychodu następujących świadczeń:

- rent inwalidy wojennego i rent rodzinnych po tym inwalidzie,
- rent inwalidy wojskowego, którego niezdolność do pracy powsta-

informator_12.indd 69 2009-10-22 08:42:02

ła w związku ze służbą wojskową, i rent rodzinnych po tym inwalidzie,
- emerytury osób, które osiągnęły wiek: 60 lat kobiety, 65 lat mężczyźni.

W przypadku gdy dochód osiągany przez świadczeniobiorcę **przekroczy 70%** przeciętnego wynagrodzenia, ale **będzie niższy niż 130%** przeciętnego wynagrodzenia – emerytura, renta z tytułu niezdolności do pracy oraz renta rodzinna dla 1 osoby ulegną zmniejszeniu o kwotę przekroczenia, nie więcej jednak niż **o kwotę maksymalnego zmniejszenia** (ustalaną przy kolejnych waloryzacjach), tj. od 1 marca 2009 r.:
- **467,09 zł** – emerytura, renta z tytułu całkowitej niezdolności do pracy,
- **350,34 zł** – renta z tytułu częściowej niezdolności do pracy,
- **397,05 zł** – renta rodzinna dla 1 osoby.

Osoba która osiągnęła dochód w wysokości **powyżej 130%** przeciętnego wynagrodzenia zobowiązana jest zawiesić świadczenie.
Osoba pobierająca **rentę socjalną** może osiągnąć dochód **do wysokości 30%** przeciętnego wynagrodzenia, po przekroczeniu tego progu powinna zawiesić rentę.

informator_12.indd 70 2009-10-22 08:42:02

VIII Ośrodki Pomocy Społecznej

Osoby niepełnosprawne znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej i materialnej **mogą korzystać ze świadczeń z pomocy społecznej.** Zakres i zasady korzystania określone są w ustawie o pomocy społecznej.

W Warszawie wnioski o świadczenia z pomocy społecznej rozpatruje 18 dzielnicowych Ośrodków Pomocy Społecznej (OPS w każdej dzielnicy) – **Załącznik nr 4.**

1. Świadczenia z pomocy społecznej

Aby skorzystać ze **świadczeń z pomocy społecznej,** należy zwrócić się z pisemnym wnioskiem do Ośrodka Pomocy Społecznej w dzielnicy zamieszkania. W celu uzyskania informacji można zwrócić się telefonicznie lub osobiście.
Każda decyzja o przyznaniu lub odmowie świadczenia (z wyjątkiem pracy socjalnej) wymaga przeprowadzenia przez pracownika socjalnego **wywiadu środowiskowego** w miejscu zamieszkania osoby ubiegającej się o pomoc.

Formy pomocy udzielanej przez Ośrodki Pomocy Społecznej, w ramach świadczeń **wynikających z ustawy o pomocy społecznej,** ze szczególnym uwzględnieniem niepełnosprawności jako powodu ubiegania się o pomoc, to przede wszystkim:

zasiłek stały

Zasiłek przysługuje:

- pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej, całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej,

informator_12.indd 71 2009-10-22 08:42:02

- pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie są niższe od kryterium dochodowego.

W przypadku zbiegu uprawnień do zasiłku stałego i renty socjalnej zasiłek stały nie przysługuje.
Kwota zasiłku stałego nie może być niższa niż 30 zł miesięcznie.

zasiłek okresowy

Zasiłek przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego:

- osobie samotnie gospodarującej, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej,
- rodzinie, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego rodziny.

Kwota zasiłku okresowego nie może być niższa niż 20 zł miesięcznie. Okres, na jaki jest przyznawany zasiłek okresowy, ustala Ośrodek Pomocy Społecznej na podstawie okoliczności sprawy.

zasiłek celowy

Zasiłek przyznawany jest w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej, może zostać udzielony w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, **zakupu sprzętu rehabilitacyjnego, na opłacenie turnusu rehabilitacyjnego, likwidację barier architektonicznych.**

usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze

Osobom, które z powodu wieku, choroby lub z innych przyczyn, wymagają pomocy innych osób, a są jej pozbawione, przysługuje pomoc w formie usług opiekuńczych i gospodarczych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych.

informator_12.indd 72 2009-10-22 08:42:02

Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną zleconą przez lekarza, pielęgnację oraz zapewnienie kontaktów z otoczeniem. Specjalistyczne usługi opiekuńcze są to usługi dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności.
Odpłatność za usługi uzależniona jest od dochodu klienta. Usługi są nieodpłatne dla osób o dochodach nie przekraczających:

- **na osobę samotnie gospodarującą – 477,00 zł,**
- **na osobę w rodzinie – 351,00 zł.**

pomoc rzeczowa

Pomoc udzielana jest poprzez np. zapewnienie posiłku, niezbędnego ubrania itp. Istnieje również możliwość uzyskania pomocy rzeczowej w celu ekonomicznego usamodzielnienia poprzez udostępnienie maszyn i narzędzi pracy stwarzających możliwość zorganizowania własnego warsztatu pracy oraz urządzeń ułatwiających pracę osobom niepełnosprawnym.

pomoc instytucjonalna

Pomoc udzielana jest poprzez np. skierowanie do domu pomocy społecznej, zapewnienie miejsca w domu dziennego pobytu, środowiskowym domu samopomocy lub innym ośrodku wsparcia.
Osobie, która potrzebuje wsparcia w funkcjonowaniu w codziennym życiu, ale nie wymaga usług w zakresie świadczonym przez jednostkę całodobowej opieki, może być przyznany pobyt w mieszkaniu chronionym.

praca socjalna i bezpłatne poradnictwo (prawne, psychologiczne, rodzinne)

Praca socjalna świadczona jest osobom i rodzinom **bez względu na posiadany dochód,** może być prowadzona w oparciu o kontrakt socjalny. Świadczona jest na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym.

opłacenie składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe

Za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej opieki nad długotrwale lub ciężko

informator_12.indd 73 2009-10-22 08:42:02

chorym członkiem rodziny oraz wspólnie niezamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem, może być opłacona składka na ubezpieczenie emerytalne i rentowe. Ośrodek Pomocy Społecznej opłaca składkę jeżeli dochód na osobę w rodzinie osoby opiekującej się nie przekracza 150% kwoty kryterium dochodowego i osoba opiekująca się nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnym i rentowym z innych tytułów lub nie otrzymuje emerytury i renty.

Ww. świadczenia przysługują w szczególności osobom i rodzinom, których dochód nie przekracza:

- **na osobę samotnie gospodarującą – 477,00 zł,**
- **na osobę w rodzinie – 351,00 zł.**

W uzasadnionych przypadkach pomoc mogą otrzymać również osoby, których dochód przekracza ww. kryterium.

Ponadto **Ośrodki Pomocy Społecznej** realizują szereg innych działań na rzecz osób niepełnosprawnych, m.in.:

- prowadzą indywidualne konsultacje i poradnictwo zarówno w OPS, jak i w domach klientów,
- koordynują współpracę z instytucjami i organizacjami pozarządowymi zajmującymi się pomocą osobom niepełnosprawnym oraz ze środowiskowymi domami samopomocy,
- koordynują i nadzorują realizację usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych,
- uruchamiają i realizują programy na rzecz osób niepełnosprawnych.

Wykaz Ośrodków Pomocy Społecznej Dzielnic m.st. Warszawy **– Załącznik nr 4.**

informator_12.indd 74 2009-10-22 08:42:02

IX Urzędy Dzielnic m.st. Warszawy

1. Świadczenia rodzinne

Świadczenia rodzinne przysługują, **jeśli dochód na osobę w rodzinie:**

- **nie przekracza kwoty 504,00 zł,**
- **nie przekracza kwoty 583,00 zł** w rodzinie, której członkiem jest dziecko z orzeczeniem o niepełnosprawności lub z orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności.

Świadczeniami rodzinnymi są:

a) świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny i świadczenie pielęgnacyjne,
b) zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego,
c) jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka.

Aby skorzystać ze **świadczeń rodzinnych**, należy zgłosić się do **Dzielnicowego Wydziału Spraw Społecznych i Zdrowia** i złożyć wniosek o przyznanie świadczenia. Wykaz adresów siedzib Dzielnicowych Wydziałów Spraw Społecznych i Zdrowia – **Załącznik nr 5.**

a) Świadczenia opiekuńcze

Formy świadczenia opiekuńczego:
zasiłek pielęgnacyjny w wysokości 153,00 zł miesięcznie – przysługuje:

- niepełnosprawnemu dziecku (dzieci do lat 16 uzyskują orzeczenie o niepełnosprawności bez orzekania stopnia niepełnosprawności),
- osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16. roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności,
- osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16. roku życia legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepeł-

informator_12.indd 75 2009-10-22 08:42:03

nosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21. roku życia,
- osobie, która ukończyła 75 lat. **Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje osobom uprawnionym bez względu na wysokość dochodów.**

Zasiłek **nie przysługuje:**
- osobie uprawnionej do dodatku pielęgnacyjnego,
- osobom przebywającym w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie, jeżeli pobyt osoby i udzielone przez tę instytucję świadczenia częściowo lub w całości finansowane są z budżetu państwa albo przez Narodowy Fundusz Zdrowia.

świadczenie pielęgnacyjne w wysokości 420,00 zł miesięcznie – przysługuje:
- matce, ojcu lub opiekunowi (faktycznemu lub prawnemu) w związku z koniecznością zrezygnowania z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad dzieckiem niepełnosprawnym, legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością egzystencji oraz konieczności stałego współudziału opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza 583,00 zł.

Powyższe świadczenia **nie przysługują, jeśli:**
- osoba sprawująca opiekę ma ustalone prawo do:
  – emerytury, zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego,
- osoba w rodzinie ma ustalone prawo do:
  – wcześniejszej emerytury na to dziecko,
  – zasiłku rodzinnego z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego albo do świadczenia pielę-

informator_12.indd 76 2009-10-22 08:42:03

gnacyjnego na to lub na inne dziecko w rodzinie,
  – renty, renty socjalnej,
  – zasiłku stałego;
- osoba niepełnosprawna przebywa w:
  – rodzinie zastępczej,
  – specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym i korzysta w nim z całodobowej opieki,
  – placówce zapewniającej całodobową opiekę przez co najmniej 5 dni w tygodniu, w której przebywa w związku z koniecznością kształcenia, rehabilitacji lub rewalidacji (nie dotyczy zakładów opieki zdrowotnej);
- osoba wymagająca opieki pozostaje w związku małżeńskim.

b) Zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego

Osoby uprawnione do otrzymania zasiłku rodzinnego oraz dodatku do zasiłku

Ww. prawo przysługuje:
- rodzicom,
- jednemu z rodziców,
- opiekunowi prawnemu dziecka albo opiekunowi faktycznemu dziecka,
- osobie uczącej się.

Zasiłek rodzinny przysługuje ww. osobom, do ukończenia przez dziecko 18. roku życia lub do ukończenia nauki w szkole – nie dłużej niż do 21. roku życia. Jeżeli dziecko kontynuuje naukę w szkole wyższej i legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności, zasiłek rodzinny przysługuje do ukończenia 24. roku życia.

Zasiłek rodzinny przysługuje osobie uczącej się w szkole lub w szkole wyższej, jednak nie dłużej niż do ukończenia 24. roku życia.

Zasiłek przysługuje, jeśli spełnione jest również kryterium dochodowe uprawniające do uzyskania świadczeń rodzinnych.

informator_12.indd 77 2009-10-22 08:42:03

Zasiłek rodzinny nie przysługuje, jeżeli:

1) dziecko lub osoba ucząca się pozostają w związku małżeńskim;
2) dziecko zostało umieszczone w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie albo w rodzinie zastępczej;
3) osoba ucząca się została umieszczona w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie;
4) pełnoletnie dziecko lub osoba ucząca się jest uprawniona do zasiłku rodzinnego na własne dziecko;
5) osobie samotnie wychowującej dziecko nie zostało zasądzone świadczenie alimentacyjne na rzecz dziecka od jego rodzica, chyba że:
   a) rodzice lub jedno z rodziców dziecka nie żyje,
   b) ojciec dziecka jest nieznany,
   c) powództwo o ustalenie świadczenia alimentacyjnego od drugiego z rodziców zostało oddalone,
   d) sąd zobowiązał jednego z rodziców do ponoszenia całkowitych kosztów utrzymania dziecka i nie zobowiązał drugiego z rodziców do świadczenia alimentacyjnego na rzecz tego dziecka;
6) członkowi rodziny przysługuje na dziecko zasiłek rodzinny za granicą, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

Zasiłek rodzinny

Wysokość zasiłku rodzinnego wynosi miesięcznie:

1) **48,00 zł** na dziecko w wieku do ukończenia 5. roku życia;
2) **64,00 zł** na dziecko w wieku powyżej 5. roku życia do ukończenia 18. roku życia;
3) **68,00 zł** na dziecko w wieku powyżej 18. roku życia do ukończenia 24. roku życia.

Zasiłek rodzinny ma na celu częściowe pokrycie wydatków na utrzymanie dziecka.

informator_12.indd 78 2009-10-22 08:42:03

Dodatki do zasiłku rodzinnego

Świadczeniami rodzinnymi przysługującymi z tytułu niepełnosprawności lub opieki nad dzieckiem niepełnosprawnym są:

- **dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem niepełnosprawnym** w okresie korzystania z urlopu wychowawczego w wysokości **400,00 zł** miesięcznie – przysługuje matce, ojcu lub opiekunowi (faktycznemu lub prawnemu) przez okres 72 miesięcy, jeżeli sprawuje opiekę nad dzieckiem posiadającym orzeczenie o niepełnosprawności albo o znacznym stopniu niepełnosprawności,
- **dodatek z tytułu samotnego wychowywania niepełnosprawnego dziecka** w wysokości **250,00 zł** miesięcznie na jedno dziecko, **nie więcej** jednak niż **500 zł** na wszystkie dzieci.

Dodatek przysługuje samotnie wychowującym dziecko matce lub ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu dziecka, jeżeli nie zostało zasądzone świadczenie alimentacyjne na rzecz dziecka od drugiego z rodziców dziecka, ponieważ:

- drugi z rodziców dziecka nie żyje,
- ojciec dziecka jest nieznany,
- powództwo o ustalenie świadczenia alimentacyjnego od drugiego z rodziców zostało oddalone.

Dodatek przysługuje również osobie uczącej się, jeżeli oboje rodzice osoby uczącej się nie żyją.

- jeśli nie zostały zasądzone świadczenia alimentacyjne na rzecz dziecka od drugiego z rodziców, w sytuacji gdy drugi rodzic nie żyje lub ojciec dziecka jest nieznany – dodatek do zasiłku rodzinnego przysługuje matce, ojcu lub opiekunowi (faktycznemu lub prawnemu), a także osobie uczącej się, jeżeli oboje jej rodzice nie żyją,
- **dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego** w wysokości **60,00 zł** na dziecko do ukończenia 5. roku życia i 80,00 zł do ukończenia 24. roku życia – przysługuje matce, ojcu lub opiekunowi (faktycznemu lub prawnemu), a także osobie niepełnosprawnej uczącej się w wieku:

informator_12.indd 79 2009-10-22 08:42:03

- do ukończenia 16. roku życia – jeżeli posiada orzeczenie o niepełnosprawności,
- powyżej 16. roku życia do ukończenia 24. roku życia – jeżeli posiada orzeczenie o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności,

- **jednorazowy dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego** w wysokości **100,00 zł** – przysługuje matce, ojcu lub opiekunowi (faktycznemu lub prawnemu), a także osobie niepełnosprawnej uczącej się,
- **dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko niepełnosprawne nauki w szkole poza miejscem zamieszkania** – przysługuje matce, ojcu lub opiekunowi (faktycznemu lub prawnemu), a także osobie niepełnosprawnej uczącej się w wysokości **50,00 zł** miesięcznie (przez 10 miesięcy w roku) na dojazdy do szkoły lub w wysokości **90,00 zł** miesięcznie, gdy dziecko mieszka i uczy się poza domem,
- **dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej –** wysokość dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej wynosi **80,00 zł miesięcznie. Dodatek przysługuje na trzecie i na następne dzieci uprawnione do zasiłku rodzinnego.** Dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej przysługuje matce lub ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka (osoba faktycznie opiekująca sie dzieckiem, jeżeli wystąpiła z wnioskiem do sadu rodzinnego o przysposobienie dziecka) albo opiekunowi prawnemu dziecka.

c) Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka

Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się żywego dziecka przysługuje ojcu lub matce albo opiekunowi prawnemu lub opiekunowi faktycznemu (jeżeli wystąpił z wnioskiem do sądu rodzinnego o przysposobienie dziecka) **niezależnie od ich dochodów.** Wysokość zapomogi to **1000 zł.**

informator_12.indd 80 2009-10-22 08:42:04

Wniosek o wypłatę jednorazowej zapomogi składa się w terminie do 12 miesięcy od dnia narodzin dziecka, a w przypadku gdy wniosek dotyczy dziecka objętego opieką prawną, opieką faktyczną albo dziecka przysposobionego – w terminie do 12 miesięcy od dnia objęcia dziecka opieką albo przysposobieniem.

Od 1 listopada 2009 r. przy ubieganiu się o jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się dziecka, jak również o dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu urodzenia dziecka, wymagane będzie przedłożenie zaświadczenia lekarskiego potwierdzającego, że **matka dziecka pozostawała pod opieką lekarską przez okres co najmniej od 10. tygodnia ciąży do porodu.**

Powyższy warunek nie dotyczy opiekunów prawnych dziecka i osób, które wystąpiły do sądu o przysposobienie dziecka. Wymóg ten nie dotyczy także osób, które złożą wnioski o ustalenie prawa do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka lub dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu urodzenia dziecka przed 1 listopada 2009 r.

2. Świadczenia z Funduszu Alimentacyjnego (FA)

Wniosek o przyznanie świadczeń z Funduszu Alimentacyjnego należy złożyć w siedzibach **Dzielnicowych Wydziałów Spraw Społecznych i Zdrowia** – wykaz adresów Załącznik nr 5.

Osobą uprawnioną do świadczeń z Funduszu Alimentacyjnego jest:

- **dziecko**, które ma zasądzone od rodzica alimenty (mogą to być również alimenty na podstawie ugody zawartej przed sądem), **jeżeli egzekucja alimentów jest bezskuteczna.**
  Świadczenia przysługują na dziecko:
  – do ukończenia przez nie 18 lat,
  – do ukończenia 25 lat pod warunkiem, że uczy się w ono szkole lub szkole wyższej.

informator_12.indd 81 2009-10-22 08:42:04

Na dziecko posiadające orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności, którego rodzic nie płaci zasądzonych alimentów, świadczenia przysługują bez względu na wiek dziecka.
Egzekucja jest bezskuteczna, jeżeli w okresie 2 miesięcy przed złożeniem wniosku o świadczenie komornik nie wyegzekwował pełnej należności z tytułu zaległych i bieżących zobowiązań alimentacyjnych. Bezskuteczność egzekucji potwierdza komornik sądowy odpowiednim zaświadczeniem.

Aby nabyć prawo do świadczenia alimentacyjnego, dziecko, które ma zasądzone alimenty, nie musi być wychowywane przez rodzica samotnie. Prawo do świadczenia z FA przysługuje też na dzieci wychowywane przez rodzica, który zawarł kolejny związek małżeński, żyje w nieformalnym związku lub mąż/żona nie płaci zasądzonych alimentów.

Dochód uprawniający do świadczeń z Funduszu Alimentacyjnego
Prawo do świadczenia z FA przysługuje, jeżeli przeciętny miesięczny dochód netto na osobę w rodzinie w roku poprzedzającym okres świadczeniowy nie przekracza 725 zł.

Wysokość świadczeń z Funduszu Alimentacyjnego
Świadczenia z FA przysługują w kwocie bieżąco zasądzonych alimentów, ale nie mogą wynieść więcej niż po 500 zł na każde z uprawnionych do alimentów dzieci.

3. Dodatek mieszkaniowy

Dodatek mieszkaniowy **przysługuje:**
- najemcom, podnajemcom lokali mieszkaniowych,
- członkom spółdzielni mieszkaniowych zamieszkującym na podstawie spółdzielczego prawa do lokalu mieszkalnego,
- osobom zajmującym lokale mieszkalne w budynkach stanowiących ich własność i właścicielom lokali mieszkalnych,

informator_12.indd 82 2009-10-22 08:42:04

- innym osobom mającym tytuł prawny do zajmowanego lokalu mieszkalnego i ponoszącym wydatki związane z jego zajmowaniem,
- osobom zajmującym lokal mieszkalny bez tytułu prawnego, oczekującym na przysługujący im lokal zamienny albo socjalny.

Przyznanie dodatku mieszkaniowego zależy od kilku z czynników. Jednym z nich jest **wysokość dochodu gospodarstwa domowego,** który oblicza się dodając wszystkie dochody brutto osób, które stale zamieszkują razem w tym gospodarstwie.
Za dochód uważa się wszelkie przychody po odliczeniu kosztów ich uzyskania (ale nie podatku) oraz po odliczeniu składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe oraz na ubezpieczenie chorobowe. Muszą to być dochody brutto (czyli z podatkiem) z 3 ostatnich miesięcy sprzed daty złożenia wniosku. Średni dochód na miesiąc oblicza się, dzieląc dochód gospodarstwa domowego przez 3 (liczba miesięcy) i przez liczbę osób w gospodarstwie domowym.

O dodatek można ubiegać się, jeśli po obliczeniu okazuje się, że średni dochód na 1 osobę nie przekracza:
- **175% kwoty najniższej emerytury** – dla osoby mieszkającej samotnie **(gospodarstwo jednoosobowe)**,
- **125% kwoty najniższej emerytury** – dla rodziny, w której są co najmniej 2 osoby **(gospodarstwo wieloosobowe)**.

Kwotę najniższej emerytury ogłasza Prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (www.zus.gov.pl).

Drugim ważnym czynnikiem branym pod uwagę przy przyznawaniu dodatku mieszkaniowego jest **powierzchnia zajmowanego lokalu.** Przy ustalaniu powierzchni (użytkowej) lokalu bierze się pod uwagę wszystkie pomieszczenia takie jak: pokoje, kuchnie, spiżarnie, przedpokoje, alkowy, hole, korytarze, łazienki i inne pomieszczenia służące potrzebom mieszkalnym i gospodarczym. Nie wlicza się jednak: balkonów, tarasów, loggii, antresoli, szaf i schowków w ścianach,

informator_12.indd 83 2009-10-22 08:42:04

pralni, suszarni, strychów, piwnic i komórek na opał. Ustalona w ten sposób **powierzchnia (użytkowa) nie może być większa niż** powierzchnia określona ustawowo jako **powierzchnia normatywna.**

Dodatek mieszkaniowy przysługuje także w sytuacji, gdy powierzchnia użytkowa lokalu mieszkalnego przekracza normatywną powierzchnię lokalu, ale nie więcej niż o:

- 30%, albo
- 50% pod warunkiem, że udział powierzchni pokoi i kuchni w powierzchni użytkowej tego lokalu nie przekracza 60%.

Oznacza to, że odpowiednio do liczby osób w rodzinie (gospodarstwie domowym) **powierzchnia lokalu nie może być większa od:**

	powierzchnia normatywna	ustępstwa dopuszczone w ustawie	
dla 1 osoby	35 m2	+ 30% = 45,5 m2	+ 50% = 52,5 m2
dla 2 osób	40 m2	+ 30% = 52 m2	+ 50% = 60 m2
dla 3 osób	45 m2	+ 30% = 58,5 m2	+ 50% = 67,5 m2
dla 4 osób	55 m2	+ 30% = 71,5 m2	+ 50% = 82,5 m2
dla 5 osób	65 m2	+ 30% = 84,5 m2	+ 50% = 97,5 m2
dla 6 osób	70 m2	+ 30% = 91 m2	+ 50% = 105 m2

Dodatek nie zostanie przyznany, jeśli na osobę przypada więcej metrów kwadratowych powierzchni lokalu niż dopuszcza ustawa.

Ponadto, jeżeli w lokalu zamieszkuje osoba niepełnosprawna poruszająca się na wózku inwalidzkim lub której niepełnosprawność wymaga zamieszkiwania w oddzielnym pokoju, wielkość powierzchni normatywnej zwiększa się o 15 m^2. Do tego celu konieczne jest orzeczenie Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności.

Dodatkowe czynniki brane pod uwagę przy podejmowaniu decyzji o przyznaniu dodatku to m.in.:

- liczba osób niepełnosprawnych zamieszkujących dany lokal,

informator_12.indd 84 2009-10-22 08:42:04

- ogólna liczba osób w danym gospodarstwie domowym,
- wielkość wydatków na lokal,
- ewentualne koszty ogrzewania wody i lokalu.

Wnioski o przyznanie dodatku mieszkaniowego rozpatrują Dzielnicowe Wydziały Lokalowe Urzędu m.st. Warszawy.

Wykaz Dzielnicowych Wydziałów Zasobów Lokalowych na terenie m.st. Warszawy – **Załącznik nr 1.**
Wykaz Dzielnicowych Wydziałów Spraw Społecznych i Zdrowia na terenie m.st. Warszawy – **Załącznik nr 5.**

informator_12.indd 85 2009-10-22 08:42:05

informator_12.indd 86 2009-10-22 08:42:05

X Organizacje pozarządowe działające na rzecz osób niepełnosprawnych

Informacji o placówkach świadczących pomoc osobom niepełnosprawnym najlepiej szukać w ogólnopolskiej bazie organizacji i instytucji działających na rzecz osób niepełnosprawnych, która jest dostępna w serwisie www.ngo.pl.

W Warszawie działa Pełnomocnik Prezydenta m.st. Warszawy ds. współpracy z organizacjami pozarządowymi, który corocznie opracowuje **Program współpracy m.st. Warszawy z organizacjami pozarządowymi.** Informację na temat zadań Pełnomocnika w sferze współpracy z trzecim sektorem oraz wykaz wszystkich organizacji działających w stolicy, można znaleźć na stronie www.um.warszawa.pl/ngo.

Wykaz organizacji pozarządowych działających w szczególności na rzecz osób niepełnosprawnych na terenie m.st. Warszawy został umieszczony w Załączniku nr 6.

W ramach projektu WCPR „Integracja dla Samodzielności" organizacje pozarządowe, które wzięły udział w otwartym konkursie ofert na realizację zadania publicznego z zakresu pomocy społecznej dotyczącego rehabilitacji osób niepełnosprawnych i otrzymały z tego tytułu dotacje, realizują dodatkowe zadania pomocowe na rzecz tych osób. Osoby zainteresowane wzięciem udziału w proponowanych przez te organizacje formach wsparcia mogą zapoznać się z listą organizacji, która znajduje się na stronie www.samodzielnosc.wcpr.pl.

informator_12.indd 87 2009-10-22 08:42:05

informator_12.indd 88 2009-10-22 08:42:05

XI Ważne adresy i telefony

Pełnomocnik Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych i Biuro Pełnomocnika Rządu do spraw Osób Niepełnosprawnych
Adres Biura
ul. Gałczyńskiego 4,
00-362 Warszawa
☎ 22 826-96-73 (sekretariat)
@ sekretariat.bon@mpips.gov.pl
Adres do korespondencji
ul. Nowogrodzka 1/3/5,
00-513 Warszawa

Pełnomocnik Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych przyjmuje interesantów w ramach Dnia Otwartego w każdy drugi wtorek miesiąca w godzinach 14.00–16.00
Zapisy telefoniczne przyjmowane są pod numerami telefonów:
☎ 22 551-01-16, 22 551-01-17, 22 551-02-30

Ministerstwo Pracy I Polityki Społecznej
ul. Nowogrodzka 1/3/5,
00-513 Warszawa
☎ 22 661-10-00 (centrala)
www.mpips.gov.pl

Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych
al. Jana Pawła II 13,
00-828 Warszawa
☎ 22 505-55-00 (centrala)
www.pfron.org.pl

Narodowy Fundusz Zdrowia
ul. Grójecka 186,
02-390 Warszawa
☎ 22 572-60-00 (centrala)
infolinia NFZ: 22 572-60-42
www.nfz.gov.pl

Narodowy Fundusz Zdrowia Mazowiecki Oddział Wojewódzki w Warszawie
ul. Chałubińskiego 8,
00-613 Warszawa
☎ 22 582-84-40, 582-84-42,
Informacja telefoniczna o Leczeniu Uzdrowiskowym:
☎ 22 582-84-45 oraz 22 582-84-46

Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie
ul. Rakowiecka 21,
02-517 Warszawa
☎ 22 646-53-13, 22 646-53-15
www.wcpr.pl

informator_12.indd 89 2009-10-22 08:42:05

Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie – Stołeczne Centrum Osób Niepełnosprawnych:
ul.Gen. Andersa 1,
00-147 Warszawa
☎ 22 831-44-40, 22 654-13-48
– Dział Instytucjonalnych i Finansowych Form Wspierania Niepełnosprawnych
– Dział Integracji Społecznej Niepełnosprawnych i Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi
– Miejski Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności
– Punkt Informacyjny Programu Asystent Osoby Niepełnosprawnej – tel.: 22 887-33-20

Urząd Pracy M.St.Warszawy Dział Obsługi Osób Niepełnosprawnych
ul. Ciołka 10A,
01-402 Warszawa
☎ 22 837-70-60 (sekretariat)
☎ 22 836-31-97, 22 836-74-80, 22 836-82-53, 22 877-75-00 (Dział Obsługi Osób Niepełnosprawnych)
22 837-33-40
@ wawa1@praca.gov.pl
www.up.warszawa.pl

Centrum Integracja w Warszawie
ul. Dzielna 1,
00-162 Warszawa
☎ 22 831-85-82,
wew. 13
infolinia integracja: 801-801-015
@ warszawa@integracja.org
www.niepelnosprawni.pl

Polskie Forum Osób Niepełnosprawnych
al. Jana Pawła II 11 pok. 900A,
00-828 Warszawa
☎ 22 652-92-39
@ biuro@pfon.org.pl
www.pfon.org.pl

Biuro Porad Obywatelskich
ul. Gałczyńskiego 3,
00-362 Warszawa
☎ 22 828-12-95
@ bpo@free.ngo.pl
www.warszawa.bpo.engo.pl

informator_12.indd 90 2009-10-22 08:42:05

PRZYDATNE STRONY INTERNETOWE

http://www.niepelnosprawni.gov.pl
Strona internetowa Biura Pełnomocnika Rządu
ds. Osób Niepełnosprawnych.

www.poradnictwoprawne.ffm.pl
Bezpłatne porady prawne oraz informacje świadczone bezpośrednio
za pomocą poczty mailowej oraz komunikatorów internetowych.

www.mpips.gov.pl
Strona Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej przeznaczona
dla osób, które chcą uzyskać informacje
na temat przysługujących uprawnień.

www.niepelnosprawni.pl
Strona, na której można znaleźć przydatne informacje
dla osób niepełnosprawnych.

www.idn.org.pl
Internet dla niepełnosprawnych
oraz m.in. „Niepełnosprawnik po Warszawie".

www.onsi.pl
Serwis Niesłyszących Internautów.

www.sluzbazdrowia.pl
Portal, który umożliwia dotarcie do aktualnych baz adresowych
zakładów opieki zdrowotnej w Polsce.

Strona internetowa Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie
– Stołecznego Centrum Osób Niepełnosprawnych
www.scon.wcpr.pl, www.scon.waw.pl
22 831-44-00
@ scon@wcpr.pl

informator_12.indd 91 2009-10-22 08:42:06

informator_12.indd 92 2009-10-22 08:42:06

XII Wykaz aktów prawnych

Rozdział I	**Karta Praw Osób Niepełnosprawnych**
M.P. z 1997 r. nr 50, poz. 475	Karta Praw Osób Niepełnosprawnych
Rozdział II	**Orzekanie o niepełnosprawności**
Dz.U. z 2008 r. nr 14, poz.92	Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej 18 stycznia 2008 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych
Dz.U. z 2003 r. nr 228, poz. 2255	Ustawa z 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych z póź. zm.
Dz.U. z 2005 r. nr 108, poz. 908	Obwieszczenie Marszałka Sejmu RP z 2 czerwca 2005 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu Ustawy Prawo o ruchu drogowym
Dz.U. z 2003 r. nr 139, poz. 1328	Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z 15 lipca 2003 r. w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności z póź. zm.
Dz.U. z 2002 r. nr 17, poz. 162	Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 1 lutego 2002 r. w sprawie kryteriów oceny niepełnosprawności u osób w wieku do 16. roku życia
Dz.U. z 1960 r. nr 30, poz.168	Ustawa z 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego z póź. zm.

informator_12.indd 93 2009-10-22 08:42:06

Rozdział III	Ulgi i uprawnienia
Dz.U. z 2003 r. nr 228, poz. 2255	Ustawa z 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych z póź. zm.
Dz.U. z 2002 r. nr 175, poz. 1440	Obwieszczenie Marszałka Sejmu RP z 9 października 2002 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu Ustawy o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego
Dz.U. z 2002 r. nr 9, poz. 87	Ustawa z 29 maja 1974 r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin
Dz. Urzędowy Woj. Mazowieckiego z 2004 r. nr 320, poz. 10549 ze zm.	Uchwała nr XLIII/1040/2004 Rady m.st. Warszawy z 16 grudnia 2004 r. w sprawie ustalenia ulg za usługi przewozowe środkami lokalnego transportu zbiorowego w m.st. Warszawie ze zm.
Dz.U. z 2005 r. nr 108, poz. 908	Obwieszczenie Marszałka Sejmu RP z 2 czerwca 2005 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu Ustawy Prawo o ruchu drogowym
Dz. Urzędowy Woj. Mazowieckiego z 2003 r. nr 130, poz.1188	Uchwała nr XX/349/2003 Rady m.st. Warszawy z 25 listopada 2003 r. w sprawie ustalenia stref płatnego parkowania
Dz.U. z 2003 r. nr 130, poz. 1188	Ustawa z 12 czerwca 2003 r. Prawo pocztowe
Dz.U. z 2004 r. nr 171, poz. 1800	Ustawa z 16 lipca 2004 r. Prawo telekomunikacyjne
Dz.U. z 2005 r. nr 85, poz. 728	Ustawa z 21 kwietnia 2005 r. o opłatach abonamentowych

informator_12.indd 94 2009-10-22 08:42:06

Dz.U. z 2000 r. nr 14, poz. 176	Ustawa z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych
Dz.U. z 2002 r. nr 9, poz. 84	Ustawa z 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych
Dz.U. z 1997 r. nr 130, poz. 854	Rozporządzenie Rady Ministrów z 16 października 1997 r. w sprawie określenia grup osób, którym przysługuje ulga w opłacie lub zwolnienie z opłaty za wstęp do muzeów państwowych
Dz. Urzędowy Woj. Mazowieckiego z 2007 r. nr 253, poz. 7467	Uchwała nr XVIII/585/2007 Rady m.st. Warszawy z 8 listopada 2007 r. zmieniająca uchwałę w sprawie ustalenia ulg za usługi przewozowe środkami lokalnego transportu zbiorowego w m.st. Warszawie

Rozdział IV	**Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie**
Dz.U. z 2008 r. nr 14, poz.92	Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z 18 stycznia 2008 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych
Dz.U. z 2002 nr 96, poz. 861	Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 25 czerwca 2002 r. w sprawie określenia rodzajów zadań powiatu, które mogą być finansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych z póź. zm.
Dz.U. z 2007 r. nr 230, poz. 1694	Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 15 listopada 2007 r. w sprawie turnusów rehabilitacyjnych

informator_12.indd 95 2009-10-22 08:42:06

Dz.U. z 2004 r. nr 63, poz.587	Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z 25 marca 2004 r. w sprawie warsztatów terapii zajęciowej
Dz.U. z 2003 r. nr 85, poz. 786	Rozporządzenie Ministra Zdrowia z 10 maja 2003 r. w sprawie limitu cen dla przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych, o takim samym zastosowaniu, ale różnych cenach – w zakresie którego Narodowy Fundusz Zdrowia finansuje to świadczenie, oraz limitu cen dla napraw przedmiotów ortopedycznych
Dz.U. z 2004 r. nr 64, poz. 593	Ustawa z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej z póź. zm.
Dz.U. z 1960 r. nr 30, poz.168	Ustawa z 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego z póź. zm.
Dz.U. z 1997 r. nr 98, poz. 602	Ustawa z 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym z póź. zm.
Dz. Urzędowy Woj. Mazowieckiego z 2007 r. nr 98, poz.2456	Zarządzenie Prezydenta m.st. Warszawy nr 364/2007 z 19 kwietnia 2007 r. w sprawie średniego miesięcznego kosztu utrzymania mieszkańca w domach pomocy społecznej na terenie m.st. Warszawy

Rozdział VII Zatrudnienie

Dz.U. z 2008 r. nr 14, poz.92	Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z 18 stycznia 2008 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych

informator_12.indd 96 2009-10-22 08:42:06

Dz.U. z 2004 r. nr 99, poz. 1001	Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z 1 marca 2004 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.
Dz.U. z 2004 r. nr 39, poz. 353	Ustawa z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych z póź. zm.
Dz.U. z 2007 r. nr 194, poz. 1403	Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 17 października 2007 r. w sprawie przyznania osobie niepełnosprawnej środków na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej
Dz.U. z 2007 r. nr 194, poz. 1404	Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 17 października 2007 r. w sprawie zwrotu kosztów wyposażenia stanowiska pracy osoby niepełnosprawnej
Dz.U. z 2007 r. nr 194, poz. 1405	Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 17 października 2007 r. w sprawie refundacji wynagrodzenia oraz składek na ubezpieczenia społeczne pracodawcy zatrudniającemu osoby niepełnosprawne.

Rozdział VIII Ośrodki Pomocy Społecznej

Dz.U. z 2003 r. nr 228, poz. 2255	Ustawa z 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych z póź. zm.
Dz.U. z 2004 r. nr 64, poz. 593	Ustawa z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej z póź. zm.

informator_12.indd 97 2009-10-22 08:42:07

Dz. Urzędowy Woj. Mazowieckiego z 2004 r. nr 253, poz. 6856	Uchwała nr XXXVII/843/2004 Rady m.st. Warszawy z 16 września 2004 r. w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze (...) z póź. zm.
Dz.U. z 2001 r. nr 71, poz. 734	Ustawa z 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych z póź. zm.
Dz.U. z 2001 r. nr 156, poz. 1817	Rozporządzenie Rady Ministrów z 28 grudnia 2001 r. w sprawie dodatków mieszkaniowych

informator_12.indd 98 2009-10-22 08:42:07

XIII Projekt „Integracja dla Samodzielności” – działania skierowane do osób niepełnosprawnych

Dorosłe osoby niepełnosprawne

Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie w ramach projektu „Integracja dla Samodzielności” realizację zadań skierowanych do dorosłych osób niepełnosprawnych powierzyło organizacjom pozarządowym, działającym na terenie Warszawy. Organizacje zostały wyłonione na drodze otwartego konkurs ofert na realizację zadania publicznego z zakresu pomocy społecznej. Na ten cel przeznaczono ponad 3.800.000 zł.

W ramach projektu „Integracja dla Samodzielności” organizacje pozarządowe, które wzięły udział w konkursie i otrzymały dotacje, realizują dodatkowe zadania pomocowe na rzecz osób niepełnosprawnych.

Wobec każdej osoby objętej działaniami w ramach realizowanych projektów stosowane są instrumenty aktywnej integracji np.:

- zawodowe (zajęcia podnoszące kompetencje i umiejętności zawodowe),
- edukacyjne (organizacja i sfinansowanie usług wspierających aktywizację edukacyjną),
- zdrowotne (częściowe pokrycie kosztów turnusów rehabilitacyjnych lub zajęć rehabilitacyjnych zgodnie z potrzebami osób niepełnosprawnych),
- społeczne (organizacja i finansowanie poradnictwa i wsparcia indywidualnego oraz grupowego w zakresie podniesienia kompetencji życiowych i umiejętności społeczno-zawodowych).

Osoby zainteresowane wzięciem udziału w proponowanych przez organizacje formach wsparcia mogą zapoznać się z listą organizacji, która znajduje się na stronie www.samodzielnosc.wcpr.pl.

informator_12.indd 99 2009-10-22 08:42:07

Młodzież niepełnosprawna objęta systemem szkolnictwa specjalnego

W ramach realizacji projektu „Integracja dla Samodzielności" oddziaływaniami została objęta również młodzież niepełnosprawna pozostającą w systemie szkolnictwa specjalnego.
Do współpracy zgłosiło się 14 szkół specjalnych. W projekcie weźmie udział około 250 osób. Dla uczestników projektu dobrano odpowiadające ich potrzebom instrumenty aktywnej integracji.
Wobec każdego uczestnika projektu – ucznia szkoły specjalnej będą zastosowane co najmniej 3 różne instrumenty aktywnej integracji, które są zgodne z potrzebami i możliwościami uczniów. W ramach zaproponowanych instrumentów zostaną przeprowadzone m.in.:

- szkolenia wyjazdowe,
- turnusy rehabilitacyjne,
- treningi kompetencji życiowych i umiejętności społecznych,
- kursy i szkolenia zawodowe,
- doradztwo zawodowe,
- ćwiczenia fizyczne usprawniające psychoruchowo.

Dzięki uczestnictwu w projekcie „Integracja dla Samodzielności" młodzież ze szkół specjalnych będzie miała szansę na osiągnięcie większego:

- poziomu kompetencji społecznych i zawodowych, zwiększających szanse na rynku pracy,
- stopnia samodzielności,
- dobrostanu psychofizycznego.

Na powyższe działania w projekcie „Integracja dla Samodzielności" przeznaczona jest kwota 1.250.000 zł.

informator_12.indd 100 2009-10-22 08:42:07

„Integracja dla samodzielności" projekt systemowy Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie

Projekt „Integracja dla Samodzielności" jest finansowany w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki Poddziałanie 7.1.2. – Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez powiatowe centra pomocy rodzinie.

Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie rozpoczęło realizację projektu w 2008 r. Główne założenia obecnych działań zostały oparte na doświadczeniach z roku ubiegłego.

W ramach projektu „Integracja dla Samodzielności" w 2008 r. pomocą objęto 247 osób: wychowanków rodzin zastępczych, osoby niepełnosprawne oraz cudzoziemców. Osoby te objęto działaniami aktywizującymi typu: warsztaty wyjazdowe, specjalistyczne konsultacje indywidualne i grupowe, treningi wspierające integrację zawodową oraz turnusy rehabilitacyjne.

W tym roku pomocą obejmiemy 1265 osób korzystających z systemu pomocy społecznej, które są w wieku aktywności zawodowej, nie pracują lub pracują, ale wykonują pracę nieodpowiadającą ich potencjałowi.

Głównym celem projektu „Integracja dla Samodzielności" jest przybliżenie do osiągnięcia samodzielności w zaspokajaniu życiowych potrzeb grupy osób zagrożonych wykluczeniem społecznym – klientów pomocy społecznej. Zakładamy, że pomoc udzielana w ramach realizacji projektu zwiększy szansę uczestników na:

- uniknięcie marginalizacji społecznej,
- podjęcie pracy adekwatnej do posiadanego potencjału,
- pełniejsze odnalezienie się w społeczeństwie.

informator_12.indd 101 2009-10-22 08:42:07

W ramach projektu wsparciem zostały objęte trzy grupy:

- **osoby niepełnosprawne – młodzież objęta systemem szkolnictwa specjalnego i dorośli objęci pomocą organizacji pozarządowych,**
- **młodzież pozostająca pod opieką rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz osoby opuszczające ww. formy opieki,**
- **cudzoziemcy – uchodźcy i osoby objęte ochroną uzupełniającą.**

Dla poszczególnych grup przewidziane są różnego rodzaju działania aktywizacyjne. Organizowane będą m.in. warsztaty wyjazdowe, turnusy rehabilitacyjne, szkolenia i kursy zawodowe, indywidualne konsultacje z doradcą zawodowym, pracownikiem socjalnym, psychologiem i prawnikiem. Zaplanowane są także treningi wspierające integrację zawodową i społeczną oraz specjalistyczne konsultacje grupowe i indywidualne. Każdy uczestnik będzie pod opieką pracownika socjalnego oraz opiekuna projektowego, tak aby jak najbardziej kompleksowo sprostać potrzebom i bieżącym problemom, które mogłyby pojawić się podczas realizacji projektu.

Każdy uczestnik projektu zostanie objęty co najmniej 3 **instrumentami aktywnej integracji**. Instrumenty dostosowane będą do poszczególnych grup adresatów.

informator_12.indd 102 2009-10-22 08:42:07

Szczegółowy opis działań skierowanych do poszczególnych grup docelowych projektu

osoby niepełnosprawne

1. Młodzież niepełnosprawna objęta systemem szkolnictwa specjalnego

Instrumenty aktywizacyjne dla każdego uczestnika projektu są starannie dobierane przy pomocy konsultacji z przedstawicielami szkół specjalnych. Dla powyższej grupy odbiorców zaplanowano m.in. udział w następujących formach wsparcia:

- zajęcia z doradcą zawodowym,
- zajęcia w ramach podnoszenia kluczowych kompetencji o charakterze zawodowym lub zdobywania nowych kompetencji i umiejętności zawodowych,
- udział w turnusie rehabilitacyjnym, zajęciach usprawniających psychoruchowo lub zajęciach rehabilitacyjnych,
- udział w treningach kompetencji i umiejętności społecznych.

2. Dorosłe osoby niepełnosprawne funkcjonujące poza systemem szkolnictwa specjalnego

Dorosłe osoby niepełnosprawne zostaną objęte pomocą przez wyłonione, w drodze otwartego konkursu ofert, organizacje pozarządowe. Dobór i realizacja instrumentów aktywnej integracji skierowanych do tej grupy uzależnione będą od realizowanych przez organizacje działań, w ramach opracowanych ofert, i oparte będą na przeprowadzonej przez nie diagnozie. Niepełnosprawne osoby dorosłe funkcjonujące poza systemem szkolnym w większości objęte są pomocą przez sektor pozarządowy. To właśnie organizacje pozarządowe, które zajmują się pomocą osobom niepełnosprawnym, są najlepiej zorientowane w potrzebach tej grupy docelowej.
Lista organizacji została opublikowana na stronie www.samodzielnosc.wcpr.pl. Pozwoli to zainteresowanym osobom, chcącym wziąć

informator_12.indd 103 2009-10-22 08:42:08

udział w projekcie, skontaktować się z wybraną organizacją odpowiadającą na zapotrzebowania danej osoby, wynikające z rodzaju jej niepełnosprawności.

pozostałe grupy docelowe projektu

1. Młodzież pozostająca pod opieką rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz osoby opuszczające te formy opieki

W tej grupie adresatów pomoc będzie udzielana w formie:
- grup wsparcia
- wsparcia indywidualnego
- wakacyjnych wyjazdów edukacyjnych.

2. Cudzoziemcy – uchodźcy i osoby objęte ochroną uzupełniającą

W tej grupie adresatów pomoc będzie udzielana:

a) osobom dorosłym – gotowym do podjęcia pracy
dla tej grupy zorganizowane będą liczne kursy i szkolenia m.in.:
- poradnictwo zawodowe,
- kursy zawodowe,
- szkolenia z zakresu np. autoprezentacji, edukacji w zakresie przysługujących im praw,

b) młodzieży w wieku 15–18 lat
Młodzież uczestniczyć będzie w:
- zajęciach integracyjnych,
- poradnictwie zawodowym
- szkoleniach z zakresu autoprezentacji.

c) matkom z małymi dziećmi
Mamy wraz z dziećmi będą mogły skorzystać z zajęć typu:
- **„Ja z dzieckiem”** – zajęcia przybliżać będą problematykę związaną z opieką medyczną, systemem edukacji, w tym moż-

informator_12.indd 104 2009-10-22 08:42:08

liwościami zapisania dzieci do żłobka i przedszkola, a także kwestie związane z wychowaniem dziecka,
- **„Mama w wielkim mieście"** – w ramach których zostaną zorganizowane wyjścia do parków, domów kultury i innych miejsc przyjaznych mamom z małymi dziećmi,
- **specjalistyczne poradnictwo** – mamy w miarę swoich potrzeb będą mogły także skorzystać z pomocy doradcy zawodowego, prawnika, psychologa lub asystenta ds. rodziny i rynku pracy.

Ważnym działaniem skierowanym do **wszystkich grup cudzoziemców** będzie indywidualna pomoc **asystenta ds. rodziny i rynku pracy** w przypadku pojawienia się problemów związanych z podjęciem pracy, znalezieniem mieszkania lub innych kwestii dotyczących pobytu w Polsce.

Istotnym elementem wsparcia i pomocy dla każdej osoby uczestniczącej w projekcie jest objęcie jej pracą socjalną. Z każdym z uczestników zostanie przeprowadzony wywiad środowiskowy, który będzie podstawą do zawarcia kontraktu socjalnego pomiędzy uczestnikiem projektu i pracownikiem socjalnym. Realizacja ustaleń kontraktu przez uczestnika przebiegać będzie przy wsparciu zarówno ze strony pracownika socjalnego, jak i opiekuna projektowego.

Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie zakłada realizację projektów systemowych do 2013 r., czyli zgodnie z okresem programowania UE.

Wszystkie osoby, które chciałyby zostać uczestnikami tegorocznego projektu, mogą zgłosić taki zamiar pracownikom Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie, którzy po uzyskaniu powyższej informacji przekażą ją pracownikom bezpośrednio zaangażowanych w realizację projektu „Integracja dla Samodzielności".

informator_12.indd 105 2009-10-22 08:42:08

informator_12.indd 106 2009-10-22 08:42:08

Załącznik nr 1

WYKAZ DZIELNICOWYCH WYDZIAŁÓW ZASOBÓW LOKALOWYCH

Wydział Zasobów Lokalowych dla Dzielnicy Bemowo
ul. Powstańców Śląskich 70,
01-381 Warszawa
☎ 22 533-78-20, 22 533-78-33, 22 533-78-28
22 533-79-36
@ m.onisk@bemowo.waw.pl

Wydział Zasobów Lokalowych dla Dzielnicy Białołęka
ul. Marywilska 44,
03-042 Warszawa
☎ 22 811-97-62, 22 811-52-41, 22 811-52-67
22 811-44-39
@ wzl@bialoleka.waw.pl

Wydział Zasobów Lokalowych dla Dzielnicy Bielany
ul. Lipińska 2,
01-833 Warszawa
☎ 22 669-01-03, 22 639-87-52
22 669-01-03
@ barczak_m@poczta.bielany.waw.pl

Wydział Zasobów Lokalowych dla Dzielnicy Mokotów
ul. Wiktorska 91A,
02-582 Warszawa
☎ 22 844-28-65, 22 565-15-17
22 844-54-58
@ wzl@mokotow.waw.pl

Wydział Zasobów Lokalowych dla Dzielnicy Ochota
ul. Siewierska 13,
02-021 Warszawa
☎ 22 578-36-13
22 578-35-91
@ lokalowy@urzadochota.waw.pl

Wydział Zasobów Lokalowych dla Dzielnicy Praga Południe
ul. Podskarbińska 6,
03-833 Warszawa
☎ 22 338-08-27
22 338-06-57
@ wzl@pragapld.waw.pl

Wydział Zasobów Lokalowych dla Dzielnicy Praga Północ
ul. Ks. Kłopotowskiego 15,
03-708 Warszawa
☎ 22 590-01-46
22 590-01-47
@ bogumila.sosinska@praga-pn.waw.pl

informator_12.indd 107 2009-10-22 08:42:08

Wydział Zasobów Lokalowych dla Dzielnicy Rembertów
al. Gen. Chruściela „Montera” 28,
04-401 Warszawa
☎ 22 515-16-04, 22 515-16-06
22 673-52-05
@ wzl@rembertow.waw.pl

Wydział Zasobów Lokalowych dla Dzielnicy Śródmieście
ul. Nowogrodzka 43,
00-691 Warszawa
☎ 22 699-82-05
22 699-82-05
@ wzl@srodmiescie.warszawa.pl

Wydział Zasobów Lokalowych dla Dzielnicy Targówek
ul. Kondratowicza 20,
00-983 Warszawa
☎ 22 338-93-61, 22 338-93-06
22 338-93-84
@ urzad@targowek.waw.pl

Wydział Zasobów Lokalowych dla Dzielnicy Ursus
pl. Czerwca 1976 r. 1,
02-495 Warszawa
☎ 22 478-61-77, 22 478-60-78
22 478-60-11
@ wzl@ursus.warszawa.pl

Wydział Zasobów Lokalowych dla Dzielnicy Ursynów
al. Komisji Edukacji Narodowej 61,
02-777 Warszawa
☎ 22 545-72-85, 22 545-72-79
22 545-72-80
@ anna.skutkiewicz@ursynow.waw.pl

Wydział Zasobów Lokalowych dla Dzielnicy Wawer
ul. Żegańska 1,
04-713 Warszawa
☎ 22 516-42-02
22 516-42-02
@ a.gawryszewska@wawer.warszawa.pl

Sprawy Lokalowe w Wydziale Spraw Społecznych i Zdrowia dla Dzielnicy Wesoła
ul. 1. Praskiego Pułku 33,
05-075 Warszawa
☎ 22 773-60-00, 22 773-60-25
22 773-60-25
@ spoleczne@wesola.waw.pl

Wydział Zasobów Lokalowych dla Dzielnicy Wilanów
ul. Kostki Potockiego 11,
02-958 Warszawa
☎ 22 858-75-18 lub 22 858-75-19 wew. 001, 002, 051
22 858-75-18
@ wzl@wilanow.pl

informator_12.indd 108 2009-10-22 08:42:08

Wydział Zasobów Lokalowych dla Dzielnicy Włochy
al. Krakowska 257,
02-133 Warszawa
☎ 22 575-88-33
22 868-38-08
@ szczepanik@um.warszawa.pl

Wydział Zasobów Lokalowych dla Dzielnicy Wola
al. Solidarności 90,
01-003 Warszawa
☎ 22 504-84-65
22 504-84-66
@ lokalowy@wola.waw.pl

Wydział Zasobów Lokalowych dla Dzielnicy Żoliborz
ul. Słowackiego 6/8,
01-627 Warszawa
☎ 22 560-13-32
22 560-13-34
@ wzl@zoliborz.org.pl

informator_12.indd 109 2009-10-22 08:42:08

informator_12.indd 110 2009-10-22 08:42:09

Załącznik nr 2

DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ NA TERENIE WARSZAWY

Centrum Usług Socjalnych i Szkolenia Kadr Pomocy Społecznej „Ośrodek Nowolipie”
ul. Nowolipie 25B,
01-011 Warszawa
☎ 22 838-34-96,
22 636-70-42
@ o.nowolipie@neostrada.pl
Dyrektor: Zbigniew Ogonowski

DPS
ul. Nowoursynowska 216,
02-766 Warszawa
☎ 22 843-19-22,
22 852-14-40
@ dps216@wp.pl
Dyrektor: Janusz Piłatowicz

DPS
ul. Syreny 26,
01-155 Warszawa
☎ 22 632-75-09, 22 632-32-41 (42)
22 632-75-09
@ sekretariat@dpssyrena.pl
Dyrektor: Małgorzata Słomian

DPS
ul. Wójtowska 13,
00-224 Warszawa
☎ 22 831-52-52, 22 635-77-40,
22 831-52-51
@ dpswojtow@poczta.onet.pl
Dyrektor: p.o. Henryk Mroziński

DPS „Budowlani”
ul. Elekcyjna 6,
01-128 Warszawa
☎ 22 836-66-62, 22 836-95-63,
22 836-72-48, 22 836-42-89
22 836-72-48 wew. 301
@ dpsbudowlani@onet.eu
Dyrektor: Jarosław Sienkiewicz

DPS „Chemik”
ul. Korotyńskiego 10,
02-121 Warszawa
☎ 22 823-50-12, 22 823-58-37
22 882-97-57
@ chemik31@neostrada.pl
Dyrektor: Renata Lapsz

DPS „Kombatant”
ul. Sternicza 125,
01-350 Warszawa
☎ 22 665-22-39
22 665-22-85
@ kombatant@o2.pl
Dyrektor: Waldemar Dybała

informator_12.indd 111 2009-10-22 08:42:09

DPS „Leśny”
ul. Tułowicka 3,
01-974 Warszawa
☎ 22 834-20-17, 22 834-37-72, 22 834-37-74
22 835-43-86
@ sekretariat@dps-lesny.waw.pl
Dyrektor: Maria Wysocka

DPS „Na Przedwiośniu”
ul. Przedwiośnie 1,
04-748 Warszawa
☎ 22 815-20-50, 22 815-21-04
22 815-21-04,
@ naprzedwiosniu@op.pl
Dyrektor: Andrzej Winiarski

DPS „Pod Brzozami”
ul. Bohaterów 46/48,
03-007 Warszawa
☎ 22 811-44-85, 22 614-05-71
22 614-05-71
@ warszawa.bohaterow@dps.pl
Dyrektor: Barbara Wróblewska

DPS „Pracownika Oświaty”
ul. Parkowa 7A,
00-759 Warszawa
☎ 22 841-19-50, 22 841-09-33, 22 841-74-01
22 841-74-01
@ dpsparkowa@neostrada.pl
Dyrektor: Ewa Chmielewska

DPS (niepubliczny) dla Dorosłych Zgromadzenia Sióstr Matki Bożej Miłosierdzia im. Św. Józefa
ul. Hetmańska 44,
04-305 Warszawa
☎ 22 610-60-16, 22 516-92-20
22 516-92-21
Dyrektor:
s. Kordiana Jolanta Sołtysek

DPS (niepubliczny) im. Św. Franciszka Salezego
ul. Solec 36A,
00-394 Warszawa
☎ 22 625-63-42, 22 622-88-60
22 625-63-42 wew. 104
@ dpssolec@wp.pl
Dyrektor: s. Agnieszka Szerewicz

DPS (niepubliczny) „Gniazdo Rodzinne”
ul. Kilińskiego 10/12,
05-075 Wesoła
☎ 22 795-75-40 (do 43)
22 795-75-40 (do 43)
@ xstefan@wp.pl
Dyrektor: ks. Stefan Wysocki

Fundacja „Pomocna Dłoń” DPS (niepubliczny)
ul. Odrębna 10,
04-867 Warszawa
☎ 22 612-79-72
22 612-79-72

informator_12.indd 112 2009-10-22 08:42:09

@ odrebna@poczta.fm
Dyrektor: Małgorzata Sterlus

DPS (niepubliczny)
dla Dzieci i Młodzieży
zgromadzenia sióstr
Franciszkanek rodziny Maryi
ul. Żegańska 34,
04-713 Warszawa
☎ 22 812-07-72
22 615-74-47
@ dps_miedzylesie@op.pl
Dyrektor: s. Zofia Dobrowolska

DPS dla Kombatantów
ul. Dickensa 25,
02-382 Warszawa
☎ 22 659-60-61, 22 659-50-11
22 659-55-57
@ dpskombatant1@wp.pl
Dyrektor: Jolanta Lisiecka

DPS im Św. Brata Alberta
ul. Kawęczyńska 4B,
03-772 Warszawa
☎ 22 619-58-02, 22 670-48-85
22 670-43-18
@ dps_kaw@onet.pl
Dyrektor: s. Izabela Bondarczuk

DPS im. Matysiaków
ul. Arabska 3,
03-977 Warszawa
☎ 22 617-45-78, 22 671-72-67
22 617-45-78 wew. 22
@ dps.matysiaki@vp.pl
Dyrektor: Andrzej Wyrożemski

informator_12.indd 113 2009-10-22 08:42:09

informator_12.indd 114 2009-10-22 08:42:09

Załącznik nr 3

WARSZTATY TERAPII ZAJĘCIOWEJ NA TERENIE WARSZAWY

Pracownia Terapii Rękodzielniczej przy Stowarzyszeniu Przyjaciół Osób z Ograniczeniem Samodzielności Życiowej „Agis"
Rodzaje schorzenia:
choroby psychiczne
al. Niepodległości 165,
02-555 Warszawa;
ul. Olesińska 5,
02-548 Warszawa,
☎ 22 849-83-53
@ agis_wtz@op.pl
Kierownik: Krystyna Haszczyńska
Liczba uczestników: 20

Spółdzielnia „Nowa Praca Niewidomych" Cepelia
Rodzaje schorzenia:
osoby niewidome i niedowidzące
ul. 29 Listopada 10,
00-465 Warszawa
☎ sekretariat 22 559-09-23,
centrala 22 559-09-30,
warsztat 22 559-09-28
Kierownik: Henryk Beta
Liczba uczestników: 36

Instytut Psychiatrii i Neurologii
Rodzaje schorzenia:
choroby psychiczne
ul. Sobieskiego 1/9,
02-957 Warszawa
☎ / 22 858-91-72
@ stolow@ipin.edu.pl
Kierownik: Anna Stołowska
Liczba uczestników: 39

Katolickie Stowarzyszenie Niepełnosprawnych Archidiecezji Warszawskiej
Rodzaje schorzenia:
niepełnosprawność intelektualna
ul. Deotymy 41,
01-441 Warszawa
☎ 22 837-92-34
@ ksnawdeotymy@neostrada.pl
Kierownik: Beata Śliwińska
Liczba uczestników: 35

Katolickie Stowarzyszenie Niepełnosprawnych Archidiecezji Warszawskiej
Rodzaje schorzenia:
niepełnosprawność intelektualna
ul. Karolkowa 71,
01-197 Warszawa
☎ 22 862-41-06
@ ksnawkarolkowa@neostrada.pl
Kierownik: Katarzyna Wdowiak
Liczba uczestników: 45

informator_12.indd 115 2009-10-22 08:42:09

Fundacja Pomocy Osobom Upośledzonym Umysłowo „Dom”
Rodzaje schorzenia: niepełnosprawność intelektualna
ul. Wólczyńska 64,
01-908 Warszawa
☎ 22 835-40-87
@ fundacja@fundacjadom.pl
Kierownik: Jakub Strzałkowski
Liczba uczestników: 30

Stowarzyszenie Rodziców i Opiekunów Osób Upośledzonych Umysłowo „Wiara i Nadzieja”
Rodzaje schorzenia: niepełnosprawność intelektualna
ul. Bohaterów Września 7,
02-389 Warszawa
☎ 22 823-58-73
@ wtzwiara@wp.pl
Kierownik: Robert Dzieląk
Liczba uczestników: 30

Dom Pomocy Społecznej „Na Przedwiośniu”
Rodzaje schorzenia: niepełnosprawność intelektualna
ul. Przedwiośnie 1,
04-748 Warszawa
☎ 22 815-20-59 wew. 127, 145
22 815-21-04
@ naprzedwiosniu@op.pl
Kierownik: Longina Żelazek
Liczba uczestników: 60

Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym
Rodzaje schorzenia: niepełnosprawność intelektualna
ul. Głogowa 2B,
02-639 Warszawa
☎ 22 848-82-60 wew. 6
22 848-61-62
@ wtz.zg@psouu.org.pl
Kierownik: Łukasz Pisarski
Liczba uczestników: 28

TBS Selenus-Przychodnia Lekarska „Ader”
Rodzaje schorzenia: niepełnosprawni ruchowo ze sprzężonymi schorzeniami
ul. Dąbrowskiej 15,
01-903 Warszawa
☎ 22 669-79-55
@ wtz.ader@vp.pl
Kierownik: Grzegorz Mac
Liczba uczestników: 35

Bródnowskie Stowarzyszenie Przyjaciół i Rodzin Osób z Zaburzeniami Psychicznymi „Pomost”
Rodzaje schorzenia: choroby psychiczne
ul. Św. Wincentego 85,
03-291 Warszawa
☎ / 22 614-16-49
@ biuro@pomost.info.pl

informator_12.indd 116 2009-10-22 08:42:09

Kierownik:
Katarzyna Stankiewicz-Miłosz
Liczba uczestników: 30

Warszawski Oddział Terenowy Krajowego Towarzystwa Autyzmu
Rodzaje schorzenia: autyzm
ul. Orzycka 20,
02-695 Warszawa
☎ 22 647-08-66
@ wotkta@poczta.pwpnet.pl
Kierownik: Barbara Paciorek
Liczba uczestników: 24

Stowarzyszenie „Otwarte Drzwi”
Rodzaje schorzenia:
niepełnosprawność intelektualna
ul. Równa 10/3,
03-448 Warszawa
☎ 22 670-21-23, 22 619-07-04
@ wtz@otwartedrzwi.pl
Kierownik: Anna Jaglińska
Liczba uczestników: 25

Fundacja Pomocy Ludziom Niepełnosprawnym
Rodzaje schorzenia:
niepełnosprawni fizycznie
ze sprzężonymi schorzeniami
ul. Konarskiego 60,
01-355 Warszawa
☎ 22 664-92-74
@ kom2@wp.pl
Kierownik: Krzysztof Koman
Liczba uczestników: 35

Fundacja PERPETUUM MOBILE
ul. Broniewskiego 9,
01-780 Warszawa
☎ 22 633-99-19
@ fpm@op.pl
Kierownik:
Agnieszka Dubrawska-Żalińska
Liczba uczestników: 30

informator_12.indd 117 2009-10-22 08:42:10

informator_12.indd 118 2009-10-22 08:42:10

Załącznik nr 4

DZIELNICOWE OŚRODKI POMOCY SPOŁECZNEJ

Ośrodek Pomocy Społecznej
Dzielnicy Bemowo
m.st. Warszawy
ul. Powstańców Śląskich 9,
01-381 Warszawa
☎ 22 533-95-00,
22 665-89-39
@ sekretariat@opsbemowo.waw.pl
Dyrektor: Edyta Więckowska

Dział Pomocy Specjalistycznej
☎ 22 533-95-45, 22 665-20-37
@ pomoc.specjal@opsbemowo.waw.pl

Ośrodek Pomocy Społecznej
Dzielnicy Białołęka
m.st. Warszawy
ul. Antalla 4, 03-126 Warszawa
☎ / 22 614-70-00, 22 614-46-36
@ sekretariat@opsbialoleka.waw.pl
Dyrektor:
p.o. Katarzyna Mandes Kanarek

Dział Pomocy Specjalistycznej
ul. Vincenta van Gogha 7,
03-188 Warszawa
☎ / 22 614-69-45
@ specjalistyka@opsbialoleka.waw.pl

Ośrodek Pomocy Społecznej
Dzielnicy Bielany
m.st. Warszawy
ul. Przybyszewskiego 80/82,
01-824 Warszawa
☎ 22 568-91-00
22 864-59-52
@ sekretariat@opsbielany.waw.pl
Dyrektor: Wiesława Puciłowska

Zespół ds. Niepełnosprawnych
ul. Przybyszewskiego 80/82,
II piętro, pok. nr 44,
☎ 22 568-91-50, 22 568-91-71,
22 568-91-51

Ośrodek Pomocy Społecznej
Dzielnicy Mokotów
m.st. Warszawy
ul. Falęcka 10,
02-547 Warszawa
☎ 22 849-58-88, 22 849-44-66
22 849-44-68
@ sekretariat@opsmokotow
waw.pl, ops_mokotow@o2.pl
Dyrektor: Ewa Wąsik

Filia nr 1
ul. Iwicka 19,

informator_12.indd 119 2009-10-22 08:42:10

02-735 Warszawa
☎ 22 841-83-61, 22 841-23-63

Filia nr 2
ul. Bałuckiego 5,
02-557 Warszawa
☎ 22 844-74-43, 22 844-58-84

Sekcja ds. osób niepełnosprawnych
☎ 22 844-40-31

Ośrodek Pomocy Społecznej Dzielnicy Ochota m.st. Warszawy
ul. Przemyska 11,
02-361 Warszawa
☎ 22 822-11-24, 22 824-46-19
22 817-64-63
@ osrodek@opsochota.waw.pl
Dyrektor: Alicja Watrak

Dział Pomocy Specjalistycznej
ul. Przemyska 11,
☎ 22 822-29-62, 22 822-23-36

Ośrodek Pomocy Społecznej Dzielnicy Praga Południe m.st. Warszawy
ul. Prochowa 49,
04-388 Warszawa
☎ 22 517-14-90, 22 517-14-63 (64)
22 517-14-89
@ sekretariat@ops-pragapoludnie.pl
Dyrektor: Małgorzata Brzózka

Dział Pomocy Specjalistycznej Zespół ds. Osób Niepełnosprawnych
☎ 22 517-69-44 (45)
ul. Paca 42, wejście C,
04-386 Warszawa
☎ 22 517-69-40
22 517-69-41

Filia nr 1
ul. Prochowa 49,
04-388 Warszawa
☎ 22 517-14-90, 22 517-14-63 (64)
22 517-14-89

Filia nr 2
ul. Walecznych 59,
03-926 Warszawa
☎ 22 514-63-00 (10)
22 514-63-31

Ośrodek Pomocy Społecznej Dzielnicy Praga Północ m.st. Warszawy
ul. Szymanowskiego 6/61,
03-477 Warszawa
☎ 22 818-00-00, 22 619-76-62, 22 619-34-37
22 818-00-00, 22 619-76-62, 22 619-34-37 wew. 25
@ ops_praga_pln@o2.pl
Dyrektor: Wojciech Gajewski

informator_12.indd 120 2009-10-22 08:42:10

Dział Pomocy Specjalistycznej
ul. Szymanowskiego 6/61,
03-477 Warszawa
☎ 22 818-00-00, 22 619-76-62, 22 619-34-37
22 818-00-00, 22 619-76-62, 22 619-34-37 wew. 25

Filia Nr 1 OPS
ul. Groszkowskiego 5,
03-475 Warszawa
22 670-03-85 wew. 13
@ ops_groszkowskiego@o2.pl

Filia Nr 2 OPS
ul. Brechta 15/31,
03-734 Warszawa
☎ 22 618-77-59, 22 670-10-71, 22 670-18-99, 22 619-01-99
22 670-18-99
@ ops.targowa@neostrada.pl

Ośrodek Pomocy Społecznej Dzielnicy Rembertów m.st. Warszawy
ul. Dwóch Mieczy 22A,
04-491 Warszawa
☎ 22 611-99-94, 22 612-94-65
22 611-99-94 wew.112
@ sekretariat@opsrembertow.waw.pl
Dyrektor: Jarosław Gnioska

Ośrodek Pomocy Społecznej Dzielnicy Śródmieście m.st. Warszawy
ul. Żurawia 43,
00-680 Warszawa
☎ 22 628-07-12
22 626-91-32
@ sekretariat@ops-srodmiescie.waw.pl
www.ops-srodmiescie.waw.pl
Dyrektor: p.o. Barbara Galas

Dział Pomocy Specjalistycznej
ul. Bracka 18 lok. 62
☎ 22 826-33-85
☎ / 22 826-33-85

Ośrodek Pomocy Społecznej Dzielnicy Targówek m.st. Warszawy
ul. Chodecka 2,
03-332 Warszawa
☎ 22 675-28-10, 22 675-86-10
22 675-86-10 wew. 13
@ ops.tar@ops-targowek.waw.pl
Dyrektor: Alicja Witoszyńska

Dział Pomocy Specjalistycznej
ul. Chodecka 2,
00-332 Warszawa
☎ 22 675-28-10 wew. 15

Filia nr 1 OPS dla mieszkańców Bródna
ul. Chodecka 2,

informator_12.indd 121 2009-10-22 08:42:10

00-332 Warszawa
☎ 22 811-16-57, 22 674-20-14,
22 675-19-73

Filia nr 2 OPS dla mieszkańców Targówka i Zacisza
ul. Stojanowska 12/14,
03-558 Warszawa
☎ 22 679-51-57, 22 679-61-28,
22 678-70-65

Ośrodek Pomocy Społecznej Dzielnicy Ursus m.st. Warszawy
pl. Czerwca 1976 r. 1,
02-495 Warszawa
☎ 22 478-41-10 (11)
22 478-41-01
@ opsursus@pro.onet.pl
Dyrektor: Marzenna Szaniawska

Dział Pomocy Specjalistycznej
pl. Czerwca 1976 r. 1,
02-495 Warszawa
tel.: 22 478-41-15

Ośrodek Pomocy Społecznej Dzielnicy Ursynów m.st. Warszawy
ul. Cybisa 7,
02-784 Warszawa
☎ 22 544-12-00
22 544-12-01
@ sekretariat@ops-ursynow.pl,
www: www.ops-ursynow.pl
Dyrektor: Marek Pawlęga

Dział Pomocy Środowiskowej i Dział Pomocy Specjalistycznej
ul. Cybisa 7
☎ 22 544-12-00

Ośrodek Pomocy Społecznej Dzielnicy Wawer m.st. Warszawy
ul. Korkowa 119/123,
04-519 Warszawa
☎ 22 613-38-42
22 613-38-42
@ opswawer@wp.pl
Dyrektor: p.o. Renata Staruch

Dział Pomocy Specjalistycznej
ul. Korkowa 119/123,
04-519 Warszawa
☎ 22 613-38-42 wew. 14 i 15

Ośrodek Pomocy Społecznej Dzielnicy Wesoła m.st. Warszawy
ul. 1. Praskiego Pułku 21A,
05-075 Warszawa Wesoła
☎ 22 773-44-12, 22 773-94-40,
22 773-94-34
22 773-44-12
@ sekretariat@opswesola.waw.pl
Dyrektor: Marzenna Todorska

Dział Środowiskowo – Specjalistyczny
ul. 1. Praskiego Pułku 21A
☎ 22 773-44-12, 22 773-94-40,
22 773-94-34

informator_12.indd 122 2009-10-22 08:42:11

Ośrodek Pomocy Społecznej Dzielnicy Wilanów m.st. Warszawy
ul. Kostki Potockiego 20,
02-958 Warszawa,
☎ 22 498-19-51
22 435-51-42
@ wilanow@ops.waw.pl
Dyrektor:
Katarzyna Krupowicz-Kuzińska

Dział Pomocy Środowiskowej i Specjalistycznej
ul. Kostki Potockiego 20
☎ 22 425-61-52, 22 773-44-12,
22 773-94-40, 22 773-94-34

Ośrodek Pomocy Społecznej Dzielnicy Włochy m.st. Warszawy
ul. Czereśniowa 35,
02-457 Warszawa
☎ 22 863-98-37
22 863-98-37 wew. 110
@ opswlochy@poczta.onet.pl
Dyrektor:
Irena Murawko-Mioduszewska

Dział Pomocy Środowiskowej
ul. Czereśniowa 35
☎ 22 863-98-37

Ośrodek Pomocy Społecznej Dzielnicy Wola m.st. Warszawy
ul. Bema 91,
01-233 Warszawa
☎ 22 571-50-24, 22 571-50-00
22 5715050, 22 5715080
@ sekretariat@ops-wola.waw.pl,
www: www.ops-wola.waw.pl,
Dyrektor: Bogusława Biedrzycka

Dział Pomocy Specjalistycznej
ul. Karolkowa 58A
☎ 22 632-01-25, 22 632-04-67

Ośrodek Pomocy Społecznej Dzielnicy Żoliborz m.st. Warszawy
ul. Dembińskiego 3,
01-644 Warszawa
☎ 22 569-28-00
22 833-64-24
@ zolops@ops-zoliborz.waw.pl,
www.ops-zoliborz.waw.pl
Dyrektor:
Anna Wiśniewska-Mucha

Specjalista ds. niepełnosprawności
pok. nr 3 (parter),
☎ 22 569-28-56
22 833-64-24
@ bozena.woloszyn@ops-zoliborz.waw.pl
poradnictwo on-line dla osób niepełnosprawnych pod adresem:
www.ops-zoliborz.waw.pl/contact/poradnictwo

informator_12.indd 123 2009-10-22 08:42:11

informator_12.indd 124 2009-10-22 08:42:11

Załącznik nr 5

WYKAZ SIEDZIB DZIELNICOWYCH WYDZIAŁÓW SPRAW SPOŁECZNYCH I ZDROWIA, W KTÓRYCH MOŻNA SKŁADAĆ WNIOSKI O ŚWIADCZENIA RODZINNE

Wydział Spraw Społecznych i Zdrowia dla Dzielnicy Bemowo
ul. Powstańców Śląskich 70,
01-381 Warszawa
☎ 22 533-75-21, 22 533-79-05, 22 533-77-05, 22 533-77-02

Wydział Spraw Społecznych i Zdrowia dla Dzielnicy Białołęka
ul. Milenijna 2A,
03-122 Warszawa
☎ 22 811-50-07, 22 811-62-64

Wydział Spraw Społecznych i Zdrowia dla Dzielnicy Bielany
ul. Kasprowicza 52,
01-871 Warszawa
☎ 22 833-19-07, 22 833-18-83

Wydział Spraw Społecznych i Zdrowia dla Dzielnicy Mokotów
Mokotów Dolny
ul. Sielecka 10,
00-738 Warszawa
☎ 22 533-75-21, 22 533-79-05, 22 533-77-05, 22 533-77-02

Mokotów Górny
ul. Dąbrowskiego 71,
02-586 Warszawa
☎ 22 844-37-75, 22 854-29-35, 22 646-35-61, 22 646-38-25

Wydział Spraw Społecznych i Zdrowia dla Dzielnicy Ochota
ul. Powstańców Wielkopolskich 17,
02-398 Warszawa
☎ 22 668-84-84

Wydział Spraw Społecznych i Zdrowia dla Dzielnicy Praga Południe
ul. Paca 42,
03-386 Warszawa
☎ 22 517-69-52 (do 56)

Wydział Spraw Społecznych i Zdrowia dla Dzielnicy Praga Północ
ul. Ks. Kłopotowskiego 15,
03-708 Warszawa
☎ 22 590-05-81, 22 590-01-41

Wydział Spraw Społecznych i Zdrowia dla Dzielnicy Rembertów
al. Gen. Chruściela „Montera” 28,

informator_12.indd 125 2009-10-22 08:42:11

03-708 Warszawa
☎ 22 515-15-50

Wydział Spraw Społecznych i Zdrowia dla Dzielnicy Śródmieście
ul. Krucza 6/14A,
00-537 Warszawa
☎ 22 502-29-26 (do 34)

Wydział Spraw Społecznych i Zdrowia dla Dzielnicy Targówek
ul. Chodecka 2,
03-332 Warszawa
☎ 22 674-12-14

Wydział Spraw Społecznych i Zdrowia dla Dzielnicy Ursus
pl. Czerwca 1976 r. 1,
02-495 Warszawa
☎ 22 478-61-36, 22 478-60-41
22 478-60-11
@ wsz@ursus.warszawa.pl

Wydział Spraw Społecznych i Zdrowia dla Dzielnicy Ursynów
al. Komisji Edukacji Narodowej 61,
02-777 Warszawa
☎ 22 545-74-52

Wydział Spraw Społecznych i Zdrowia dla Dzielnicy Wawer
ul. Włókiennicza 54,
04-970 Warszawa
☎ 22 872-19-03, 22 872-16-80

Wydział Spraw Społecznych i Zdrowia dla Dzielnicy Wesoła
ul. 1. Praskiego Pułku 33,
05-075 Warszawa
☎ 22 773-75-44

Wydział Spraw Społecznych i Zdrowia dla Dzielnicy Wilanów
ul. Kostki Potockiego 11,
02-958 Warszawa
☎ 22 858-75-18
lub 22 858-75-19 wew. 252

Wydział Spraw Społecznych i Zdrowia dla Dzielnicy Włochy
al. Krakowska 257,
02-133 Warszawa
☎ 22 575-88-22, 22 575-89-56

Wydział Spraw Społecznych i Zdrowia dla Dzielnicy Wola
ul. Syreny 18,
01-0140 Warszawa
☎ 22 631-26-91, 22 636-21-60

Wydział Spraw Społecznych i Zdrowia dla Dzielnicy Żoliborz
ul. Słowackiego 6/8,
01-627 Warszawa
☎ 22 207-14-15 (17)

informator_12.indd 126 2009-10-22 08:42:11

Załącznik nr 6

WYKAZ ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH DZIAŁAJĄCYCH W SZCZEGÓLNOŚCI NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH NA TERENIE M.ST. WARSZAWY

„Jesteś Człowiekiem – Pomóż"
ul. Ateńska 6,
03-978 Warszawa
☎ 22 612-29-39
@ jestesczlowiekiem@o2.pl

„Sprawni" – Fundacja na rzecz Osób Niepełnosprawnych
ul. Idzikowskiego 3/20,
00-042 Warszawa
☎ 608-144-520
@ fundacja@sprawni.org.pl, lukasz.korwin@sprawni.org.pl

„Wesołe Kłębuszki" – Fundacja Pomocy Chorym Dzieciom na Nerczycę
ul. Czereśniowa 142/14,
02-456 Warszawa
☎ 785-375-292, 608-741-049
@ fundacja.info@fwk.org.pl

Bielańskie Stowarzyszenie Rodzin Osób Niepełnosprawnych
ul. Kochanowskiego 12C lok. 14,
01-864 Warszawa
☎ 22 633-16-58, 692-859-922

Bródnowskie Stowarzyszenie Przyjaciół i Rodzin Osób z Zaburzeniami Psychicznymi „Pomost"
ul. Św. Wincentego 85,
03-291 Warszawa
☎ 22 614-16-38, 22 614-16-49

Caritas Archidiecezji Warszawskiej
ul. Krakowskie Przedmieście 62,
00-322 Warszawa
☎ 22 828-18-15
@ warszawa@caritas.pl

Caritas Diecezji Warszawsko-Praskiej
ul. Kawęczyńska 49,
03-775 Warszawa
☎ 22 619-44-76
@ warszawa-praga@caritas.pl

Diakonia Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego w Rzeczypospolitej Polskiej
ul. Miodowa 21,
00-246 Warszawa
☎ 22 887-02-06, 22 887-02-07, 22 887-02-17
@ diakonia-kosciola@diakonia.org.pl

informator_12.indd 127 2009-10-22 08:42:11

Fundacja „Artroza”
ul. Listonoszy 29B,
04-431 Warszawa
☎ 22 681-70-42
@ towl@poczta.onet.pl

Fundacja „DOMIN”
ul. Targowa 15/50,
03-727 Warszawa
☎ 22 357-81-88, 607-989-606
@ fundacja@fundacja-domin.pl

Fundacja „Dr Clown”
ul. Goszczyńskiego 9 lok. 2,
02-610 Warszawa
☎ 22 854-05-01, 22 854-05-02,
22 854-05-03
@ info@drclown.pl

Fundacja „Integracja”
ul. Sapieżyńska 10A,
00-215 Warszawa
☎ 22 536-01-11
@ integracja@ integracja.org

Fundacja „Karola” na rzecz Dzieci z Chorobami Mięśni
ul. Krępowieckiego 9B lok. 78,
01-456 Warszawa
☎ 22 877-09-53, 503-111-694,
601-837-235
@ help@idn.org.pl

Fundacja „Krąg Przyjaciół Dziecka” im. Św. Józefa Kalasancjusza
ul. Gwintowa 3,
00-704 Warszawa
☎ 22 651-08-74
@ fundacja@pijarzy.pl

Fundacja „Nasi Milusińscy”
ul. Balkonowa 3 lok. 36,
03-329 Warszawa
☎ 22 675-15-69

Fundacja „Nasze Dzieci” przy Klinice Onkologii w Instytucie „Pomnik – Centrum Zdrowia Dziecka”
al. Dzieci Polskich 20 lok. A120,
04-730 Warszawa
☎ 22 815-75-95, 665-285-147,
665-285-147
@ fundacja@naszedzieci.org.pl

Fundacja „Normalna Przyszłość”
al. Niepodległości 186, pok. 2
00-608 Warszawa
☎ 22 554-94-26, 504-064-020
@ normalnaprzyszlosc@
normalnaprzyszlosc.org

Fundacja „Perpetuum Mobile”
ul. Broniewskiego 9,
01-780 Warszawa
☎ 22 633-99-19
@ fpm@op.pl

informator_12.indd 128 2009-10-22 08:42:12

Fundacja „Pomoc Potrzebującym"
ul. Oliwska 5,
03-316 Warszawa
☎ 22 674-74-42, 22 473-60-20
@ domopieki2@poczta.onet.pl

Fundacja „Pomocna Dłoń"
ul. Odrębna 10,
04-867 Warszawa
☎ 22 612-79-72
@ odrebna@poczta.fm

Fundacja „Pozytywny Impuls"
ul. Leszno 8,
01-192 Warszawa
☎ 22 436-20-50, 667-774-333
@ biuro@pozytywnyimpuls.pl

Fundacja „Promyk Słońca"
ul. 1 Sierpnia 25,
02-134 Warszawa
☎ 22 864-46-35
@ fundacja@promykslonca.pl

Fundacja „Przeciwko Leukemii"
ul. Morcinka 5 paw. 19,
01-496 Warszawa
☎ 601-342-911
@ alf@mdr.org.pl

Fundacja „Przyjaciele"
ul. Gubinowska 20,
02-956 Warszawa
☎ 22 642-08-99
@ fundacja@przyjaciele.org.pl

Fundacja „Revita" – Stowarzyszenie Opiekunów i Przyjaciół Osób Upośledzonych Umysłowo
ul. Grochowska 259A pok. 109,
03-844 Warszawa
☎ 22 813-30-70

Fundacja „Serce Dziecka" im. Diny Radziwiłłowej
ul. Relaksowa 58,
02-796 Warszawa
☎ 601-228-073, 605-882-082, 22 848-07-60
@ fundacja@sercedziecka.org.pl

Fundacja „SM – Stop"
ul. Wincentego Pola 14 lok. 2,
01-100 Warszawa
☎ 22 837-11-24

Fundacja „Tęczowy Dom"
ul. Jasna 22 lok. 105A,
00-054 Warszawa
☎ 22 635-73-99
@ biuro@teczowydom.org

Fundacja „Unia Pomocy Niepełnosprawnym – Szansa"
ul. Kopernika 30 pok. 323,
00-336 Warszawa
☎ 22 827-16-18
@ kontakt@szansa.waw.pl

informator_12.indd 129 2009-10-22 08:42:12

Fundacja „Vis Maior”
ul. Cieszkowskiego 1/3 lok. 75,
01-636 Warszawa
☎ 22 408-41-49, 500-652-904
@ vis.maior@free.ngo.pl

Fundacja „Wszystko dla Dzieci”
ul. Sengera „Cichego” 16 lok. 2A,
02-790 Warszawa
☎ 22 649-61-61
@ fundacja@wdd.org.pl

Fundacja „Zdrowie Publiczne”
ul. Hoża 66/68 lok.301,
00-682 Warszawa
☎ 22 629-88-79
@ fundacjazdrowiepubliczne@wp.pl

Fundacja Adama
ul. Polna 40 lok. 30,
00-635 Warszawa
☎ 22 825-26-55
@ joanna@autyzm.com.pl

Fundacja Aktywnej Rehabilitacji – Biuro Regionalne FAR – Punkt Aktywizacji Zawodowej
ul. Inspektowa 1,
02-711 Warszawa
☎ 22 642-22-91, 22 858-26-39,
22 651-88-02
@ punkt.warszawa@far.org.pl

Fundacja Aktywnej Rehabilitacji FAR
ul. Inspektowa 1,
02-711 Warszawa
☎ 22 651-88-02, 22 651-88-03
@ info@far.org.pl

Fundacja Charytatywna św. Marcina de Porres
ul. Dominikańska 2,
02-738 Warszawa
☎ 22 543-99-42
@ deporres@free.ngo.pl

Fundacja Delfin
ul. Jaszowiecka 13 lok. 3,
02-934 Warszawa
☎ 22 858-89-92, 601-292-758,
22 659-00-62 (biuro)
@ delfin@poczta.onet.eu

Fundacja dla Osób Niepełnosprawnych „Pomocna Dłoń”
ul. Bernardyńska 16 lok. 68,
02-904 Warszawa
@ bolb@interia.pl

Fundacja Dzieci i Młodzieży Specjalnej Troski „Ich Świat”
ul. Elektoralna 26 lok. 102,
00-892 Warszawa
☎ 22 620-30-48

informator_12.indd 130 2009-10-22 08:42:12

Fundacja Dziecięca Fantazja
ul. Kickiego 1,
04-373 Warszawa
☎ 22 517-17-70
@ info@f-df.pl

Fundacja Dzieciom „Zdążyć z Pomocą"
ul. Łomiańska 5,
01-685 Warszawa
☎ 22 833-88-88, 22 499-80-51, 22 499-32-52
@ fundacja@dzieciom.pl

Fundacja Ewy Błaszczyk „Akogo?"
ul. Podleśna 4,
01-673 Warszawa
☎ 22 832-19-13
@ fundacja@akogo.pl

Fundacja Głos
ul. Wał Miedzeszyński 161
04-987 Warszawa
☎ 606-412-695
@ fundacjaglos@gmail.com

Fundacja Hospicjum Onkologiczne Św. Krzysztofa w Warszawie
ul. Pileckiego 105,
02-781 Warszawa
☎ 22 643-57-08
@ fho@fho.org.pl

Fundacja Jolanty Kwaśniewskiej „Porozumienie Bez Barier"
al. Przyjaciół 8 lok. 1A,
00-565 Warszawa
☎ 22 849-96-62
@ radafundacji@j.kwasniewska.aid.org.pl

Fundacja Krzewienia Kultury Artystycznej Osób Niepełnosprawnych
ul. Hoża 88,
00-682 Warszawa
☎ 22 628-22-65, 502-331-361
@ fundacjakkaon@poczta.onet.pl

Fundacja Księdza Orione Czyńmy Dobro
ul. Lindleya 12,
02-005 Warszawa
☎ 22 622-56-78 wew. 40, 603-948-693, 697-816-294
@ fundacja@czynmydobro.pl

Fundacja Kultury i Wypoczynku Dzieci i Młodzieży oraz Pomocy Rodzinie ATN
ul. Geodetów 6 lok. 101,
02-396 Warszawa
☎ 22 823-84-30, 503-583-677
@ fundacja_atn@o2.pl

Fundacja Ludzi Wykluczonych i Przyjaciół – Człowiek
ul. Targowa 46 lok. 67A,

informator_12.indd 131 2009-10-22 08:42:12

03-733 Warszawa
☎ 22 677-07-30, 22 677-07-31
@ fundacjaczlowiek@neostrada.pl

Fundacja Możemy
ul. Niska 19 lok. 34,
01-036 Warszawa
☎ 697-335-885, 880-256-050
@ fundacja@mozemy.org

Fundacja na rzecz Integracji Zawodowej, Społecznej oraz Rozwoju Przedsiębiorczości VIA
ul. Długa 44/50 lok. 204,
02-241 Warszawa
☎ 22 635-55-95
@ fundacja@via.org.pl

Fundacja na rzecz Ludzi Niepełnosprawnych – Chorych na Stwardnienie Rozsiane „Zawsze Życie – Sempre Vita"
ul. Króla Kazimierza 29 lok. 1
04-854 Warszawa
☎ 22 789-29-59, 505-399-207
@ agaw06@wp.pl, Kr42@wp.pl

Fundacja na Rzecz Młodzieży Niepełnosprawnej im. Marii Grzegorzewskiej
ul. Szczęśliwicka 40, bud. A, pok. 1218,
02-353 Warszawa
☎ 22 589-36-00, 788-901-838
@ fundacja@aps.edu.pl

Fundacja na rzecz Rodzin Dotkniętych Autyzmem
ul. Dzielna 17B lok. 6,
01-029 Warszawa
☎ 22 838-43-64
@ furda@furda.pl

Fundacja na rzecz Rozwoju Rehabilitacji Konnej Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej
ul. Księżycowa 76,
01-934 Warszawa
☎ 22 835-53-01, 607-352-220
@ info@sponin.org.pl ,

Fundacja na rzecz Transportowych Usług Specjalistycznych dla Niepełnosprawnych – TUS
ul. Woronicza 29A,
02-640 Warszawa
☎ 22 852-01-82
@ tus@tus.org.pl

Fundacja Niepełnosprawnych „Pomóżmy Im"
ul. Elektoralna 12/14,
00-139 Warszawa
☎ 22 620-57-72
@ bozenap1@poczta.onet.pl

Fundacja Osób Niepełnosprawnych i Specjalnej Troski
al. Niepodległości 9/11 lok. 6,
02-653 Warszawa
☎ 22 848-79-16
@ epta34@poczta.onet.pl

informator_12.indd 132 2009-10-22 08:42:12

Fundacja PEGASUS
ul. Urbanistów 4 m 132,
02-397 Warszawa
☎ 22 668-613-404, 600-966-180, 506-414-592
@ pegasus@pegasus.org.pl

Fundacja Polskich Niewidomych i Słabowidzących „Trakt"
ul. Krańcowa 23 m. 23,
02-493 Warszawa
☎ 22 873-15-30, 606-757-585
@ st.k@neostrada.pl

Fundacja Pomocy Dzieciom i Osobom Dorosłym z Wadą Słuchu i Dodatkowymi Zaburzeniami „Pokonać ciszę"
ul. Markowska 18A lok. 32,
03-742 Warszawa
☎ 605-043-182
@ izabudniak@hoga.pl

Fundacja Pomocy Dzieciom Niepełnosprawnym HIPOTERAPIA
ul. Nowoursynowska 100,
02-797 Warszawa
☎ 22 593-19-00
@ fundacja@hipoterapia.org

Fundacja Pomocy Dzieciom Specjalnej Troski, Inwalidom i Emerytom Branży Transportowej
ul. Hoża 86 lok. 309B,
00-682 Warszawa
☎ 22 474-47-51

Fundacja Pomocy Dzieciom z Chorobą Nowotworową
ul. Przybyszewskiego 47,
01-849 Warszawa
☎ 22 834-06-74
@ fundacja@fundacja.net

Fundacja Pomocy Edukacyjnej dla Dzieci Niepełnosprawnych „Atena"
ul. Kwiatkowskiego 4 lok. 64,
03-996 Warszawa
☎ 22 672-20-01, 22 499-23-73
@ fundacja_rehabilitacja@wp.pl

Fundacja Pomocy Edukacyjno-Terapeutycznej dla Niepełnosprawnych „Scolar"
ul. Wrzeciono 5 lok. 105,
01-951 Warszawa
@ scolar@scolar.pl

Fundacja Pomocy Ludziom Niepełnosprawnym
ul. Konarskiego 60,
01-355 Warszawa
☎ 22 665-87-04 wew. 4014
@ kom2@wp.pl

Fundacja Pomocy Matematykom i Informatykom Niesprawnym Ruchowo
ul. Twarda 51/55,
00-818 Warszawa
☎ 22 697-87-84
@ zarzad@idn.org.pl

informator_12.indd 133 2009-10-22 08:42:13

Fundacja Pomocy Młodzieży i Dzieciom Niepełnosprawnym „HEJ, KONIKU!"
ul. Św. Wincentego 92,
03-291 Warszawa
☎ 22 814-59-76, 22 674-09-66, 22 884-06-33
@ fundacja@hejkoniku.org.pl

Fundacja Pomocy Niepełnosprawnym „Ader"
ul. Dąbrowskiej 15,
01-903 Warszawa
☎ 22 669-79-55

Fundacja Pomocy Niepełnosprawnym „Betania"
ul. Modrzykowa 10
04-772 Warszawa
☎ 22 423-96-42, 22 615-66-10, 608-152-688

Fundacja Pomocy Osobom Niepełnosprawnym „Nie Tylko..."
ul. Gościeradowska 21 lok. 32,
03-535 Warszawa
☎ 601-169-695
@ marta.piotro@wp.pl

Fundacja Pomocy Osobom Niepełnosprawnym „Przyjaciel"
ul. Nowowlipki 27/1A
01-010 Warszawa
☎ 22 887-39-55
@ info@przyjaciel.pl

Fundacja Pomocy Osobom Starszym i Niepełnosprawnym „Zawsze Potrzebni"
ul. Gwiaździsta 21 lok. 71
01-651 Warszawa
☎ 22 371-26-36
@ zawszepotrzebni@wp.pl

Fundacja Pomocy Osobom Upośledzonym Umysłowo „Dom"
ul. Wólczyńska 64,
01-908 Warszawa
☎ 22 835-40-87
@ fundacjadom@wp.pl

Fundacja Przyjaciół Dzieci „Ariadna"
ul. Lakowa 1,
04-244 Warszawa
☎ 22 612-01-14
@ fundacja.ariadna@neostrada.pl

Fundacja Przyjaciółka
ul. Wiejska 19,
00-480 Warszawa
☎ 22 584-22-88, 22 584-22-89
@ info@fundacja.przyjaciolka.pl

Fundacja Psychoonkologii „Ogród Nadziei"
ul. Puławska 158/164 lok. 3,
02-670 Warszawa
☎ 22 843-24-11
@ fundacja@ogrodnadziei.org.pl

informator_12.indd 134 2009-10-22 08:42:13

Fundacja Rozszczepowe Marzenia
ul. Kozia 9 lok. 16,
00-070 Warszawa
☎ 22 827-48-22

Fundacja Spełnionych Marzeń
ul. Nowogrodzka 6A lok. 22,
00-513 Warszawa
☎ 22 522-74-98, 22 327-71-27
@ fundacja@spelnionemarzenia.waw.pl, kasprzaka@spelnione-marzenia.waw.pl

Fundacja Splotu Ramiennego
ul. Konopnickiej 1/189,
05-092 Dziekanów Leśny
☎ 22 751-24-16, 506-580-295
@ fundacjas@poczta.fm

Fundacja Sue Ryder
ul. Bagatela 15,
00-585 Warszawa
☎ 22 646-58-55
@ f.sueryder@free.ngo.pl, sueryder@neostrada.pl

Fundacja SYNAPSIS
ul. Ondraszka 3,
02-085 Warszawa
☎ 22 825-87-42, 22 825-87-22
@ fundacja@synapsis.waw.pl

Fundacja Św. Jana Jerozolimskiego
ul. Królowej Aldony 13,
03-928 Warszawa
☎ 22 617-34-28
@ fundacjaswjana@wp.pl

Fundacja Terapeutyczna „Pies dla Stasia"
ul. Sosnowiecka 5,
01-496 Warszawa
☎ 602-369-948, 663-483-732, 505-828-081
@ pies-dla-stasia@wp.pl

Fundacja Warszawskie Hospicjum dla Dzieci
ul. Agatowa 10,
03-680 Warszawa
☎ 22 678-16-11, 22 678-17-11
@ poczta@hospicjum.waw.pl

Fundacja Wspierania Rozwoju Dziecka
ul. Toruńska 23,
03-226 Warszawa
☎ 22 497-67-06
@ szkola@wspieranierozwoju.org

Instytut Niezależnego Życia – International Team on Wheelchairs
ul. Białostocka 11 lok. 146
03-748 Warszawa
☎ 22 416-12-14

informator_12.indd 135 2009-10-22 08:42:13

Integracyjne Stowarzyszenie Rehabilitacyjno-Sportowe „Culani”
ul. Na Uboczu 3
(Natoliński Ośrodek Kultury)
☎ 606-514-645
@ culani@wp.pl

Integracyjny Klub Sportowy „Syrena”
ul. Ząbkowska 2 lok. 1A,
03-735 Warszawa
☎ 22 621-95-84, 602-741-213, 698-925-190
@ sport.syrena@interia.pl

Katolickie Stowarzyszenie Niepełnosprawnych Archidiecezji Warszawskiej / KSN AW
ul. Deotymy 41,
01-441 Warszawa
☎ 22 837-42-61, 22 877-15-90
@ ksnaw@poczta.onet.pl, ksnaw@ksnaw.pl

Klub Kobiet po Mastektomii „Amazonki”
ul. Krypska 39,
04-082 Warszawa
☎ 22 813-30-51
@ amazonki@free.ngo.pl

Klub Sportowy Niepełnosprawnych „Start”
ul. Smolna 11,
00-375 Warszawa
☎ 22 826-54-10, 502-600-599
@ w.arbaszewska@chello.pl

Koło Pomocy Dzieciom z Alergią przy Mazowieckim Oddziale Wojewódzkim Towarzystwa Przyjaciół Dzieci
ul. Kredytowa 1A,
00-056 Warszawa
☎ 22 826-27-15
@ kolopomocydzieciom@wp.pl

Konferencja Stowarzyszenia Św. Wincentego À Paulo
ul. Radna 14,
00-341 Warszawa
☎ 22 827-21-97
@ eft1@wp.pl

Krajowe Koło Pomocy Dzieciom z Rozszczepem Wargi i Podniebienia im. Marii Winiarskiej-Majczyno przy Zarządzie Głównym Towarzystwa Przyjaciół Dzieci
ul. Krakowskie Przedmiescie 6,
00-325 Warszawa
☎ 22 827-78-44, 693-471-706
@ zbyszek4472@hotmail.com

Krajowe Towarzystwo Autyzmu
ul. Orzycka 20,
02-695 Warszawa
☎ 22 647-08-66

informator_12.indd 136 2009-10-22 08:42:13

Lions Club Warszawa „Nike"
ul. Francuska 16 m. 4,
03-906 Warszawa
☎ 22 842-01-95 22 648-43-33
@ eokonska@wp.pl

Ogólnopolskie Stowarzyszenie Pomocy Osobom z Zespołem Retta
ul. Goplańska 6B,
02-495 Warszawa
☎ 22 667-43-05
@ rettstow@interia.pl

Polska Fundacja Pomocy Dzieciom Niedosłyszącym „Echo"
ul. Białobrzeska 22,
02-365 Warszawa
☎ 22 823-21-46, 22 751-63-34, 22 872-05-88
@ mpiatkowska@idn.org.pl, awlodarska@poczta.onet.pl

Polska Organizacja Pracodawców Osób Niepełnosprawnych – Biuro Zarządu
al. Jana Pawła II 34 lok.2,
00-141 Warszawa
☎ 22 620-32-02, 515-148-965
@ biuro@popon.pl

Polska Organizacja Pracodawców Osób Niepełnosprawnych – Oddział Mazowiecki
ul. Żelazna 64 ,
00-866 Warszawa
☎ 22 652-25-62
@ biuro@warszawa.popon.pl

Polski Czerwony Krzyż – Mazowiecki Zarząd Okręgowy w Warszawie
ul. Mokotowska 14,
00-561 Warszawa
☎ 22 628-25-68
@ warszawa@pck.org.pl

Polski Komitet Pomocy Społecznej – Rada Naczelna
ul. Wiejska 18 lok. 20,
00-490 Warszawa
☎ 22 621-58-77, 22 629-63-26, 22 629-37-45
@ radanaczelna@pkps.org.pl

Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów – Zarząd Główny
Al. Jerozolimskie 30,
00-024 Warszawa
☎ 22 827-09-15

Polski Związek Głuchych – Oddział Mazowiecki
ul. Białostocka 4,
03-741 Warszawa
☎ 22 619-92-95, 22 619-61-78
@ pzgomaz@wp.pl

Polski Związek Niewidomych – Okręg Mazowiecki
ul. Jasna 22,

informator_12.indd 137 2009-10-22 08:42:14

00-054 Warszawa
☎ 22 827-21-30, 22 892-40-61, 22 692-76-81
@ pznmaz@pzn-mazowsze.org.pl

Polski Związek Niewidomych – Zarząd Główny
ul. Konwiktorska 9,
00-216 Warszawa
☎ 22 831-33-83, 22 831-22-71
@ pzn@pzn.org.pl

Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym – Koło Warszawskie
ul. Elektoralna 12/14,
00-139 Warszawa
☎ 22 624-05-74, 606-420-393
@ zk.warszawa@psouu.ngo.pl, wkpsouu@wp.pl

Polskie Stowarzyszenie Diabetyków – Zarząd Województwa Mazowieckiego
ul. Poznańska 38 lok. 4
00-689 Warszawa
☎ 22 628-60-62
@ diabetycy.psd@neostrada.pl

Polskie Stowarzyszenie Osób z Celiakią i na Diecie Bezglutenowej
skr. poczt. 22,
02-796 Warszawa 138
☎ 888-205-528, 791-271-540
@ info@celiakia.org.pl

Polskie Stowarzyszenie Tancerzy Niepełnosprawnych „Nasz Styl"
ul. Zaokopowa 4/6 m. 31,
03-424 Warszawa
☎ 607-221-210
@ pecynka@vp.pl,

Polskie Towarzystwo Chorób Nerwowo-Mięśniowych
ul. Św. Bonifacego 10
02-914 Warszawa
☎ 22 642-75-07
@ ptchnm@idn.org.pl, zgtzchm@idn.org.pl

Polskie Towarzystwo Chorób Nerwowo-Mięśniowych (dawniej: Towarzystwo Zwalczania Chorób Mięśni) – Oddział w Warszawie
ul. Św. Bonifacego 10,
02-914 Warszawa
☎ 22 642-75-07
@ tzchm-warszawa@idn.org.pl

Polskie Towarzystwo Hipoterapeutyczne
ul. Nowoursynowska 100,
02-797 Warszawa
☎ 22 593-19-00
@ wajkwajk@poczta.onet.pl

informator_12.indd 138 2009-10-22 08:42:14

Polskie Towarzystwo Opieki nad Chorymi ze Stomią „Pol-Ilko" – Oddział Regionalny w Warszawie
al. Niepodległości 137/141 m.38,
02-570 Warszawa
☎ 22 646-27-05, 691-739-924
@ dorotakaniewska@onet.eu

Polskie Towarzystwo Pedagogiki Specjalnej
ul. Szczęśliwicka 40,
02-353 Warszawa
☎ 22 658-11-18
@ grawal20@wp.pl

Polskie Towarzystwo Stwardnienia Rozsianego
ul. Bagatela 13 lok. 43,
00-585 Warszawa
☎ 22 856-76-66
@ biuro@ptsr.org.pl

Polskie Towarzystwo Stwardnienia Rozsianego – Oddział Warszawski
ul. Świętojerska 12A,
00-236 Warszawa
☎ 22 831-00-76
@ biuro@ptsr.waw.pl

Polskie Towarzystwo Walki z Kalectwem – Oddział w Warszawie
ul. Oleandrów 4 lok. 14,
00-629 Warszawa
☎ 22 875-95-55
@ elzbietabrodowicz@tlen.pl

Polskie Towarzystwo Wspierania Osób z Nieswoistymi Zapaleniami Jelita „J-Elita"
ul. Księcia Trojdena 4,
02-109 Warszawa
☎ 22 597-07-20, 22 849-59-37, 691-403-051
@ nzj@iimcb.gov.pl

Prywatna Fundacja Pomocy Dzieciom
ul. Agatowa 20,
03-680 Warszawa
☎ 22 408-63-95, 607-272-217
@ pfpd@free.ngo.pl

Regionalne Stowarzyszenie „Centrum Integracji Społecznej"
ul. Ciołka 12 lok. 220,
01-452 Warszawa
☎ 22 837-61-10

Społeczne Stowarzyszenie Inwalidów Słuchu i Ich Przyjaciół – Zarząd Główny
al. Jana Pawła II 57,
01-024 Warszawa
☎ 22 636-36-84, 22 636-95-58
@ sslsllp@op.pl

informator_12.indd 139 2009-10-22 08:42:14

Spółdzielcza Fundacja Sportu i Rehabilitacji „Start”
ul. Filtrowa 75,
02-032 Warszawa
☎ 22 659-30-11
@ ksnstartwaw@wp.pl

Stołeczna Fundacja dla Dzieci z Cukrzycą
ul. Szpitalna 5 lok. 16,
00-031 Warszawa
☎ 22 827-99-92
@ fundacja.cukrzyca@poczta.onet.pl

Stołeczne Stowarzyszenie Osób z Chorobą Parkinsona
ul. Wołoska 137,
02-507 Warszawa
☎ 22 602-18-88
@ parkinson@parkinson.net.pl

Stowarzyszenie „Amazonki” Warszawa-Centrum
ul. Roentgena 5
02-781 Warszawa
☎ 22 546-25-86
@ amazonki@free.ngo.pl

Stowarzyszenie „Dziecko – Rodzina – Świat”
ul. Jana III Sobieskiego 93,
00-763 Warszawa
☎ 22 841-35-61 tel. o 13.00
@ fundacjakkaon@poczta.onet.pl

Stowarzyszenie „Otwarte Drzwi”
ul. Targowa 82 lok. 5,
03-448 Warszawa
☎ 22 619-85-01
@ stowarszyszenie@otwartedrzwi.pl

Stowarzyszenie „Po Pierwsze Rodzina”
ul. Długa 27,
00-238 Warszawa
☎ 22 839-07-50
@ poczta@aga.org.pl

Stowarzyszenie Aktywnej Rehabilitacji i Turystyki „Start”
ul. Odkryta 29E lok. 35,
03-140 Warszawa
☎ 604-231-521
@ sart@wedkarstwobezbarier.pl

Stowarzyszenie Amazonek „Żonkil”
ul. Kartezjusza 2,
01-480 Warszawa
☎ 22 424-47-42
@ zonkil@tlen.pl, zonkil@free.ngo.pl

Stowarzyszenie Działające na rzecz Osób Niepełnosprawnych HELP
ul. Blokowa 3,
03-641 Warszawa
☎ 602-822-378
@ jonipolska@op.pl

informator_12.indd 140 2009-10-22 08:42:14

Stowarzyszenie Edukacyjne Integracja
ul. Stryjeńskich 10 lok. 131,
02-791 Warszawa
☎ 22 446-28-59, 606-884-602
@ biuro@sei.org.pl

Stowarzyszenie Jeździeckie Osób Niepełnosprawnych „Hippoland"
ul. Meissnera 10 lok. 42,
03-982 Warszawa
☎ 22 671-51-77
@ hippoland@hippoland.pl

Stowarzyszenie Kobiet Niepełnosprawnych ONE.PL
☎ 502-317-937
@ eg@betania.pl

Stowarzyszenie Kobiet po Mastektomii „Amazonki"
Ul. Roentgena 5,
02-781 Warszawa
☎ 22 546-25-86, 22 546-28-97
@ amazonki@free.ngo.pl

Stowarzyszenie Miłosierdzia Św. Wincentego a Paulo przy Parafii Św. Krzyża
ul. Krakowskie Przedmieście 3,
00-047 Warszawa
☎ 22 826-89-10, 22 556-88-20
@ sm.warszawa@interia.pl

Stowarzyszenie na rzecz Dzieci, Młodzieży i Dorosłych Osób Niepełnosprawnych „Ożarowska"
ul. Ożarowska 75A,
01-444 Warszawa
☎ 22 836-05-13
@ ozarowskastow@wp.pl

Stowarzyszenie na rzecz Integracji Dzieci „Bądźmy Razem"
ul. Teligi 1,
02-777 Warszawa
☎ 22 641-52-16
@ integracjadzieci@interia.pl

Stowarzyszenie na rzecz Integracji Społecznej „PRO NOBIS"
ul. Księcia Janusza 41/43 m. 196,
01-452 Warszawa
☎ 22 877-17-35
@ stowarzyszenie.pronobis@gmail.com

Stowarzyszenie na rzecz Osób Niepełnosprawnych – Joni i Przyjaciele Polska
ul. Kondratowicza 20 pok. 121,
00-983 Warszawa
☎ 22 675-81-68
@ biuro@viribus.com.pl

Stowarzyszenie na rzecz Pomocy Dzieciom o Sprzężonej Niepełnosprawności „Droga"
ul. Widok 19 lok. 197,

informator_12.indd 141 2009-10-22 08:42:14

00-001 Warszawa
☎ 22 827-55-33
@ zssnr5@wp.pl

Stowarzyszenie Obywatelskie Salwator
ul. Żabińskiego 5/49,
02-793 Warszawa
☎ 22 851-28-98
@ info@bardziejkochani.pl

Stowarzyszenie Organizatorów Zatrudnienia Osób Niepełnosprawnych „OZON" – Biuro Zarządu Krajowego
Al. Jerozolimskie 51 lok. 15,
00-697 Warszawa
☎ 22 353-50-58
@ wtz@ader@ vp.pl

Stowarzyszenie Osób Dotkniętych Padaczką i Przyjaciół „Spokojna Głowa"
ul. Puławska 132A lok. 24,
00-987 Warszawa
☎ 691-080-476, 691-090-699
@ spokojnaglowa@idn.org.pl

Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych i Ich Przyjaciół „Trwać w Nadziei"
ul. Pazińskiego 3D lok. 2,
04-643 Warszawa
@ biuro@fundacjajednosc.org

Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych i Ich Rodzin „Iskierka Nadziei"
ul. Warszawska 17 lok. 2,
02-495 Warszawa
☎ 22 478-39-60

Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych, ich Rodzin i Opiekunów „Nadzieja"
ul. Powstańców Śląskich 9,
01-381 Warszawa
☎ 22 436-02-84
@ ilonasawicka@poczta.onet.pl

Stowarzyszenie Pomocy Ludziom z Uszkodzoną Wątrobą „Życie po Przeszczepie" – Oddział w Warszawie
ul. Pełczyńskiego 22E lok. 39/40,
01-471 Warszawa
☎ 22 666-22-80
@ magdalena.kozuchowska@przeszczep.pl

Stowarzyszenie Pomocy Młodzieży Dyslektycznej
ul. Poligonowa 10 lok. 30
04-051 Warszawa
☎ 513-459-927
@ dysleksja@poczta.fm

informator_12.indd 142 2009-10-22 08:42:15

Stowarzyszenie Pomocy Osobom Niepełnosprawnym „Larix" im. Henryka Ruszczyca
ul. 29 Listopada 10,
00-465 Warszawa
☎ 22 559-09-36
@ biuro@stowarzyszenielarix.pl

Stowarzyszenie Pomocy Osobom z Problemami Emocjonalnymi „Spoza"
ul. Targowa 66 lok. 23
03-729 Warszawa
☎ 22 618-34-06
@ biuro@spoza.org.pl

Stowarzyszenie Pomocy, Rehabilitacji i Turystyki Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej „Promocja"
ul. Kameralna 1A lok. 65,
03-406 Warszawa
☎ 504-930-629
@ stpromocja@op.pl

Stowarzyszenie Porfiria Polska
ul. Chocimska 5,
00-791 Warszawa
☎ 22 849-85-06
@ porfiria@ihit.waw.pl

Stowarzyszenie Przeszczepionych Serc
ul. Wołoska 137,
02-507 Warszawa
☎ 22 508-24-55
@ zarzad@sps.nazwa.pl

Stowarzyszenie Przyjaciół i Rodziców Dzieci z Wadą Słuchu i Dodatkowymi Wadami Rozwojowymi
pl. Trzech Krzyży 4/6,
00-499 Warszawa
☎ 22 625-47-20, 605-043-182
@ jan.puton@interia.pl

Stowarzyszenie Przyjaciół Integracji
ul. Sapieżyńska 10A,
00-215 Warszawa
☎ 22 536-01-11, 22 635-13-30
@ integracja@integracja.org

Stowarzyszenie Przyjaciół Osób Niepełnosprawnych „Z Drewnianej"
ul. Drewniana 8
00-345 Warszawa
☎ 22 827-87-28, 507-084-179
@ wandaszklarska@aster.pl

Stowarzyszenie Przyjaciół Osób z Ograniczeniem Samodzielności Życiowej „AGIS"
ul. Etiudy Rewolucyjnej 44 lok. 5,
02-643 Warszawa
☎ 22 849-83-53, 22 646-59-46, 508-561-816
@ agis_wtz@op.pl

informator_12.indd 143 2009-10-22 08:42:15

Stowarzyszenie Rodziców Dzieci Niepełnosprawnych „Iskra”
ul. Powstańców Śląskich 9 pok. 5,
01-381 Warszawa
☎ 22 667-05-53
@ krysia_iskra@op.pl

Stowarzyszenie Rodziców Dzieci Niepełnosprawnych „Krasnal”
ul. Pancera 10,
03-187 Warszawa
☎ 22 670-30-86, 22 884-43-30
@ biuro@krasnal.org.pl,
rehabilitacja@krasnal.org.pl

Stowarzyszenie Rodziców i Opiekunów Osób Upośledzonych Umysłowo „Wiara i Nadzieja”
al. Bohaterów Września 7,
02-389 Warszawa
☎ 22 823-58-73
@ wtzwiara@wp.pl

Stowarzyszenie Rodziców i Przyjaciół Dzieci i Młodzieży z Wadą Słuchu „Usłyszeć Świat”
ul. Zamiejska 17 lok. 34,
03-580 Warszawa
☎ 22 679-73-85, 22 353-89-60
@ stow.usl.sw@aster.pl

Stowarzyszenie Rodziców i Przyjaciół Dzieci Niewidomych i Słabowidzących „Tęcza”
ul. Kopińska 6 lok. 10,
02-321 Warszawa
☎ 22 822-03-44, 22 658-43-30
@ tecza@idn.org.pl,
stowarzyszenietecza@wp.pl

Stowarzyszenie Rodziców oraz Przyjaciół Dzieci i Osób Niepełnosprawnych – „Bliżej Dziecka”
skr. poczt. nr 69, UP nr 27
01-380 Warszawa
☎ 22 436-09-41, 22 251-62-16, 507-033-530
@ blizejdziecka@go2.pl

Stowarzyszenie Rodzin i Opiekunów Osób z Zespołem Downa „Bardziej Kochani”
ul. Conrada 13,
01-922 Warszawa
☎ 22 663-40-43
@ pawel.bronowski@icar.org.pl

Stowarzyszenie Rodzin i Przyjaciół Osób Głęboko Upośledzonych „Maja”
ul. Na Uboczu 4 lok. 45,
02-791 Warszawa
☎ 22 649-64-21, 501-966-610
@ maja3@xl.wp.pl

Stowarzyszenie Rodzin i Przyjaciół Osób z Upośledzeniem Umysłowym „Chata z Pomysłami”
ul. Rzeźbiarska 81,

informator_12.indd 144 2009-10-22 08:42:15

04-620 Warszawa
☎ 22 613-04-48, 501-262-259
@ chata@chatazpomyslami.org

Stowarzyszenie Rodzin i Przyjaciół Osób z Zaburzeniami Psychicznymi „Integracja" i Klub „Amicus"
ul. Grottgera 25A,
00-785 Warszawa
☎ 22 840-66-44, 22 841-87-28, 22 804-11-02

Stowarzyszenie Rodzin z Ataksją Rdzeniowo -Móżdżkową „Ataksja"
ul. Krasnobrodzka 8 lok. 30,
03-214 Warszawa
☎ 513-936-687
@ gusia256@tlen.pl, beata@isq.pl

Stowarzyszenie Sojusznicy Dzieci
ul. Borowej Góry 6 m. 85,
01-354 Warszawa
☎ 502-595-188
@ sojusznicydzieci@o2.pl

Stowarzyszenie Spokojne Jutro
ul. Białobrzeska 44,
02-325 Warszawa
☎ 22 659-56-75
@ spokojnejutro@free.ngo.pl

Stowarzyszenie Terapeutów
ul. Białostocka 9
03-741 Warszawa
☎ 22 670-02-97
@ terapeuci@ngo.org.pl

Stowarzyszenie Wspierające Chorych na Chłoniaki „Sowie Oczy"
ul. Foksal 3/5 pok. 33,
00-366 Warszawa
☎ 668-031-371, 22828-13-01
@ m.szachowski@sowieoczy.pl, stowarzyszenie@sowieoczy.pl

Stowarzyszenie Zwierzęta Ludziom
ul. Diamentowa 1 m 7,
05-077 Warszawa
☎ 606-489-555
@ kontakt@zwierzetaludziom.pl

Ta Fajna Fundacja
ul. Kamińskiego 2 lok. 28,
03-130 Warszawa
☎ 22 797-08-22
@ fundacja@tafajnafundacja.org.pl

Towarzystwo Pomocy Głuchoniewidomym
ul. Deotymy 41
01-441 Warszawa
☎ 22 635-69-70
@ tpg@tpg.org.pl

informator_12.indd 145 2009-10-22 08:42:15

Towarzystwo Przyjaciół Dzieci, Koło Przyjaciół Dzieci o Niepełnej Sprawności Ruchowej
ul. Kredytowa 1A,
00-056 Warszawa
☎ 22 827-58-21, 22 826-27-15
@ mdwurzynski@wp.pl

Warszawski Klub Rotariański
ul. Nowogrodzka 50 lok. 352,
00-695 Warszawa
☎ 22 629-50-40
@ ksbbe.waw@2a.pl

Warszawskie Hospicjum Społeczne
pl. Inwalidów 10 lok. 73,
01-522 Warszawa
☎ 22 839-23-73
@ sekretariat@whs.pl

Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy
ul. Niedźwiedzia 2A,
02-737 Warszawa
☎ 22 852-32-14, 22 852-32-15
@ wosp@wosp.org.pl

Zespół Regionalny Koalicji na rzecz Zdrowia Psychicznego
ul. Nowolipki 6A,
00-153 Warszawa
☎ 22 636-55-89, 22 636-47-29
@ biuro@wdpf.org.pl, dom@wdpf.org.pl

Związek Stowarzyszeń na rzecz Pomocy Niepełnosprawnym Dzieciom i Dorosłym „Zawsze Razem"
ul. Powstańców Śląskich 9,
01-381 Warszawa
☎ 22 666-01-03, 691-407-736
@ stanislawes@wp.pl

informator_12.indd 146 2009-10-22 08:42:15

Załącznik nr 7

WYKAZ PORADNI SPECJALISTYCZNYCH M.ST. WARSZAWY

Mokotów

Poradnia Specjalistyczna Młodzieżowy Ośrodek Profilaktyki i Psychoterapii „MOP”
ul. Boryszewska 4
00-781 Warszawa
☎ 22 646-57-25

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna Nr 7
ul. Narbutta 65/71
02-524 Warszawa
☎ 22 849-99-98, 22 849-98-03

Ochota

Specjalistyczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna „TOP”
ul. Raszyńska 8/10
02-026 Warszawa
☎ 22 822-77-17

Specjalistyczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna „Uniwersytet dla Rodziców”
ul. Raszyńska 8/10
02-026 Warszawa
☎ 22 822-24-46

Specjalistyczna Poradnia Profilaktyczno-Terapeutyczna dla Dzieci i Młodzieży ze Środowisk Zagrożonych Alkoholizmem „OPTA”
ul. Okólnik 11A
00-368 Warszawa
☎ 22 826-39-16

informator_12.indd 147 2009-10-22 08:42:16

informator_12.indd 148 2009-10-22 08:42:16

Załącznik nr 8

WYKAZ PRZEDSZKOLI INTEGRACYJNYCH LUB Z ODDZIAŁAMI INTEGRACYJNYMI PROWADZONYCH PRZEZ M.ST. WARSZAWĘ

Bemowo

Przedszkole z Oddziałami Integracyjnymi nr 345
ul. Brygadzistów 18
01-384 Warszawa
☎ 22-664-92-46
@ zsp2@edu.um.warszawa.pl

Białołęka

Przedszkole z Oddziałami Integracyjnymi nr 65
ul. Pancera F. 3
03-187 Warszawa
☎ 22-614-89-09
@ p65@edu.um.warszawa.pl

Przedszkole z Oddziałami Integracyjnymi nr 226 „Małego Europejczyka"
ul. Strumykowa 17
03-138 Warszawa
☎ 22-676-51-95
@ p226@edu.um.warszawa.pl

Bielany

Przedszkole z Oddziałami Integracyjnymi nr 309 „Baśniowa Kraina"
ul. Andersena H. C. 7
01-893 Warszawa
☎ 22-663-12-91
@ p309@edu.um.warszawa.pl

Przedszkole z Oddziałami Integracyjnymi nr 341 „Kota Filemona"
Wergiliusza 7
01-915 Warszawa
☎ 22-663-60-69
@ p341@edu.um.warszawa.pl

Mokotów

Przedszkole Integracyjne nr 117 „Przyjazna Kraina"
ul. Sielecka 26
00-738 Warszawa
☎ 22-841-16-54
@ p117@edu.um.warszawa.pl

Przedszkole Integracyjne nr 45
ul. Lenartowicza T. 4
02-618 Warszawa
☎ 22-844-08-29
@ p45@edu.um.warszawa.pl

Ochota

Przedszkole Integracyjne nr 312
ul. Okińskiego W. 5
02-115 Warszawa
☎ 22-823-20-23
@ p312@edu.um.warszawa.pl

informator_12.indd 149 2009-10-22 08:42:16

Przedszkole Integracyjne nr 404
ul. Białobrzeska 19
02-370 Warszawa
☎ 22-659-50-18
@ p404@edu.um.warszawa.pl

Przedszkole z Oddziałami Integracyjnymi nr 70
ul. Rokosowska 2
02-348 Warszawa
☎ 22-822-23-21
@ p70@edu.um.warszawa.pl

Przedszkole z Oddziałami Integracyjnymi nr 102
ul. Siewierska 5/7
02-360 Warszawa
☎ 22-822-11-57
@ p102@edu.um.warszawa.pl

Praga Południe

Przedszkole z Oddziałami Integracyjnymi nr 198
ul. Bartosika S. 5
03-982 Warszawa
☎ 22-671-06-76
@ p198@edu.um.warszawa.pl

Przedszkole nr 185 z Oddziałami Integracyjnymi
ul. Wołomińska 56
03-755 Warszawa
☎ 22-619-87-00
@ p185@edu.um.warszawa.pl

Przedszkole z Oddziałami Integracyjnymi Nr 291 im. prof. dr med. Zofii Falkowskiej
ul. Siennicka 19b
04-394 Warszawa
☎ 22 810-54-59

Śródmieście

Przedszkole Integracyjne nr 6
ul. Śniegockiej C.
00-430 Warszawa
☎ 22-628-27-29
@ p6@edu.um.warszawa.pl

Przedszkole Integracyjne nr 8
ul. Karmelicka 3b
00-149 Warszawa
☎ 22-831-01-21
@ p8@edu.um.warszawa.pl

Przedszkole Integracyjne nr 38
ul. Bankowy 3/5
00-142 Warszawa
☎ 22-620-29-31
@ p38@edu.um.warszawa.pl

Przedszkole z Oddziałami Integracyjnymi nr 20
Sempołowskiej S. 2a
00-574 Warszawa
☎ 22-628-47-45
@ p20@edu.um.warszawa.pl

informator_12.indd 150 2009-10-22 08:42:16

Targówek
Przedszkole Integracyjne Nr 120
ul. Tokarza W. 2
03-379 Warszawa
☎ 22-811-62-46
@ p120@edu.um.warszawa.pl

Ursus
Przedszkole Integracyjne nr 137 im. Janusza Korczaka
ul. Zagłoby 11
02-495 Warszawa
☎ 22-667-97-35
@ p137@edu.um.warszawa.pl

Ursynów
Przedszkole Integracyjne nr 394
ul. Teligi L. 1
02-777 Warszawa
☎ 22-641-52-16
@ p394@edu.um.warszawa.pl

Wawer
Przedszkole Integracyjne nr 86 przy Centrum Zdrowia Dziecka
ul. Dzieci Polskich 20
04-730 Warszawa
☎ 22-812-49-95
@ p86@edu.um.warszawa.pl

Włochy
Przedszkole Integracyjne nr 314
ul. 1 Sierpnia 36 a
02-134 Warszawa
☎ 22-886-08-88
@ p314@edu.um.warszawa.pl

Wola
Przedszkole Integracyjne nr 209
ul. Deotymy 52
01-409 Warszawa
☎ 22-836-40-73
@ p209@edu.um.warszawa.pl

Przedszkole z Oddziałami Integracyjnymi nr 37 „Bajkowy Świat"
ul. Szlenkierów 8
01-181 Warszawa
☎ 22-632-11-31
@ p37@edu.um.warszawa.pl

Przedszkole z Oddziałami Integracyjnymi nr 127 im. Wandy Chotomskiej
ul. Nowolipki 21a
01-006 Warszawa
☎ 22-838-21-91
@ p127@edu.um.warszawa.pl

Przedszkole z Oddziałami Integracyjnymi nr 310
ul. ks. Brożka J. 17
01-451 Warszawa
☎ 22-836-46-65
@ p310@edu.um.warszawa.pl

informator_12.indd 151 2009-10-22 08:42:16

Żoliborz

Przedszkole Integracyjne nr 247
ul. Bieniewicka 32
01-632 Warszawa
☎ 22-832-84-08
@ p247@edu.um.warszawa.pl

Przedszkole z Oddziałami Integracyjnymi nr 288
ul. Elbląska 63a
01-737 Warszawa
☎ 22-633-90-82
@ p288@edu.um.warszawa.pl

informator_12.indd 152 2009-10-22 08:42:16

Załącznik nr 9

WYKAZ SZKÓŁ PODSTAWOWYCH INTEGRACYJNYCH LUB Z ODDZIAŁAMI INTEGRACYJNYMI PROWADZONYCH PRZEZ M.ST. WARSZAWĘ

Bemowo

Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi Nr 301
im. Gen. Zygmunta Berlinga
ul. Brygadzistów 18
01-384 Warszawa
☎ 22-664-92-46
@ zsp2@edu.um.warszawa.pl

Białołęka

Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi nr 344 im. Powstania Warszawskiego
ul. Erazma z Zakroczymia 15
03-185 Warszawa
☎ 22-614-90-30
@ sp344@edu.um.warszawa.pl

Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi nr 342 im. Jana Marcina Szancera
ul. Strumykowa 21a
03-138 Warszawa
☎ 22-676-53-80
@ sp342@edu.um.warszawa.pl

Bielany

Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi nr 247 im. Kazimierza Lisieckiego „Dziadka"
ul. Wrzeciono 9
01-951 Warszawa
☎ 22-834-12-49
@ sp247@edu.um.warszawa.pl

Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi nr 223 im. Partyzantów Ziemi Kieleckiej
ul. Kasprowicza J. 107
01-823 Warszawa
☎ 22-834-26-78
@ sp223@edu.um.warszawa.pl

Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi Nr 214 im. Stanisława Skrypija
ul. Fontany A. 1
01-835 Warszawa
☎ 22-834-65-68
@ zs56@edu.um.warszawa.pl

Mokotów

Szkoła Podstawowa Integracyjna nr 339 im. Raoula Wallenberga
ul. św. Bonifacego 10
02-914 Warszawa
☎ 22-642-98-44
@ zs62@edu.um.warszawa.pl

informator_12.indd 153 2009-10-22 08:42:17

Praga Południe

Szkoła Podstawowa Integracyjna Nr 135 im. Marii Kownackiej
ul. Bartosika S. 5
03-982 Warszawa
☎ 22-671-33-72
@ zs75@edu.um.warszawa.pl

Rembertów

Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi nr 189 im. Marszałka Józefa Piłsudskiego
ul. Dwóch Mieczy 5
04-491 Warszawa
☎ 22-611-95-66
@ zs76@edu.um.warszawa.pl

Śródmieście

Szkoła Podstawowa nr 32 z Oddziałami Integracyjnymi im. Małego Powstańca
ul. Lewartowskiego J. 2
00-190 Warszawa
☎ 22-831-08-23
@ sp32@edu.um.warszawa.pl

Szkoła Podstawowa nr 41 z Oddziałami Integracyjnymi im. Stanisława Staszica
ul. Drewniana 8
00-345 Warszawa
☎ 22-827-87-28
@ zs69@edu.um.warszawa.pl

Targówek

Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi Nr 206 im. Władysława Reymonta
ul. Bartnicza 2
03-358 Warszawa
☎ 22-811-18-20
@ zs41@edu.um.warszawa.pl

Ursus

Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi nr 2 im. Jana Pawła II
ul. Orłów Piastowskich 47
02-496 Warszawa
☎ 22-667-46-54
@ zs80@edu.um.warszawa.pl

Ursynów

Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi nr 343 im. Matki Teresy z Kalkuty
ul. Kopcińskiego S. 7
02-777 Warszawa
☎ 22-643-84-54
@ sp343@edu.um.warszawa.pl

Wola

Szkoła Podstawowa Integracyjna nr 317
ul. Deotymy 37
01-409 Warszawa
☎ 22-836-03-12
@ zs71@edu.um.warszawa.pl

informator_12.indd 154 2009-10-22 08:42:17

Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi nr 236
im. chor. Józefa Paczkowskiego
ul. Elekcyjna 21/23
01-128 Warszawa
☎ 22-836-47-64
@ zs65@edu.um.warszawa.pl

Żoliborz

Szkoła Podstawowa
z Oddziałami Integracyjnymi nr 68
im. Artura Oppmana
ul. Or-Ota 5
01-507 Warszawa
☎ 22-839-48-14
@ sp68@edu.um.warszawa.pl

informator_12.indd 155 2009-10-22 08:42:17

informator_12.indd 156 2009-10-22 08:42:17

Załącznik nr 10

WYKAZ GIMNAZJÓW INTEGRACYJNYCH LUB Z ODDZIAŁAMI INTEGRACYJNYMI PROWADZONYCH PRZEZ M.ST. WARSZAWĘ

Bemowo

Gimnazjum z Oddziałami Integracyjnymi nr 82 im. Profesora Tadeusza Kotarbińskiego
ul gen. Czumy W. 8
01-355 Warszawa
☎ 22-665-14-38
@ g82@edu.um.warszawa.pl

Bielany

Gimnazjum Integracyjne nr 70
ul. Fontany A. 1
01-835 Warszawa
☎ 22-834-65-68
@ zs56@edu.um.warszawa.pl

Gimnazjum nr 76 z Oddziałami Integracyjnymi im. gen. Stanisława Maczka
ul. Gwiaździsta 35
01-651 Warszawa
☎ 22-833-02-58
@ zs55@edu.um.warszawa.pl

Gimnazjum z Oddziałami Integracyjnymi nr 75 im. Aleksandra Fredry
ul. Wrzeciono 24
01-963 Warszawa
☎ 22-835-17-50
@ g75@edu.um.warszawa.pl

Mokotów

Gimnazjum Integracyjne nr 12
ul. św. Bonifacego 10
02-914 Warszawa
☎ 22-642-98-44
@ zs62@edu.um.warszawa.pl

Gimnazjum nr 9 z Oddziałami Integracyjnymi im. Sandro Pertiniego
ul. Króla Jana III Sobieskiego
02-957 Warszawa
☎ 22-842-47-92
@ zs59@edu.um.warszawa.pl

Gimnazjum nr 7 z Oddziałami Integracyjnymi przy Łazienkach Królewskich
ul. Podchorążych
00-914 Warszawa
☎ 22-841-71-61
@ g7@edu.um.warszawa.pl

Gimnazjum nr 4 im. Władysława Broniewskiego
ul. Joliot-Curie F. 13
02-646 Warszawa
☎ 22-845-02-92
@ g4@edu.um.warszawa.pl

informator_12.indd 157 2009-10-22 08:42:17

Ochota

Gimnazjum z Oddziałami Integracyjnymi nr 16
ul. Skarżyńskiego S 8
02-377 Warszawa
☎ 22-822-99-89
@ g16@edu.um.warszawa.pl

Gimnazjum z Oddziałami Integracyjnymi nr 14 im. Leopolda Staffa
ul. Barska 32
02-315 Warszawa
☎ 22-822-58-76
@ g14@edu.um.warszawa.pl

Praga Południe

Gimnazjum Integracyjne nr 29 im. Janusza Korczaka
ul. Bartosika S. 5
03-982 Warszawa
☎ 22-671-33-72
@ zs75@edu.um.warszawa.pl

Praga Północ

Gimnazjum nr 32 z Oddziałami Integracyjnymi im. Adama Asnyka
ul. Otwocka 3
03-759 Warszawa
☎ 22-619-02-66
@ g32@edu.um.warszawa.pl

Gimnazjum nr 31 z Oddziałami Integracyjnymi im. rotmistrza Witolda Pileckiego
ul. Sierakowskiego J. 9
03-709 Warszawa
☎ 22-619-21-86
@ g31@edu.um.warszawa.pl

Rembertów

Gimnazjum z Oddziałami Integracyjnymi nr 128
ul. Dwóch Mieczy 5
04-491 Warszawa
☎ 22-611-95-66
@ zs76@edu.um.warszawa.pl

Gimnazjum z Oddziałami Integracyjnymi nr 126 im. Bohaterów Westerplatte
ul. gen. Ziemskiego „Wachnowskiego" K. 22
04-408 Warszawa
☎ 22-611-93-39
@ g126@edu.um.warszawa.pl

Śródmieście

Gimnazjum nr 40 z Oddziałami Integracyjnymi im. Żołnierzy Armii Krajowej Grupy Bojowej „Krybar"
ul. Drewniana 8
00-345 Warszawa
☎ 22-827-87-28
@ zs69@edu.um.warszawa.pl

informator_12.indd 158 2009-10-22 08:42:17

Gimnazjum nr 37 z Oddziałami Integracyjnymi im. Krzysztofa Kamila Baczyńskiego
ul. Niska 5
00-179 Warszawa
☎ 22-831-14-97
@ g37@edu.um.warszawa.pl

Targówek
Gimnazjum z Oddziałami Integracyjnymi nr 143 im. Ignacego Jana Paderewskiego
ul. Bartnicza 8
03-358 Warszawa
☎ 22-811-19-12
@ g143@edu.um.warszawa.pl

Ursus
Gimnazjum z Oddziałami Integracyjnymi nr 130
ul. Orłów Piastowskich 47
02-496 Warszawa
☎ 22-667-46-54
@ zs80@edu.um.warszawa.pl

Ursynów
Gimnazjum z Oddziałami Integracyjnymi nr 95 im. Ignacego Jana Paderewskiego
ul. Lokajskiego E. 3
02-793 Warszawa
☎ 22-816-80-01
@ g95@edu.um.warszawa.pl

Wawer
Gimnazjum nr 103 z Oddziałami Integracyjnymi im. ks. Jana Twardowskiego
ul. Żegańska 1 a
04-713 Warszawa
☎ 22-51-64-368
@ g103@edu.um.warszawa.pl

Włochy
Gimnazjum nr 114 z Oddziałami Integracyjnymi
ul. Malownicza 31a
02-272 Warszawa
☎ 22-846-22-02
@ g114@edu.um.warszawa.pl

Wola
Gimnazjum Integracyjne nr 61
ul. Elekcyjna 21/23
01-128 Warszawa
☎ 22-836-47-64
@ zs65@edu.um.warszawa.pl

Gimnazjum Integracyjne nr 52
ul. Deotymy 37
01-409 Warszawa
☎ 22-836-03-12
@ zs71@edu.um.warszawa.pl

Gimnazjum nr 45 im. Powstania Warszawskiego
ul. Żelazna 71
00-871 Warszawa
☎ 22-620-24-44
@ g45@edu.um.warszawa.pl

informator_12.indd 159 2009-10-22 08:42:17

Żoliborz

Gimnazjum nr 55
z Oddziałami Integracyjnymi
im. Jana Bytnara ps. „Rudy”
ul. Wojska Polskiego 1a
02-495 Warszawa
☎ 22-839-07-45
@ g55@edu.um.warszawa.pl

informator_12.indd 160 2009-10-22 08:42:18

Załącznik nr 11

WYKAZ SZKÓŁ PONADGIMNAZJALNYCH Z ODDZIAŁAMI INTEGRACYJNYMI PROWADZONYMI PRZEZ M.ST. WARSZAWĘ

Mokotów

CI Liceum Ogólnokształcące Integracyjne
ul. św. Bonifacego 10
02-914 Warszawa
☎ 22-642-98-44
@ zs62@edu.um.warszawa.pl

Targówek

XLVI Liceum Ogólnokształcące z Oddziałami Integracyjnymi im. Stefana Czarnieckiego
ul. Żuromińska 4
03-341 Warszawa
☎ 22-811-02-63
@ lo46@edu.um.warszawa.pl

CII Liceum Ogólnokształcące z Oddziałami Integracyjnymi im. Księdza Józefa Woźniaka
ul. Bartnicza 2
03-358 Warszawa
☎ 22-811-18-20
@ zs41@edu.um.warszawa.pl

Ursynów

CIX Liceum Ogólnokształcące z Oddziałami Integracyjnymi im. Heleny Modrzejewskiej
ul. Hirszfelda L. 11
02-776 Warszawa
☎ 22-643-57-56
@ lo109@edu.um.warszawa.pl

Wawer

XXVI Liceum Ogólnokształcące im. gen. Henryka Jankowskiego „KUBY"
ul. Alpejska 16
04-628 Warszawa
☎ 22-812-11-03
@ lo26@edu.um.warszawa.pl

Żoliborz

I Liceum Ogólnokształcące z Oddziałami Integracyjnymi im. Bolesława Limanowskiego
ul. Felińskiego A. 15
01-513 Warszawa
☎ 22-839-48-13
@ lo1@edu.um.warszawa.pl

informator_12.indd 161 2009-10-22 08:42:18

informator_12.indd 162 2009-10-22 08:42:18

Załącznik nr 12

WYKAZ PRZEDSZKOLI SPECJALNYCH PROWADZONYCH PRZEZ M.ST. WARSZAWĘ

Przedszkole Specjalne Nr 343 w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym dla Dzieci Słabosłyszących Nr 15 im. Ottona Lipkowskiego
ul. Zakroczymska 6
00-225 Warszawa
☎ 22 831-32-00.

Przedszkola specjalne dla dzieci słabowidzących

Przedszkole Specjalne Nr 245
ul. Pruszyńskiego1
01-870 Warszawa
☎ 22 834-06-89, 022 835-05-84.

Przedszkole Specjalne Nr 188
ul. Kielecka
02-504 Warszawa
☎ 22 849-94-17.

Przedszkola specjalne dla dzieci upośledzonych

Przedszkole Specjalne nr 393
ul. Puławska 97
02-595 Warszawa
☎ 22 854-05-77.

Przedszkole Specjalne nr 208
ul. Dzielna 1a
00-162 Warszawa
☎ 22 831-39-23.

Przedszkole Specjalne nr 213
ul. Teligi 1
02-777 Warszawa
tel.022 643-75-59.

Przedszkola specjalne dla dzieci upośledzonych w stopniu umiarkowanym i znacznym oraz autystycznych

Przedszkole Specjalne nr 249
ul. Umińskiego 11
03-984 Warszawa
☎ 22 613-91-65.

Przedszkola specjalne dla dzieci niepełnosprawnych ruchowo i z niepełnosprawnością sprzężoną

Przedszkole Specjalne nr 68
ul. Ożarowska 75a
01-444 Warszawa
☎ 22 877-02-04.

informator_12.indd 163 2009-10-22 08:42:18

Przedszkola specjalne w zakładach opieki zdrowotnej dla uczniów przewlekle chorych

Przedszkole Specjalne Nr 104
w Zespole Szkól Specjalnych Nr 78
im. Ewy Szelburg- Zarembiny
wInstytucie „Pomnik – Centrum Zdrowia Dziecka”
Al. Dzieci Polskich 20
04-730 Warszawa
☎ 22 815-11-23, 22 815-11-26

informator_12.indd 164 2009-10-22 08:42:18

Załącznik nr 13

WYKAZ SZKÓŁ SPECJALNYCH PROWADZONYCH PRZEZ M.ST. WARSZAWĘ

Szkoły podstawowe dla uczniów upośledzonych umysłowo w stopniu lekkim

Szkoła Podstawowa Specjalna Nr 177 w Zespole Szkół Specjalnych Nr 92
ul. Szczęśliwicka 45/47
02-353 Warszawa
☎ 22 822-06-42

Szkoła Podstawowa Specjalna Nr 240 w Zespole Szkół Specjalnych Nr 91
ul. Weterynaryjna 3
03-836 Warszawa
☎ 22 810-07-82

Szkoła Podstawowa Specjalna Nr 111 w Zespole Szkól Specjalnych Nr 99
ul. Różana 22/24
02-569 Warszawa
☎ 22 845-05-71, 022 845-44-81

Szkoła Podstawowa Specjalna Nr 153 w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym Nr 5
ul. Osowska 81
04-351 Warszawa
☎ 22 610-68-29

Szkoły podstawowe dla uczniów upośledzonych w stopniu lekkim i z zaburzeniami sprzężonymi

Szkoła Podstawowa Specjalna Nr 147 w Zespole Szkół Specjalnych Nr 101
ul. Karolkowa 56
01-193 Warszawa
☎ 22 632-23-86, 022 632-90-75.

Szkoła Podstawowa Specjalna Nr 213 w Zespole Szkół Specjalnych Nr 63
ul. Elektoralna 12/14.
00-139 Warszawa
☎ 22 620-39-31.

Szkoły podstawowe dla uczniów upośledzonych umysłowo w stopniu lekkim i umiarkowanym

Szkoła Podstawowa Specjalna Nr 99 w Zespole Szkół Specjalnych Nr 98
ul. Bartnicza 2
03-358 Warszawa
☎ 22 811-03-06

informator_12.indd 165 2009-10-22 08:42:18

Szkoła Podstawowa Specjalna Nr 155 w Specjalnym Ośrodku Szkolno- Wychowawczym Nr 9
ul. J.Ch. Paska 10
01-640 Warszawa
☎ 22 833-22-05.

Szkoły podstawowe dla uczniów autystycznych

Szkoła Podstawowa Specjalna Nr 6 w Zespole Szkół Specjalnych Nr 97
ul. Tarchomińska 4
03-746 Warszawa
☎ 22 619-05-05.

Szkoły podstawowe specjalne dla uczniów upośledzonych umysłowo w stopniu umiarkowanym i znacznym

Szkoła Podstawowa Specjalna Nr 5 w Zespole Szkół Specjalnych Nr 90
ul. Kordeckiego 54
04-330 Warszawa
☎ 22 610-34-21

Szkoły podstawowe specjalne dla uczniów upośledzonych w stopniu umiarkowanym, znacznym i z zaburzeniami sprzężonymi

Szkoła Podstawowa Specjalna Nr 123 w Zespole Szkół Specjalnych Nr 100
ul. Czarnieckiego 49
01-548 Warszawa
☎ 22 839-22-52.

Szkoły podstawowe specjalne dla uczniów upośledzonych umysłowo w stopniu umiarkowanym, znacznym i głębokim

Szkoła Podstawowa Specjalna Nr 179 w Zespole Szkół Specjalnych Nr 102
ul. Przedwiośnie 1
04-748 Warszawa
☎ 22 613-06-38

Szkoła Podstawowa Specjalna Nr 251 w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym Nr 12
ul. Bełska 5
02-638 Warszawa
☎ 22 848-55-30.

informator_12.indd 166 2009-10-22 08:42:18

Szkoły podstawowe specjalne dla uczniów upośledzonych umysłowo w stopniu umiarkowanym, znacznym, głębokim i z zaburzeniami sprzężonymi

Szkoła Podstawowa Specjalna Nr 243 w Zespole Szkół Specjalnych Nr 85
ul. Elektoralna 12/14
00-139 Warszawa
☎ 22 620-57-72.

Szkoły podstawowe specjalne dla uczniów słabosłyszących

Szkoła Podstawowa Specjalna Nr 196 w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym dla Dzieci Słabosłyszących Nr 15 im. Ottona Lipkowskiego
ul. Zakroczymska 6
00-225 Warszawa
☎ 22 831-32-00.

Szkoły podstawowe specjalne dla uczniów niesłyszących

Szkoła Podstawowa Specjalna Nr 226 z Oddziałami Przedszkolnymi w Instytucie Głuchoniemych im. Jakuba Falkowskiego
pl. Trzech Krzyży 4/6
00-499 Warszawa
☎ 22 628-63-08, 022 628-04-31
22 625-47-20

Szkoły podstawowe specjalne dla uczniów słabowidzących

Szkoła Podstawowa Specjalna Nr 51 w Specjalnym Ośrodku Szkolno- Wychowawczym dla Dzieci Słabowidzących Nr 8 im. dr Zofii Galewskiej
ul. Koźmińska 7
00-448 Warszawa
☎ 22 621-68-44, 022 621-14-52.

Szkoły podstawowe specjalne dla uczniów niepełnosprawnych ruchowo

Szkoła Podstawowa Specjalna Nr 327
ul. Białobrzeska 44
02-325 Warszawa
☎ 22 659-56-75

Szkoły podstawowe specjalne dla uczniów upośledzonych umysłowo i niepełnosprawnych ruchowo

Szkoła Podstawowa Specjalna Nr 244 w Zespole Szkół Specjalnych Nr 95
ul. Hafciarska 80/86
04-725 Warszawa
☎ 22 812- 60-45

informator_12.indd 167 2009-10-22 08:42:19

Szkoły podstawowe specjalne w zakładach opieki zdrowotnej dla uczniów przewlekle chorych, przebywających w szpitalach

Szkoła Podstawowa Specjalna Nr 294 w Zespole Szkół Specjalnych Nr 96 w Instytucie Psychiatrii i Neurologii
ul. Sobieskiego 1/9
02-957 Warszawa
☎ 22 458-26-28.

Szkoła Podstawowa Specjalna Nr 56 w Zespole Szkół Specjalnych Nr 103 w Samodzielnym Publicznym Dziecięcym Szpitalu Klinicznym- Filii
ul. Działdowska1/3
01-184 Warszawa
☎ 22 452-32-00

Szkoła Podstawowa Specjalna Nr 283 w Zespole Szkół Specjalnych Nr 104 w Instytucie Matki i Dziecka
ul. Kasprzaka 17A
01-211 Warszawa
☎ 22 327-73-65

Szkoła Podstawowa Specjalna Nr 287 w Zespole Szkół Specjalnych Nr 87 w Samodzielnym Publicznym Dziecięcym Szpitalu Klinicznym
ul. Marszałkowska 24
00-576 Warszawa
☎ 22 52-27-331

Szkoła Podstawowa Specjalna Nr 199 w Zespole Szkół Specjalnych Nr 88 w Szpitalu Klinicznym Dzieciątka Jezus Centrum Leczenia Obrażeń w Warszawie,
ul. Lindley'a 4
02-005 Warszawa
☎ 22 502-11-91

Szkoła Podstawowa Specjalna Nr 22 w Zespole Szkół Specjalnych Nr 94 w Instytucie Reumatologicznym
ul. Spartańska 1
02-637 Warszawa
☎ 22 844-42-41 w: 306.

Szkoła Podstawowa Specjalna Nr 302 w Ośrodku Terapii Dziecka w Środowisku
ul. Sobieskiego 93
00-763 Warszawa
☎ 22 841- 35-61

Szkoła Podstawowa Specjalna Nr 346 w Zespole Szkół Specjalnych Nr 93 w Szpitalu Bielańskim im. ks. Jerzego Popiełuszki w Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej
ul. Cegłowska 80

informator_12.indd 168 2009-10-22 08:42:19

01-809 Warszawa
☎ 22 834-30-07

Szkoła Podstawowa Specjalna Nr 282 w Zespole Szkół Specjalnych Nr 86 w Samodzielnym Zespole Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej im. prof. dr. Jana Bogdanowicza
ul. Niekłańska 4/24
03-924 Warszawa
☎ 22 672-78-43.

Szkoła Podstawowa Specjalna Nr 106 w Zespole Szkól Specjalnych Nr 78 im. Ewy Szelburg- Zarembiny w Instytucie „ Pomnik – Centrum Zdrowia Dziecka"
Al. Dzieci Polskich 20
04-730 Warszawa
☎ 22 815-11-23, 22 815-11-26.

Szkoły podstawowe specjalne dla uczniów niedostosowanych społecznie

Szkoła Podstawowa Specjalna Nr 131 w Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym Nr 2
ul. Strażacka 57/59
04-462 Warszawa
☎ 22 673-48-29, 022 673-50-94

Szkoła Podstawowa Specjalna Nr 137 w Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym Nr 3 im. Dr Grzegorza Maja w Warszawie
ul. Patriotów 90
04-839 Warszawa
☎ 22 872-92-97, 22 872-06-89.

Szkoła Podstawowa Specjalna Nr 201 w Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym Nr 4
ul. Dolna 19
00-773 Warszawa
☎ 22 841-25-34.

Szkoły podstawowe specjalne dla uczniów niedostosowanych społecznie i z zaburzeniami zachowania

Szkoła Podstawowa Specjalna Nr 331 w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii Nr 6
ul. Brożka 26
01-451 Warszawa
☎ 22 836-78-73.

Szkoła Podstawowa Specjalna Nr 39 w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii Nr 3 „ Dom na Trakcie" im. prof..dr Stanisława Jedlewskiego
ul. Trakt Lubelski 40
04-870 Warszawa
☎ 22 872-93-67.

informator_12.indd 169 2009-10-22 08:42:19

Szkoła Podstawowa Specjalna Nr 347 w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii Nr 4
ul. Reymonta 16
01-842 Warszawa
☎ 22 834-86-84, 22 834-63-02.

Szkoła Podstawowa nr 349 w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii Nr 7
ul. Osowska 81
04-351 Warszawa
☎ 22 516 -98 -20.

Szkoła Podstawowa nr 349 w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii Nr 8
ul. Podmokła 4
04-819 Warszawa
☎ 22 615-27-50

Szkoła Podstawowa Specjalna Nr 291 w Zespole Szkół Specjalnych Nr 107
ul. Dembińskiego 1
01-644 Warszawa
☎ 22 353-01-09,

Szkoła Podstawowa Specjalna Nr 167 w Zespole Szkół Specjalnych Nr 108
ul. Św. Bonifacego 81
02-945 Warszawa
☎ 22 842-60-29, 022 842-17-22

Gimnazja specjalne dla uczniów upośledzonych umysłowo w stopniu lekkim

Gimnazjum Specjalne Nr 135 w Zespole Szkól Specjalnych Nr 99
ul. Różana 22/24
02-569 Warszawa
☎ 22 845-845-44-81, 022 845-05-71

Gimnazjum Specjalne Nr 98 w Zespole Szkół Specjalnych Nr 92
ul. Szczęśliwicka 45/47
02-353 Warszawa
☎ 22 822-06-42

Gimnazjum Specjalne Nr 100 w Zespole Szkół Specjalnych Nr 91
ul. Weterynaryjna 3
03-836 Warszawa
☎ 22 810-07-82

Gimnazjum Specjalne Nr 90 w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym Nr 5
ul. Osowska 81
04-351 Warszawa
☎ 22 610-68-29.

informator_12.indd 170 2009-10-22 08:42:19

Gimnazja specjalne dla uczniów upośledzonych umysłowo w stopniu lekkim i z zaburzeniami sprzężonymi

Gimnazjum Specjalne Nr 149 w Zespole Szkół Specjalnych Nr 101
ul. Karolkowa 56
01-193 Warszawa
☎ 22 632-23-86, 022 632-90-75

Gimnazjum Specjalne Nr 62 w Zespole Szkół Specjalnych Nr 63
ul. Elektoralna 12/14
00-139 Warszawa
☎ 22 620-39-31.

Gimnazja specjalne dla uczniów upośledzonych umysłowo w stopniu lekkim i umiarkowanym:

Gimnazjum Specjalne Nr 104 w Zespole Szkół Specjalnych Nr 98
ul. Bartnicza 2
03-358 Warszawa
☎ 22 811-03-06.

Gimnazjum Specjalne Nr 88 w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym Nr 9
ul.J.Ch. Paska 10
01-640 Warszawa
☎ 22 834-21-33.

Gimnazja specjalne dla uczniów autystycznych

Gimnazjum Specjalne Nr 68 w Zespole Szkół Specjalnych Nr 97
ul. Tarchomińska 4
03-746 Warszawa
☎ 22 619-05-05.

Gimnazja specjalne dla uczniów upośledzonych umysłowo w stopniu umiarkowanym i znacznym

Gimnazjum Specjalne Nr 97 w Zespole Szkół Specjalnych Nr 90
ul. Kordeckiego 54
04-330 Warszawa
☎ 22 610-34-21.

Gimnazja specjalne dla uczniów upośledzonych umysłowo w stopniu umiarkowanym, znacznym i z zaburzeniami sprzężonymi

Gimnazjum Specjalne Nr 66 w Zespole Szkół Specjalnych Nr 100
ul. Czarnieckiego 49
01-548 Warszawa
☎ 22 839-22-52.

informator_12.indd 171 2009-10-22 08:42:19

Gimnazja specjalne dla uczniów upośledzonych umysłowo w stopniu umiarkowanym, znacznym i głębokim

Gimnazjum Specjalne Nr 107 w Zespole Szkół Specjalnych Nr 102
ul. Przedwiośnie 1
04-748 Warszawa
☎ 22 613-06-38, 022 815-20-59.

Gimnazjum Specjalne Nr 155 w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym Nr 12
ul. Bełska 5
02-638 Warszawa
☎ 22 848-55-30.

Gimnazja specjalne dla uczniów upośledzonych umysłowo w stopniu umiarkowanym, znacznym, głębokim i z zaburzeniami sprzężonymi

Gimnazjum Specjalne Nr 146 w Zespole Szkól Specjalnych Nr 85
ul. Elektoralna 12/14
00-139 Warszawa
☎ 22 620-57-72.

Gimnazja specjalne dla uczniów słabosłyszących

Gimnazjum Specjalne Nr 153 w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym dla Dzieci Słabosłyszących Nr 15 im. Ottona Lipkowskiego
ul. Zakroczymska 6
00-225 Warszawa
☎ 22 831-32-00.

Gimnazja specjalne dla uczniów niesłyszących

Gimnazjum Specjalne Nr 152 w Instytucie Głuchoniemych im. Jakuba Falkowskiego
pl. Trzech Krzyży 4/6
00-499 Warszawa

☎ 22 628-63-08, 22 628-04-31,
22 625-47- 20

Gimnazja specjalne dla uczniów słabowidzących

Gimnazjum Specjalne Nr 151 w Specjalnym Ośrodku Szkolno- Wychowawczym dla Dzieci Słabowidzących Nr 8 im dr. Zofii Galewskiej
ul. Koźmińska 7
00-448 Warszawa
☎ 22 621-68-44, 22 62114-52.

informator_12.indd 172 2009-10-22 08:42:19

Gimnazja specjalne dla uczniów upośledzonych umysłowo i niepełnosprawnych ruchowo

Gimnazjum Specjalne Nr 111 w Zespole Szkół Specjalnych Nr 95
ul. Hafciarska 80/86
04-725 Warszawa
☎ 22 812-60-45.

Gimnazja dla uczniów niepełnosprawnych ruchowo

Gimnazjum Specjalne Nr 161
ul. Białobrzeska 44
02-325 Warszawa
☎ 22 659-56-75,

Gimnazja specjalne w zakładach opieki zdrowotnej dla uczniów przewlekle chorych, przebywających w szpitalach

Gimnazjum Specjalne Nr 137 w Zespole Szkól Specjalnych Nr 96 w Instytucie Psychiatrii i Neurologii
ul. Sobieskiego 1/9
02-957 Warszawa
☎ 22 458-26-28.

Gimnazjum Specjalne Nr 156 w Zespole Szkół Specjalnych Nr 103 w Samodzielnym Publicznym Dziecięcym Szpitalu Klinicznym – Filii
ul. Działdowska1/3
01-184 Warszawa
☎ 22 452-32-00

Gimnazjum Specjalne Nr 65 w Zespole Szkół Specjalnych Nr 104 w Instytucie Matki i Dziecka
ul. Kasprzaka 17A
01-211 Warszawa
☎ 22 327-73-65

Gimnazjum Specjalne Nr 148 w Zespole Szkół Specjalnych Nr 87 w Samodzielnym Publicznym Dziecięcym Szpitalu Klinicznym
ul. Marszałkowska 24
00-576 Warszawa
☎ 22 522-73-31

Gimnazjum Specjalne Nr 147 w Zespole Szkół Specjalnych Nr 88 w Szpitalu Klinicznym Dzieciątka Jezus Centrum Leczenia Obrażeń
ul. Lindley'a 4
02-005 Warszawa
☎ 22 502-11-91

Gimnazjum Specjalne Nr 136 w Zespole Szkół Specjalnych Nr 94 w Instytucie Reumatologicznym

informator_12.indd 173 2009-10-22 08:42:20

ul. Spartańska 1
02-637 Warszawa
☎ 22 844-42-41

Gimnazjum Specjalne Nr 67 w Zespole Szkół Specjalnych Nr 93 w Szpitalu Bielańskim im. ks. Jerzego Popiełuszki w Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej
ul. Cegłowska 80
01-809 Warszawa
☎ 22 834-18-20.

Gimnazjum Specjalne Nr 99 w Zespole Szkół Specjalnych Nr 86 w Samodzielnym Zespole Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej im, prof. dr Jana Bogdanowicza
ul. Niekłańska 4/24
03-924 Warszawa
☎ 22 672-78-43.

Gimnazjum Specjalne Nr 108 w Zespole Szkól Specjalnych Nr 78 im. Ewy Szelburg- Zarembiny w Instytucie „ Pomnik – Centrum Zdrowia Dziecka"
Al. Dzieci Polskich 20
04-730 Warszawa
☎ 22 815-11-23, 22 815-11-26.

Gimnazja specjalne dla uczniów niedostosowanych społecznie

Gimnazjum Specjalne Nr 129 w Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym Nr 2
ul. Strażacka 57/59
04-462 Warszawa
☎ 22 673-48-29,22 673-50-94

Gimnazjum Specjalne Nr 140 w Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym Nr 3 im. dr Grzegorza Maja
ul. Patriotów 90
04-844 Warszawa
☎ 22 872-92-97, 22 872-06-89.

Gimnazjum Specjalne Nr 134 w Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym Nr 4
ul. Dolna 19
00-773 Warszawa
☎ 22 841-25-34.

Gimnazja specjalne dla uczniów niedostosowanych społecznie z zaburzeniami zachowania

Gimnazjum Specjalne Nr 64 w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii Nr 6
ul. Brożka 26
01-451 Warszawa
☎ 22 836-78-73, 22 836-11-25

informator_12.indd 174 2009-10-22 08:42:20

Gimnazjum Specjalne Nr 110 w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii Nr 3 „Dom na Trakcie" im. prof. dr Stanisława Jedleńskiego
ul. Trakt Lubelski 40
04-870 Warszawa
☎ 22 872-93-67, 22 872-25-79

Gimnazjum Specjalne Nr 154 w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii Nr 4
ul. Reymonta 16
01-842 Warszawa
☎ 22 834-86- 84

Gimnazjum Specjalne nr 162 w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii nr 7,
ul. Osowska 81
04-351 Warszawa
☎ 22 516-98-26.

Gimnazjum Specjalne Nr 87 w Zespole Szkół Specjalnych Nr 107
ul. Dembińskiego 1
01-644 Warszawa
☎ 22 353-01-09, 22 833-76-56.

Gimnazjum Specjalne Nr 139 w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii Nr 1 „SOS"
ul. Rzymowskiego 36
02-697 Warszawa
☎ 22 647-01-16

Gimnazjum Specjalne Nr 138 w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii Nr 2 „ KĄT"
ul. Zorzy 17
04-639 Warszawa
☎ 22 812-58-11, 22 613-35-76

Gimnazjum Specjalne Nr 109 w Zespole Szkół Specjalnych Nr 108
ul. Św. Bonifacego 81
02-945 Warszawa
☎ 22 842-60-29

Gimnazjum Specjalne Nr 150
ul. Stara 4
00-231 Warszawa
☎ 22 635-44-27

Licea ogólnokształcące specjalne dla uczniów niesłyszących

CXXIV Liceum Ogólnokształcące Specjalne w Instytucie Głuchoniemych im. Jakuba Falkowskiego
pl. Trzech Krzyży 4/6
00-499 Warszawa
☎ 22 628-63-08, 22 628-04-31
22 625-47- 20

informator_12.indd 175 2009-10-22 08:42:20

XII Uzupełniające Liceum Ogólnokształcące Specjalne dla Dorosłych w Instytucie Głuchoniemych im. Jakuba Falkowskiego
Plac Trzech Krzyży 4/6
00-499 Warszawa
☎ 22 628-63-08, 22 628-04-31
22 625-47- 20.

Licea ogólnokształcące dla uczniów słabowidzących

CXXXVI Liceum Ogólnokształcące Specjalne w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym dla Dzieci Słabowidzących nr 8 im. dr Zofii Galewskiej
ul. Koźmińska 7
00-448 Warszawa
☎ 22 621-68-44, 22 621-14-52

Licea ogólnokształcące specjalne w zakładach opieki zdrowotnej dla uczniów przewlekle chorych, przebywajacyh w szpitalach

CXXI Liceum Ogólnokształcące Specjalne w Zespole Szkól Specjalnych Nr 96 w Instytucie Psychiatrii i Neurologii
ul. Sobieskiego 1/9
02-957 Warszawa
☎ 22 458-26-28.

CXXIII Liceum Ogólnokształcące Specjalne w Zespole Szkól Specjalnych Nr 78 im. Ewy Szelburg- Zarembiny w Instytucie „ Pomnik – Centrum Zdrowia Dziecka"
Al. Dzieci Polskich 20
04-730 Warszawa
☎ 22 815-11-23, 22 815-11-26.

Licea ogólnokształcące specjalne dla uczniów niedostosowanych społecznie i zagrożonych uzależnieniem

LXI Liceum Ogólnokształcące Specjalne w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii Nr 1 „SOS"
ul. Rzymowskiego 36
02-697 Warszawa
☎ 22 647-01-16.

LXXXV Liceum Ogólnokształcące Specjalne w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii Nr 2 „KĄT"
ul. Zorzy 17
04-639 Warszawa
☎ 22 812-58-11, 22 613-55-76.

Licea profilowane specjalne dla uczniów niesłyszących

Liceum Profilowane Specjalne Nr 39 w Instytucie Głuchoniemych im. Jakuba Falkowskiego

informator_12.indd 176 2009-10-22 08:42:20

pl. Trzech Krzyży 4/6
00-499 Warszawa
☎ 22 628-63-08, 22 628-04-31
22 625-47- 20.

Liceum Profilowane Specjalne Nr 31 w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym dla Głuchych im. Jana Siestrzyńskiego
ul. Łucka 17/23
00-842 Warszawa
☎ 22 624-28-91, 022 620-62-85

Licea profilowane specjalne dla uczniów słabowidzących

Liceum Profilowane Specjalne Nr 38 w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym dla Dzieci Słabowidzących Nr 8 im. dr Zofii Galewskiej
ul. Koźmińska 7
00-448 Warszawa
☎ 22 621-68-44, 022 621-14-52

Zasadnicze szkoły zawodowe specjalne dla uczniów upośledzonych umysłowo w stopniu lekkim

Zasadnicza Szkoła Zawodowa Specjalna Nr 51 w Zespole Szkół Specjalnych Nr 38
ul. Namysłowska 10
03-455 Warszawa
☎ 22 619-72-34.

Zasadnicza Szkoła Zawodowa Specjalna Nr 53 w Zespole Szkół Specjalnych Nr 89
ul. Skaryszewska 8
03-802 Warszawa
☎ 22 619-72-34.

Zasadnicza Szkoła Zawodowa Specjalna Nr 54 w Zespole Szkół Specjalnych Nr 105
ul. Długa 9
00-238 Warszawa
☎ 22 831-18-55.

Zasadnicze szkoły zawodowe specjalne dla uczniów niesłyszących

Zasadnicza Szkoła Zawodowa Specjalna Nr 50 w Instytucie Głuchoniemych im. Jakuba Falkowskiego
pl. Trzech Krzyży 4/6
00-499 Warszawa
☎ 22 628-63-08, 22 628-04-31
22 625-47- 20.

Zasadnicza Szkoła Zawodowa Specjalna Nr 52 w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym dla Głuchych im. Jana Siestrzyńskiego
ul. Łucka 17/23

informator_12.indd 177 2009-10-22 08:42:20

00-842 Warszawa
☎ 22 624-28-91,22 620-62-85

Szkoły specjalne przysposabiające do pracy dla uczniów upośledzonych umysłowo w stopniu umiarkowanym i znacznym

Szkoła Specjalna Przysposabiająca do Pracy Nr 5 w Zespole Szkół Specjalnych Nr 85
ul. Elektoralna 12/14
00-139 Warszawa
☎ 22 620-57-72

Szkoła Specjalna Przysposabiająca do Pracy Nr 6 w Zespole Szkół Specjalnych Nr 90
ul. Kordeckiego 54
04-330 Warszawa
☎ 22 610-34-21

Szkoła Specjalna Przysposabiająca do Pracy Nr 8 w Zespole Szkół Specjalnych Nr 102
ul. Przedwiośnie 1
04-748 Warszawa
☎ 22 613-06-38, 22 815-20-59

Szkoła Specjalna Przysposabiająca do Pracy Nr 7 w Specjalnym Ośrodku Szkolno – Wychowawczym Nr 12
ul. Bełska 5
02-638 Warszawa
☎ 22 848-55-30

Szkoła Specjalna Przysposabiająca do Pracy Nr 2 w Zespole Szkół Specjalnych Nr 38
ul. Namysłowska 10
03-455 Warszawa
☎ 22 619-72-34

Szkoła Specjalna Przysposabiająca do Pracy Nr 3 w Zespole Szkół Specjalnych Nr 89
ul. Skaryszewska 8
03-802 Warszawa
☎ 22 619-00-80

Szkoła Specjalna Przysposabiająca do Pracy Nr 1 w Zespole Szkół Specjalnych Nr 105
ul. Długa 9
05-075 Warszawa
☎ 22 831-18-55.

Technika uzupełniające specjalne dla uczniów niesłyszących

Technikum Uzupełniające Specjalne Nr 30 w Specjalnym Ośrodku Szkolno- Wychowawczym dla Głuchych
im. Jana Siestrzyńskiego
ul. Łucka 17/23
00-842 Warszawa
☎ 22 624-28-91, 22 620-62-85

informator_12.indd 178 2009-10-22 08:42:21

Policealne szkoły Specjalne dla Słuchaczy słabosłyszących i niesłyszących

Policealna Szkoła Specjalna nr 40 w Specjalnym Ośrodku Szkolno- Wychowawczym dla Głuchych
im. Jana Siestrzyńskiego
ul. Łucka 17/23
00-842 Warszawa
☎ 22 624-28-91,22 620-62-85

informator_12.indd 179 2009-10-22 08:42:21

informator_12.indd 180 2009-10-22 08:42:21

Załącznik nr 14

MIEJSKIE ZESPOŁY WCZESNEGO WSPOMAGANIA ROZWOJU DZIECKA

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna nr 20
ul. Powstańców Śląskich 17
– Bemowo
☎ 22 666-17-73
dla dzieci z opóźnionym rozwojem psychoruchowym i intelektualnym.

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna nr 10
ul. Grębałowska 14
– Bielany
☎ 22 835-03-48
dla dzieci z opóźnionym rozwojem psychoruchowym i intelektualnym, trudnościami w komunikacji, autyzmem, zaburzeniami genetycznymi.

Przedszkole specjalne nr 208
ul. Dzielna 1A
– Śródmieście
☎ 22 831-39-23
dla dzieci z upośledzeniem umysłowym.

Przedszkole Specjalne nr 213
ul. Teligi 1
– Ursynów
☎ 22 643-75-59
dla dzieci z upośledzeniem umysłowym.

Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy dla Dzieci Słabosłyszących nr 15 im. Ottona Lipkowskiego
ul. Zakroczymska 6
☎ 22 831-32-00
dla dzieci słabosłyszących i z niepełnosprawnościami sprzężonymi.

Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy dla Dzieci Słabowidzących nr 8 im. Zofii Galewskiej
ul. Koźmińska 7
☎ 22 621-68-44
dla dzieci słabowidzących i z niepełnosprawnościami sprzężonymi.

Instytut Głuchoniemych
pl. Trzech Krzyży 4/6
☎ 22 628-04-31
dla dzieci niesłyszących, słabosłyszących i z niepełnosprawnościami sprzężonymi.

Zespół Placówek Szkolno-Wychowawczo-Rewalidacyjnych nr 1
ul. Bełska 5
☎ 22 848-55-30
dla dzieci z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym, znacznym i głębokim, z niepełno-

informator_12.indd 181 2009-10-22 08:42:21

sprawnościami sprzężonymi i trudnościami w komunikacji.

Zespół Szkół Specjalnych nr 109
ul. Białobrzeska 44
☎ 22 659-56-75
dla dzieci z niepełnosprawnością ruchową i ze sprzężonymi niepełnosprawnościami oraz z trudnościami w komunikacji.

Zespół Szkół Specjalnych nr 97
ul. Tarchomińska 4
☎ 22 619-05-05
dla dzieci z autyzmem.

Zespół Szkół Specjalnych nr 85
ul. Elektoralna 12/14
☎ 22 620-57-72
dla dzieci z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym i znacznym.

Zespół Szkół Specjalnych nr 100
ul. Czarnieckiego 49
☎ 22 839-22-52
dla dzieci z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym i znacznym.

Przedszkole Specjalne nr 393
ul. Podchorążych 31
ul. Puławska 97
– Mokotów,
☎ 22 845-05-77
dla dzieci z upośledzeniem w stopniu lekkim, umiarkowanym, z mózgowym porażeniem dziecięcym oraz i ze sprzężonymi niepełnosprawnościami.

informator_12.indd 182 2009-10-22 08:42:21

NOTATKI

informator_12.indd 183 2009-10-22 08:42:21

NOTATKI

NOTATKI

NOTATKI

NOTATKI

NOTATKI

informator_12.indd 188 2009-10-22 08:42:22

NOTATKI

NOTATKI

NOTATKI

NOTATKI

NOTATKI

NOTATKI

NOTATKI

NOTATKI

NOTATKI

NOTATKI